

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno 483. Usque Ad Annum 561.

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1759

VD18 90117824

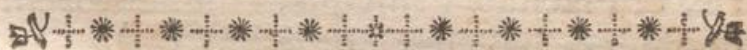
Liber XXX.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66066](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66066)

BAPTISMUS CLODOVÆI.

HISTORIA
ECCLESIASTICA.
LIBER XXX.

S. FELIX, PAPA.
ZENO IMPERATOR ORIENTIS,
ET ODOACER REX ITALIÆ.

§. I.

*S. Eugenius Episcopus Car-
thaginensis.*

In Africa Genserico Vandalorum Sæculum V.
Rege sub initium anni 477. re- A.C. 483.
bus humanis erepto, succedens
Hunericus filius ejus natu major in ipso
Hist. Eccles. Tom. VII. A Regni

*Vid. vit. lib.
II. n. I.*

Sæculum V. Regni auspicio ingenii moderationem
A. C. 483. præsertim erga Christianos ostendit.

Ruin. Hist. Jamque conventus agere in illis locis in-
part. 2. c. 7. cipiebant, in quibus antea Gensericus
Sup. lib. id fieri prohibuerat. Hunericus Mani-
XXVII. chæos diligenter, ipso imperante, conqui-
S. 58. sitos, partim flammis tradidit, alios na-
vigare jussos Africa expulit; cumque sci-
ret, eorum ferme omnes, præsertim Pres-
byteros, & Diaconos Hæresi Ariana, quam
ipse tenebat, esse imbutos, pudore exci-
tatus, multo magis istud hominum genus
averſatus est. Aliquis Manichæorum,
Monachus, cui nomen Clementianus, co-
xendici (*) incisa habebat hæc verba: *Ma-
nes Jesu Christi Discipulus.*

Elapsi jam erant anni viginti quatuor,
ex quo Sedes Carthaginensis vacabat.
Tandem Hunericus Zenonis Imperato-
ris, & Placidia Principis, cujus Sororem
conjugem habebat, precibus dedit, ut
Catholicis liceret in ea Civitate Episco-
pum eligere. Misit Hunericus ad Ecclesiam
Alexandrum, Imperatoris Zenonis Lega-
tum, & unum ex suis Notariis, nomine
Vitaritum; is Cæsaris Edictum ferebat,
quod

(*) Hier giebet der Protestantische Uebersetzer
gleich auf der ersten Seite eine Probe, daß er an
den fünften Theil seiner Uebersetzung keinen größern
Gleiß gewendet, als an die vorigen, da er über-
setzt: *tur la cuille, Coxendici, auf seine Tasche.*

quod publice iussit recitari; Litterarum Sæculum V. Summa hæc erat: *Dominus noster ab Imperatore Zenone, & Nobilissima Placidia, rogatus concedit vobis facultatem eligendi Episcopum, quem volueritis, ea conditione, ut nostræ Religionis Episcopis, qui Constantinopoli, & in aliis Orientis Provinciis sunt, Libertas, tali quo voluerint Idiomate in suis Ecclesiis prædicandi, & Religionem Christianam exercendi, concedatur, sicut vobis hic, & in aliis Africæ Ecclesiis Missas celebrandi, Prædicandi, & vestræ Religionis vacandi, libertas est. Hoc enim nisi servetur Pactum, Episcopus in ista Civitate ordinandus, & cæteri Africæ Episcopi cum suis Clericis ad Mauros proscribentur.* Hoc Edicto in Ecclesia Carthagenensi 18va Junii recitato, Episcopi Catholici, quotquot præsentibus erant, ingemuere, cum cernerent, quibus fraudibus Persecutio pararetur. Ad Regis Mandatarium dixerunt: *absint conditiones periculo plenæ! præstat, ut sine istis hæc Ecclesia Episcopum non habeat. Hanc Ecclesiam ulterius custodiet Iesus Christus, cujus auxilium huc usque experti sumus.* Sed non acquievit Mandatarius, licet populus ingenti clamore idem expetere non cessaret.

Itaque Eugenius incredibili populi gaudio ordinatus est Episcopus Carthagenensis; quippe permagnus erat juve-

A 2

num

n. 3.

Sæculum V.
A. C. 483. num numerus, qui in Ecclesiæ hujus Cathedrali Episcopum sedentem nunquam viderant. Sancti viri virtus brevi tempore non Catholicorum modo, sed & omnium ordinum animos ei conciliavit; erat enim humilis, charitate plenus, & prono in miseros animo. Tam largas manu liberalissima eleemosinas dispergebat, ut fidem superet. Nam quamvis Barbari omnia Ecclesiæ Bona occupassent, non deerant tamen Sancto Episcopo alia subsidia, multis quotidie magnas opes afferentibus, quas ipse bona fide inter indigentes distribuebat, nihil ultra, quam illa die necessarium erat, reservans. Nunquam acceptas pecunias in diem alteram reponebat, nisi cum forte, serius allatæ, ante noctem erogari non potuissent. S. viri fama brevi Episcoporum Arianorum invidiam excitavit, præsertim Cyrili, inter cæteros potentissimi. Hi Regi ingerebant; non leve Religioni periculum creari, si Eugenius ultra prædicare sineretur. Volebant, ut ipse Eugenius prohiberet, ne quis vir, vel mulier, si gererent vestem, qua Barbari incedere solebant, Ecclesiam ingrederentur. Eugenius respondebat; oportere, ut Ecclesiæ janua omni hominum generi pateret. Id vero dicebat, illorum maxime Christianorum causa, qui, cum in Regia famularentur, Vandalorum modo vestiri cogebantur.

§. II.

§. II.

Sæculum V.
A. C. 483.*Quæ Persecutionem præcesserunt.*

n. 4.

Hac Episcopi responsione ad Hunericum delata, ad portam Ecclesiæ in statione esse iussit Satellites, qui videntes virum, aut faminam amictu Vandalico ingredi, bacillos cuspidem munitos subeuntium capiti injectos, crinibus implicabant, tum vi magna retrahentes, non capillamentum modo, sed & cutem a miserorum vertice avellebant. Eorum aliqui in hoc cruciatu oculos amiserunt, aliqui præ doloris magnitudine animam efflarunt, alii multo tempore superfuere. Mulieres, ut erant dilaniato capite, per urbis compita ducebantur, præcedente Præcone, ad terrorem populo incutendum. Nihilominus neminem ista sævitia a vera Religione abstraxit. Aliud deinde Hunericus cepit consilium; Catholicis, qui in Aula versabantur, stipendia ademit, & dimissos in agros iussit rurales labores subire. Itaque viri liberi nati, & delicate enutriti, in campos Uticenses deducuntur, ut sub ardenti sole meterent. Uni eorum a longo jam tempore manus aruerat, cumque nihilominus ad laborandum adigeretur, omnium cœterorum oratione sanatus est. Hæc Persecutionis initia fuere, quam Hunericus movit, Princeps in suos quoque crudelis, quippe ut

A 3

Regnum

Sæculum V. Regnum filiis affereret, alios sanguine sibi
 A C 83. propinquos ferro sustulit. Quemdam
 Episcopum Arianorum, nomine Jocondum, quem suum Patriarcham dicebant, & multos Presbyteros, Diaconosque comburi iussit.

n.6. Biennio ante Persecutionem universalem multis visiones oblatae, quas omnia e Cælo missa crediderunt. Aliquis eorum vidit Fausti Ecclesiam, quæ illa tempestate Carthagine præcipua erat, more solito ornatam, peristromatis stratum, plurimis accensis cereis, & Lucernis illustratam; dum lætatur, subito extinguuntur lumina, tenebræ sequuntur, & fœtor. Maximo numero homines albas vestes indutos, qui in Ecclesia orabant, quidam Æthiopes ejiciunt. Is, qui hanc speciem vidit, eam Episcopo Eugenio, præsentem Victore Episcopo Vitenfi, hujus historiæ Scriptore, narravit. Alius vidit ingentem frumenti acervum unacum paleis; ecce autem superveniente turbine ablatae sunt paleae, & solum frumentum relictum. Advenit deinde magno corpore vir, qui vultu, & habitu splendente cœpit frumentum purgare, grana tenuia, & exilia projiciens, ita ut congeries admodum parva remaneret. Quintianus Episcopus in monte stare sibi videbatur, unde conspiciebat innumerabilem ovium gregem, & in medio duo aëna ignita,

ignita, lanionesque, qui oves occidebant, Sæculum V.
A. C. 483.
& in ignem projiciebant; ita grex totus
periit. Quibusdam aliis etiam similes
visiones objectæ.

Tum Hunericus Mandatum edidit, ne
quis in Regia ministraret, aut quocunque
Munere in Republica fungeretur, nisi
Arianus esset. Plurimi, ut Fidem con-
servarent, munus abdicarunt. Hos e
domibus suis pulsos, & omnibus bonis
spoliatos, in Siciliam, & Sardiniam rele-
gavit. Illud quoque præcepit, ut Epis-
coporum Catholicorum bona ipsis defun-
ctis Fisco cederent, & ne Successor ordi-
naretur, priusquam quingentos nummos
aureos Fisco numerasset. Cum vero Opti-
mates monuissent, ita futurum, ut Epis-
copi Arianorum in Thracia, aliisque Re-
gionibus eodem rigore, aut durius habe-
rentur, Mandatum irritum pronunciavit.
Virgines sacras deinde in unum locum
colligi, nulla habita muliebris verecundiæ
ratione a Matronis suæ nationis corpora
explorari, & torqueri jussit, indicia contra
Episcopos expressurus. Sanctimoniales
istæ suspendebantur, & gravia onera pe-
dibus alligabantur. Laminæ ferreæ ca-
lentes earum dorso, utero, pectori, late-
ribus admovebantur, instabantque torto-
res, ut faterentur, se Episcoporum, & Cleri-
corum Catholicorum libidini servire. Non
nullæ in illis tormentis extinctæ, aliquæ
reliquo

Sæculum V. reliquo vitæ tempore nunquam erecto
A.C. 483. corpore ingredi potuere. At a nulla extortum, ut quidquam diceret, quod Ecclesiam Catholicam calumniandi ansam præberet.

§. III.

Confessores Exules.

- n. 8. **N**ecdum quievit furor Regis, sed Episcopos, Presbyteros, Diaconos aliosque Catholicos, homines quater mille nongentos septuaginta sex in Deserta migrare compulit. Eorum aliquos vexabat podagra, alii præ Senectute oculorum lumen amiserant. Felix Abbiritanus, qui ab annis quadraginta Episcopali Dignitate fulgebat, Paralyti laborabat, & non solum sensuum usu, sed etiam loquendi facultate carebat. Episcopi Catholici, cum non occurreret, qua arte omnibus membris languentem abveherent, miserunt, qui Regem rogarent, ut liceret Carthagine relinquere, brevi morituum. Respondit Rex: *si equo vebî nequit, alligetur indomitum bouum cornibus, & quo iussi, deferatur.* Igitur, ut potuerunt transversum mulo impositum, & modo, quo lignum solet, funibus adstrictum, Carthagine abduxerunt. Omnes Confessores in urbes Siccam, & Laream coacti, unde a Mauris in Deserta abducendi erant. Statim carcere inclusi sunt, quo
- n. 9. Colle-

Collegis eorum ingredi, Prædicare, & Di-Sæculum V.
vina celebrare Myſteria (*) licebat. Par- A. C. 483.
vuli quoque cum Episcopis aderant, quos
ſeducere Matres conabantur, hæ enim,
ut periculo prolem eriperent, conſenſu-
ræ erant, ut rebaptizarentur. Nullus
illorum infantum, quis crederet? vehe-
menti tentationi ſuccubuit.

Confefſores poſtea in arctius ergaſtu- n. IO.
lum detrufi. Nemini amplius eos invi-
ſendi licentia facta, & excubitores ſeve-
riſſime caſtigabantur. Captivi anguſtia
loci adeo premebantur, ut ſpatium non
eſſet, quo ad levandum corpus digrede-
rentur, hinc brevi fœtor, & horror, om-
nibus tormentis gravior, exortus eſt.
Conſratres eorum, atque inter alios Vi-
ctor Hiſtoriæ Scriptor, cum ſibi ſecreto
aditum paraſſent, in acceſſu ſordibus ge-
nuum tenus immergebantur. Tandem
Mauri magna vociferatione imperarunt,
ut ad iter capeſſendum ſe expedirent.
Exierunt Die Dominica ſordelcentibus
non ſolum veſtibus, ſed etiam capite, & n. II.
A 5 facie.

(*) Et Divina celebrare Myſteria, hat der
Proteſtant gegeben: Und das Heil. Abendmal rei-
chen. Dieſer Ueberſetzer vermeydet ſorgfältig dieſe-
nigen Ausdrücke, welche erweiſen, daß man in der
alten Kirche Meſſe geleſen; und ſo werden den Pro-
teſtantischen Leſern dieſer Kirchengelchichte ganz fal-
ſche Begriffe beygebracht.

Sæculum V. facie. Nihilominus cantabant: *Gloria*
A.C. 483. *hæc est omnibus Sanctis ejus.* Cyprianus
Psal. 149. 9. Episcopus Unizibanus abeuntes consola-
 tus omnia, quæ habuit, dedit, cupiens una-
 cum ipsis abduci. Idem plurima poste-
 riori tempore tulit, & post carceris squa-
 SS. Confes-lore in Exilium missus est. Undique
 fores. confluebant populi SS. Confessores visu-
 ri; angustæ nimis erant viæ, valles etiam,
 & montes replebantur Fidelibus. Cereos
 manibus gestabant, & liberos suos ante pe-
 des Sanctorum ponebant. Clamabant: *cui*
nos derelinquitis, ad Martyrium prope-
rantes? quis vos parvulos baptizabit? quis
nobis Pœnitentiam, & Reconciliationem ()*
tribuet? quis nos, si mortui fuerimus, se-
peliet? quis Divinum Sacrificium inter
consuetas Cæremonias offeret? cur in mor-
tem vos sequi non licet?

Mul-

(*) Qui nous donnera la Penitence, & la Re-
 conciliation? hæc verba non aliter, quam de ab-
 solutione Sacramentali, & secreta accipi possunt.

Der Protestant hat hier mit seiner verwegenen
 Kritik alles verkehret. Die Worte: *quis nobis Pœ-*
nitentiam, & Reconciliationem tribuet? hat er gut
 Lutherisch gegeben auf seiner 7. Seite im 5. Theile.
 Wer wird unsere Buß annehmen, und uns die
 Versöhnung ankündigen? Die folgenden Worte
 aber: *Quis Divinum Sacrificium inter consue-*
tas Cæremonias offeret? hat er platterdinges wegge-
 lassen.

Multorum oculos in se convertit Mulier, saccum portans, & puerulum manu ducens, cui ajebat: *curre, mi Herule!* A. C. 483.
non vides hos omnes Sanctos ad recipiendam Coronam festinare? qui Confessores comitabantur, inerepabant mulierem, quod tanto virorum numero se viæ sociam jungeret. Ipsa dixit: *orate Deum pro me, & pro puero isto, nepote meo. Filia sum defuncti Episcopi Zuritani, hunc puerum abduco, ne eum solum inveniant hostes, & in mortem abstrahant.* Episcopi lacrymis perfusi responderunt: *Fiat Voluntas Dei!*

Noctu potius, quam interdiu proficiscebantur, ne ardore Solis urerentur, & ad cellas subterraneas sibi præparatas non sine maxima molestia divertebant. In itinere si Senes, aut pueri linquentibus viribus defecissent, spiculis pungebantur, aut coniectis lapidibus ad gradiendum compellebantur. Mauris postea imperatum, ut pedes eorum, qui ingredi non valerent, funiculis innecterent, & modo, quo Brutorum cadavera solent, rapta-

n. 11.

n. 12.

lassen. Die Unterdrückung solcher Worte ist so viel als ein eigenes Geständniß unsers Uebersetzers, daß die wahre Gegenwart des Leibes Christi im H. Mess-Opfer eine Wahrheit sey, welche das Zeugniß aller Jahrhunderte für sich hat, und er sie dennoch wissenschaftlich anfechte.

Sæculum V. A. C. 483. raptarent per loca aspera, & saxa rigentia; ita vestimenta primum, & deinde membra lacerabantur. Huic caput contritum, alteri perfossum latus, multis spiritus elisus, quos, ut potuere, secus viam publicam sepelierunt. Cœteri in Desertum, ut destinatum erat, perducti; ibi ipsis hordeum in cibum datum, equorum in illa Regione pabulum; sed & istud postea subtractum. Terram ibi plurimi scorpiones, aliaque animalia virulenta infestabant; at nemini ex Dei famulis illis mortem intulerunt.

§. IV.

Rex vocat Catholicos ad Colloquium.

u. 13. In Festo Ascensionis anno 483. præsentem Regino, Imperatoris Zenonis Legato, Hunericus Episcopo Eugenio Mandatum misit, quod in Ecclesia recitaretur. Idem etiam per cursores in universam Africam missum. In eo Rex loquebatur in hunc modum: *Hunericus Rex Vandalorum, & Alanorum, omnibus Episcopis HOMOUSIANIS. Sæpe vobis præceptum, in Vandalorum Regionibus Conventus non agere, ne Animas Christianas seduceretis. Jam vero exploratum habemus, in nostris Partibus Missas fuisse celebratas in Mandatorum istorum contemptum, dicunt enim, se velle Fidei Christianæ integritatem*

tem conservare. Itaque, cum in Provin- Sæculum V.
A. C. 483.
ciis, quas subjecit nobis DEUS, nullum
scandalum tolerare velimus, consentienti-
bus sanctis nostris Episcopis præcepimus,
ut omnes proximis Kalendis Febr. Car-
thaginem veniant, de Fide cum Episcopis
nostris disputaturi. Hic HOMOUSIA-
NORUM Fidem, quam tenetis, ex Scri-
pturis demonstrate. Datum 13. Kal. Jun.
anno Regni Hunerici septimo. Id est 20. n. 14.
Maji anno 483. Perculit præsentis Epis-
copos hæc Lectio, nec aliter obstupere,
ac si ad Persecutionem signum tuba da-
tum fuisset; illa præsertim verba terre-
bant: Cum in Provinciis nullum scanda-
lum tolerare velimus. Ac si diceret: Ne-
minem patiemur esse Catholicum. Post-
quam deliberassent, non aliud occurrit
remedium, quam ut tradito Libello sup-
plici, quem Eugenius concinnavit, Bar-
bari pectus emollire conarentur.

Hujus Libelli Summa fuit; cum hic
ageretur de causa communi, etiam Epis-
copos ultramarinos esse vocandos. Rex
respondit: Totum terrarum Orbem meo
Imperio subicite, & faciam, quod petitis.
Eugenius reposuit: A nemine impossibile
petendum. Dixi; Regem, si Fidem no-
stram perspectam habere velit, posse Lega-
tos mittere ad Amicos suos, Principes
Catholicos. Scribam ego Confratribus
meis, ut veniant, & nobiscum Fidem no-
stram

Sæculum V. *stram Communem tibi demonstrent;*
A.C 483. *præcipue veniant ab Ecclesia Romana,*
quæ omnium Ecclesiarum Caput est. ()*

Hæc dicebat Eugenius, non quod nesciret, nullatenus viros doctissimos deesse Africæ, qui ab Adversariis objecta refutarent, sed cupiens, ut vocarentur Episcopi, qui, quia Vandalis non subditi, majori libertate essent locuturi, & universæ terræ, quibus artibus opprimerentur Catholici, testatum facere possent. H. 16. Humericus spretis Eugenii precibus, occasiones captabat, ut Episcopos, qui cœteris doctiores ferebantur, persequeretur. Donatianum Episcopum secundo in exilium misit, prius fustibus, & quidem centum quinquaginta verberibus, cæsum. Presidium quoque Suffetulanum proscripsit. Mansuetum, Germanum, Fuscum, & plures alios verberibus affici iussit. Interim prohibuit lege, ne quis suorum cum Catholicis cibum sumeret. Catholici idipsum vetitum esse lætabantur.

§. V.

S. Eugenii Miracula.

n. 17. Carthagine degebat homo cæcus, cui nomen Felix, in urbe notissimus. Huic

(*) Hoc Testimonio nihil illustrius, nihil ad convincendos Protestantes aptius! est enim omni Exceptione majus.

Huic Nocte Epiphaniā præcedente in Sæculum V.
A. C. 484.
 somnio dictum: *Surge! vade ad Servum
 meum Episcopum Eugenium, & dic ei, te
 jussu a me venire. Is hora, qua fon-
 tes Baptismi benedicet, oculos tuos tanget,
 & visum recipies.* Cæcus somnium hoc
 esse credidit, aliis somniis simile, & no-
 luit surgere. Iterum in somnum lapsus
 idem facere secundo jubetur, & etiam
 tertio non nihil durius increpitus. Tum
 excitato puero, cujus manu duci solebat,
 propere ad Fausti Basilicam vadit, & post-
 quam inter multas lacrymas orasset, Sub-
 diaconum quemdam compellat, rogat-
 que, ut moneret Episcopum, esse arca-
 num, quod ad ipsum perferret. Jussit
 Episcopus cæcum ingredi. Jam popu-
 lus in tota Ecclesia preces nocturnas can-
 tare cœperat. Cæcus, quid sibi in som-
 no oblatum fuisset, narrat, & addit: *Non
 dimittam te, nisi mihi lumen reddideris,
 sicut tibi præcepit Dominus.* Eugenius
 dixit: *recede, Frater mi! peccator sum,
 & Mortalium miserrimus, cum Deus in
 hæc pessima tempora me reservaverit.*
 Cæcus genua reluctantis amplexus eas-
 dem preces repetebat. Eugenius videns
 magnam fidem ejus, & instante Officii
 hora compulsus, cum ipso ad fontes co-
 mitantibus Clericis procedit. Consue-
 tudo vigeat in Africa, & etiam in qui-
 busdam aliis Ecclesiis, ut Baptismus in E-
 piphani-

Sæculum V. piphania, sicut in Paschate, & in Pentecoste conferretur.
A. C. 484.

Eugenius Episcopus ubi ad fontes per-
 venit, flectit genua, & inter crebros ge-
 mitus aquam benedicit, finitis precibus,
 surgit, & dicit ad cœcum: *Jam dixi tibi,*
Frater mi Felix! quod homo peccator
sim, sed oro Dominum, qui te visitare di-
gnatus est, ut faciat tibi secundum fidem
tuam, & oculos tuos aperiat. Simul su-
 per oculos ejus Signum Crucis format,
 & cœco lumen redditum est. Eum E-
 piscopus apud se retinuit, donec omnes
 fuissent baptizati, ne populus primo sa-
 natum videndi impetu eum contere-
 ret. Tum miraculum toti Ecclesiæ ma-
 nifestatum. Felix Episcopum comitaba-
 tur ad Altare, ut gratum Deo se exhi-
 beret, oblationem suam ferens, quam ac-
 cipiens Episcopus Altari imposuit, popu-
 lo magnis clamoribus lætitiā profiten-
 te. Hoc eventu protinus ad Regem de-
 lato, Felicem comprehendere jubet, ut ex
 eo verum disceret. Is omnia, ut conti-
 gerant, retulit. Arianorum Episcopi id
 Eugenii præstigiis præstitum asserabant,
 & si occasio favisset, occidissent Felicem;
 quippe cum virum omnes novissent, mi-
 raculum celari non poterat.

§. VI.
*Collatio soluta.*Sæculum V.
A. C. 484.

n. 17.

Prima Februarii, præstituta ad Colloquium die appropinquante, Episcopi non ex tota Africa modo, sed ex Insulis, quæ Vandalis parebant, advenerunt. Omnium pectora dolor obruebat. Aliquot diebus in silentio exactis, Hunericus eruditissimos selegit, quos calumniis oppressos necaret. Quemdam in paucis doctum, cui nomen Letus, diu carcere detentum, cremari iussit, ratus edito rigoris exemplo cæterorum constanciam frangi posse. Tandem ad colloquium conventum in loco ab Arianis præparato. Catholici e suo gremio viros decem elegerunt, qui nomine omnium responderent, & sic Arianis causam tollerent dicendi, se Catholicorum multitudine non argumentis fuisse superatos. Cyrilus cum suis in editiore loco magnifice extructo solio sedebat, econtra Catholici stabant. Dixerunt: *In publico Colloquio æqualitatem Partium observari oportet; Mandatarii etiam adsint, qui veritatem examinent. Quis hic Arbitr erit?* Aliquis Regis Notarius respondit: *Cyrilus Patriarcha dixit . . .* loquentem turbarunt Catholici, quærentes, qua Auctoritate Cyrilus hunc sibi Titulum assumeret. Tum vero Ariani tumultum ciere, Catholicos calumniis im-

Hist. Eccles. Tom. VII

B

pete-

Sæculum V.
A. C. 484. petere, & quia petierant, ut, si nullus esset Arbiter, saltem aliqui de populo pol-
 lentes prudentia Spectatores interessent, jusserunt, ut omnes Catholici præsentibus centies verberarentur. Eugenius Episcopus exclamavit: *Videat Deus, quanta nobis vis inferatur, & quam duram patiamur persecutionem!* Episcopi Catholici dixerunt ad Cyrilum: *Propone, quæ babes.* Respondit: *Linguam latinam ignoro.* Volebat nempe obtinere, quod Vandali aliorum Barbarorum modo lingua Teutonica loquerentur. Episcopi Catholici responderunt: *Certe scimus, te semper sermone latino fuisse locutum; itaque hanc te excusationem afferre non decet, te omnium minime, qui has flammæ excitasti.* Cum ergo Cyrilius videret, Catholicos longe melius accredidisset ad certamen paratos adesse, tricas nexuit, ut qualicunque ratione Colloquium abrumperet. Id prævidebant Catholici, ideoque Fidei Professionem scripserant, quam publice prælegerunt.

Victor. lib. 3. Amplissima est hæc Fidei Professio, & primo unitatem substantiæ divinæ cum Trinitate Personarum explicat. Tum vocem græcam: ὁμοουσιος adhibendi necessitatem probant. Ex Scriptura demonstrant, Filium ejusdem esse cum Patre substantiæ, Ambos esse æquales, duas

in

in JESU Christo esse Naturas, quomodo Sæculum V.
 Generatio ejus sit inexplicabilis, quomo- A. C. 484.
 do Pater ingenitus, & Filius genitus e-
 jusdem substantiæ sint, quomodo sub-
 stantia divina sit indivisibilis. Spiritum
 Sanctum Patri, & Filio esse Consubstan-
 tialem, & unum Dei nomen tres Personas
 complecti. Episcopi speciatim de Di-
 vinitate Spiritus Sancti differunt, & con-
 cludunt in hunc modum: *Hæc est Fides*
nostra Auctoritate Evangelistarum, &
Apostolorum innixa, & fundata in om-
nium Ecclesiarum Catholicarum totius
Mundi societate, () in qua per Dei Om-*
nipotentis Gratiam usque ad vitæ istius
exitum nos perseveraturos speramus. Hic

Formula Ca-
tholica.

B 2 Libel-

(*) Ex hac Confessione videmus, Orthodoxos
 Africæ Episcopos in Fidei suæ Testimonium non
 solam Sacram Scripturam adducere, sed etiam
 Ecclesiæ Auctoritatem, seu omnium totius Mun-
 di Catholicarum Ecclesiarum Societatem, nimi-
 rum veræ Christi Ecclesiæ Notam infallibilem,
 & soli Romano-Catholicæ omni tempore pro-
 priam. Et profecto vix ullo alio Argumento
 omnes, & singulæ, Ecclesiæ a Romano Catholi-
 ca separatæ convinci possunt, ipsas non esse
 posse Orthodoxas, quam quod inter se nullo vi-
 sibili signo, in nullo Capite, nullo inter Pastores
 & Episcopos Litterarum commercio, nulla Sub-
 ordinatione, aut Hierarchia, nullo Communio-
 nis Ecclesiasticæ sensibili vinculo conjungan-
 tur. Omnes quidem JESUM Christum ore inge-
 minant,

Sæculum V. Libellus missus fuit duodecimo Kalen-
A. C. 484. das Maji a Januario Zatarensi, & Villati-
 co a Casis modicis, Numidiæ Episcopis,
 a Bonifacio Foratianensi, & Bonifacio
 Gratianensi Episcopis Provinciæ Bizace-
 næ. Hæc dies vigesimæ Aprilis anno
 484. respondet.

Id. Lib. 4. Cum hæc Formula legeretur, exclamantes Ariani querebantur, quod eorum Adversarii Catholicos se dicerent, & protinus ad Regem deferunt, eosdem tumultum excitasse, ut Collationem effugerent. Tunc Rex Decretum, quod paratum habebat, in omnes Provincias secreto

minant, & sacram Scripturam jactant, sed hac Nota a nullo Hæreticorum, quotquot fuere, genere discernuntur.

Epist. Jerem. An. 1677. Aliquando DD. Protestantes Societatem cum Schismaticis & Hæreticis Græcis inire cupiebant. Itaque, Legatis ad Jeremiam Patriarcham Constantinopolitanum missis, Græcos ad Communionem Ecclesiæ Lutheranae invitarunt. Respondit Patriarcha datis Epistolis tribus ad Confessionistas in Germania directis, & demonstravit in Ecclesia Doctrinam de septem Sacramentis, de Confessione secreta, de Transubstantiatione, de Missæ Sacrificio pro vivis, & mortuis offerendo, de Invocatione Matris Dei, & Sanctorum semper fuisse traditam. Ita spes concordiae, & Communionis qualiscunque Confessionistarum, & Græcorum Schismaticorum evanuit.

creto misit, quo jubebat, dum Episcopi Carthagine essent, omnes Ecclesias Africæ una die claudi, suisque Episcopis omnia bona Ecclesiarum, & Episcoporum Catholicorum dari. Sic Leges contra Hæreticos ab Imperatoribus editas contra Catholicos vertit. In hoc Decreto dicit Hunericus; *Postquam Episcopi Homousiani Carthaginem ad Colloquium pervenerunt, & aliquamdiu hic morati sunt, rursus aliquot dierum dilationem impetrarunt. Quamprimum se ad certamen paratos dixerunt, Episcopi nostri ab ipsis petierunt, ut ex Scriptura (*) probarent vocem: ὁμοούσιος, aut saltem illud damnaverent, quod ultra mille Episcopi in Conciliis Ariminensi, & Seleuciensi congregati damnarunt. Ipsi hæc seditiose recusare, & populum ad contumaciam excitare. Inde factum, ut ne quidem Colloquio initium dari potuerit. Tum Rex iterum tempus quo veniam mereri possent, usque ad primam Junii ejusdem anni Regni ejus octavi, id est, quadringentesimi octogesimi quarti concedit. Decretum istud vigesima quinta Febr. datum.*

Sæculum V.
A. C. 484.

B 3

§. VII.

(*) Similis, & æque inanis est clamor quorundam Heterodoxorum vocem: *Transsubstantiatio*, non legi in Sacra Scriptura! cum sine transsubstantiatione Jesu Christi verba explicari non possint, nisi detorqueantur.

Sæculum V.
A.C. 484.

§. VII.

Episcopi pulsi.

n. 3. Postquam hoc Edictum misisset, Hunericus omnes Episcopos Carthagine congregatos ejici jussit. Non equi, non mancipia, non vestes saltem, ut eas, quibus corpus tegebant, mutare possent, relictæ. Omnia quæ hospites attulerant, & quæ domi habuerant, ablata. Imo mandata in lucem edita, ne quis expulsos sub tecta reciperet, aut alimenta præberet; addita etiam pœna, ut, si qui eos quacunque ope adjuvissent, tam ipsi quam domus ipsorum flammis delerentur. Episcopi ejecti, cum jam nec Ecclesiæ, nec domus ipsis superessent, procul a Carthagine abire noluerunt, ne Colloquium fugisse arguerentur. Ipsis igitur gementibus, & circa urbis Mœnia sub Cœlo errantibus, Rex forte egressus est. Accedunt omnes dicentes: *Quid mali fecimus, quod miserrime habeamur? si ad Colloquium vocati sumus, cur spoliatur, cur pellimur, cur miseris fame, & frigore moriendum?* Rex venientes oblique intuitus, antequam preces audivisset, immisit Equites, a quibus multi eorum, præsertim senes, & debiles saucii facti.

n. 4. Tum in locum, qui Templum Memoriae dicebatur, colligi jussi. Ibi eis char-
tam

tam convolutam ostendunt, & dicunt: *Sæculum V. Rex contumacia vestra licet offensus, ta-* A. C. 484.
men salutem amat. Si juramento pro-
mittitis, vos faciuros, quod in hac Charta
scriptum, Ecclesiis, & ædibus vestris vos
reddet. Omnes Episcopi responderunt:
Diximus, & semper dicemus, Christianos
nos esse, & Episcopos. Fidem Apostoli-
cam, quæ sola vera est, tenemus. Atque
Vandalis instantibus, ut juramentum
præstarent, Hortulanus, & Florentianus
omnium nomine dixerunt: Num Bruta
nos esse creditis, ut juremus ignorantes,
quid hæc Charta contineat? Missi a Rege
dixerunt: Fidem date, vos cupere, ut, Re-
ge fatis functo, Hildericus filius ejus Re-
gno potiatur, aut neminem vestrum Epi-
stolas ultra mare missurum. Si istud
promiseritis, ad Ecclesias vestras redire
licebit. Credidere aliqui simplices, lice-
re sibi hoc juramentum edere, ne ipsis
populi exprobrarent, fuisse in ipsorum
Potestate, Ecclesias recipere. Alii, frau-
dem subolentes, jurare detrectarunt, af-
ferentes illud ex Evangelio, prohibitum
esse omne juramentum Domini nostri
verbis: Ego autem dico vobis, non jura-
re omnino. Ergo Regis Ministri dixe- Matth. 5. 34.
runt: Qui jurare volunt ex hac parte
stent. Cumque alii ab aliis digrederen-
tur, scribebant Notarii, quid singuli di-
cerent, & ex qua Civitate venisset. Ea-

Sæculum V. dem de illis, qui jurare recusabant, in
A. C. 484. tabellis retulerunt. Mox tam hi, quam
 n. 5. illi in carceres missi, Vandali deinde
 ad illos, qui juraturi erant, *quia jurare
 voluistis contra Evangelii Præceptum, ju-
 bet Rex, ut nunquam amplius Ecclesias
 vestras, aut Civitates videatis, sed rele-
 gabimini, & agros servorum more colen-
 dos accipietis; ea vero conditione, ne psal-
 latis, nec oretis, nec librum manu tenea-
 tis lecturi, nec Ordinem, nec Baptismum,
 nec Pœnitentiam administretis.* Illis, qui
 jurare volebant, dictum: *Jurare nolui-
 stis, quia Regii Principis Imperium fu-
 turum detrectatis. Hinc meritas pœnas
 dabit. In Insulam Corsicam relegabi-
 mini, & ligna construendis navibus cœ-
 detis.*

*Greg. Tur.
 II. hist. c. 3.*

*S. Eugenii
 Epistola &
 Exilium.*

S. Eugenius Carthaginensis, cum in
 locum Exilii abstraheretur non concessa
 mora, qua gregem suum ultimo exhor-
 taretur ad virtutem, scripsit Epistolam.
 In ea per Dei Majestatem, & Jesu Chri-
 sti Adventum obtestatur, ut in Fide Tri-
 nitatis, & in uno Baptismo constantes
 permaneant, nec rebaptizari se patiantur.
 Protestatur, innocentem se fore a san-
 guine eorum, qui perirent, & hanc E-
 pistolam adversus ipsos coram Tribunali
 Jesu Christi aliquando legendam. Hor-
 tatur ad orandum, jejunandum, & dan-
 dam

dam Eleemosinam, rursusque ne eos ti- Sæculum V.
A. C. 484.
meant, quibus solummodo corpus occi-
dendi potestas est. Cum Eugenio erant
Vindemialis Episcopus Capsensis ex Pro-
vincia Byzacena, & Longinus Pamarien-
sis ex Mauritania Cæsariana. Habemus Ruin. hist.
Persec. part.
2. c. 8.
Catalogum Episcoporum ex omnibus
Africæ Provinciis, qui ad Collationem
venerant, & in Exilium missi sunt. Sci-
licet ex Provincia Proconsulari 54. Epis- Notit. Afr.
copi. ex Numidia 125. ex Provincia By-
zacena 107. ex Mauritania Cæsariana
120. ex Sitifiensi 44. ex Tripolitana 5.
ex Sardinia & vicinis Insulis octo. Uni-
versim Episcopi 463. Ex his octoginta
octo dura fata sustulerunt. 46. in
Corsicam proscripti sunt, 301. in alia lo-
ca abstracti, 28. fuga se subtraxerunt.
Multi in locum Exilii Patriæ suæ proxi- vita S. Fulg.
c. 4.
mum relegati; idque Hunerici nequitia
factum, ut nempe vehementiore deside-
rio ad abjurandam fidem compelleren-
tur.

§. VIII.

Vigilius Tapsensis.

Inter Episcopos in hac Persecutione pro- Not. Afr.
p. 133.
scriptos qui legitur ultimus ex Provin-
cia Byzacena, est Vigilius Tapsensis edi-
tis Libris celeberrimus. Is timens, ne
suis libris offensi Persecutores acrius in
Fideles furerent, suo suppresso Illustris-
simo-

Sæculum V. simorum Patrum Nomina mutuatus est,
A. C. 484. quo majorem Auctoritatem Scriptis suis
 præsertim apud Vandalos aliosque Bar-
 baros Arianos Critices expertes concilia-
 ret. Hoc modo scripsit Disputationem
to. 3. op. Ath. inter S. Athanasium & Arium, quam Lao-
p. 614. edit. diceæ, jubente Imperatore Constantio,
 1698. præsentem Judicem, cui Nomen Probus, pu-
 blice initam fingit, & omnia ipsorum Di-
 cta refert, ac si ea in Actis invenisset;
L. V. adv. at in alio opere fatetur, fabulam esse se
Euty. c. 2. Auctore adornatam.
Eod. to. 3.
p. 642.

Idem dicit in ejusdem Disputationis
 secunda Editione, ubi Sabelium, & Pho-
 tinum cum Ario adversus S. Athanasium
 pugnantem adjunxit, redditque hujus fa-
 cti rationem; ideo se Personas loquen-
 tes inducere, ut ex adversarum Partium
 sermonibus & pro lata Judicis sententia
 veritas fortius legentium animos per-
 stringeret.

App. to. 8. op. Rursus sub Nomine S. Augustini con-
Aug. p. 36. tra Felicianum Arianum de Unitate Tri-
edit. 1688. nitatis Dialogum composuit. Eidem
 supposititia Disputatio S. Augustini con-
App. to. 2. tra Pascentium, & illud Symbolum, quod
 p. 39. tamdiu S. Athanasii creditum, non sine
 gravi fundamento tribuuntur. Hæc Vi-
 gilii Tapsensis industria in Operibus SS.
 Patrum confusionem peperit, nam longo
 tempore ipsius libri illorum Scriptorum,
 quorum Nomina assumpserat, partus pu-
 tati

tati sunt, & recentiores Critici alios quoque libros, de quorum Auctoribus non satis constat, ipsi adscripserunt. Denique hujus Viri Exemplum quibusdam Scriptoribus temerariis audaciam suggerere potuit, ut conficta sub Magnorum Virorum Nomine opera, puta Acta Martyrum, Sanctorum Vitas orbi obtruderent.

Sæculum V.

A. C. 484.

Cum post hæc Vigilius Constantino-
polim venisset, contra Hæresin ibi latius
grassantem, nempe Eutychis scripsit;
quia vero tunc plena gaudebat liberta-
te, operi isti, quod in quinque divisit li-
bros, Nomen suum præfixit. In libro
quarto Epistolam S. Leonis ad Flavianum
defendit. In quinto Definita in Conci-
lio Calcedonenſi tuetur. Hic solus li-
ber est, qui Vigilii nomen præsefert, &
hoc non obstante per tempus non mo-
dicum a quibusdam Opus Vigilii Epis-
copi Tridentini & Martyris, licet is diu
ante Hæresis Eutychianæ ortum obierit,
creditus est.

Sup. l. XX.

S. 22.

§. IX.

Persecutio universalis.

Priusquam Episcopi in locum Exilii du-
cerentur, Hunericus uno mandato in
omnes Africæ Partes Carnifices emisit;
hi nemini hominum, qui voluntati Regis
resisterent, nec ætati, nec sexui parcere
jussi.

Vid. vit.

lib. V.

Sæculum V. jussi. Aliqui fustibus verberabantur donec Spiritum exhalarent. Alii suspensio, alii ignibus suffocabantur. Fœminæ vestibus spoliabantur, præsertim nobiles, & spectante populo cruciabantur. Una earum, cui Nomen Denisa, vultu pulchriore, & excitatiore indole ad tortores: *Torquete, ut lubet, in eo solum mihi parcite, ne opprobrium nuditatis feram.* Hanc aliis altius elevarunt, ut omnibus spectaculo esset. Cum virginis caderetur, & cruoris rivi decurrerent, dicebat: *O vos miserrima Diaboli mancipia! quod in probum meum facitis, maximæ mihi Gloriæ est.* Utque erat in Divinis litteris erudita, alios ad Martyrium fortiter sustinendum hortabatur. Denisæ filius erat, ætate juvenis, & tenero corpore, cui Nomen Majoricus; hunc videns ad tormentorum conspectum trepidare, ardentibus oculis, & Auctoritate Materna increpabat, dicens: *Memento, Fili mi! quod in Nomine Trinitatis in Ecclesia Catholica Matre nostra baptizati sumus. Vestem nuptialem salutis nostræ non perdamus, ne Convivii Dominus, si viderit, nos illam non habere, dicat servis suis: ejicite eos in tenebras exteriores.* Adolescens his verbis excitatus constanter Martyrium subiit; Mater Filii corpus brachiis complexa, Gratias Deo elata voce agebat; eum deinde domi suæ sepelivit,

pelivit, ut ad ejus tumulum orare posset. Sæculum V.
A. C. 484.
Plures alii in eadem urbe Denisa hortatrice Martyrium passi sunt; scilicet Dativa soror ejus, & Medicus Emelius ejus Propinquus, Leoncius Episcopi Germani filius, Tertius, & Bonifacius. Omnes hi tormentis ingentibus necati.

Vir nobilis ex oppido Suburbensi, cui nomen Servus, antea diu fustibus cæsus, sæpe trochleis in altum levatus, & demissus est, ut tota corporis mole in pavimentum rueret. Sæpe raptatus, sæpe lapidibus acutis laceratus; ita ut pars magna cutis a costis, a dorso, a ventre penderet. Culusæ Martyres, & Confessores multitudine innumerabiles extitere. Hos inter quædam Mulier, nomine Victoria, constantia fuit admirabili; dum eam Persecutores in aere suspensam admoto igne urebant, Maritus adstans per amorem conjugalem rogabat, ut se ipsam servaret, & saltem communium liberorum commiseratione moveretur. Ipsa immota perstitit. Tortores videntes ejus humeros situ suo emotos, & sæminam ultra non spirare, vincula solverunt. Hæc mulier postmodum narrabat; Virginem sibi fuisse conspectam, a qua, cum se toto corpore contigisset, protinus esset sanata.

Victorianus Civis Adrumetensis tunc Carthagine Proconsul, seu Nomine Regis urbi Præfectus erat, vir in Africa facile opulen-

11. 2.

Martyres in
Persecutio-
ne Vandali-
ca.

Sæculum V. opulentissimus. Rex viri in se fidem habebat diu exploratam; huic ergo indicari jubet, si Mandatis obedire vellet, Purpuratorum neminem sibi magis carum futurum. Victorianus respondit: *dicite Regi; flammis, Bestiis, me tradat! nullo non tormentorum genere excruciet. Si vincor, frustra in Ecclesia Catholica baptizatus sum. Etsi enim præter hanc vitam non esset alia, nollem tamen ob modicam hujus temporis gloriam ingratus existere Creatori meo, qui in se credendi Gratiam mihi concessit.* Rex isto responso ad iracundiam commotus virum gravissimis, & lentis cruciatibus affici jussit. Ita Victorianus feliciter Martyrii sui cursum consummavit.

n. 5. Tambajæ duo Fratres Tortores suos rogarunt, ut ambobus similis cruciatus inferretur. Suspensi sunt, & gravis faxorum moles pedibus eorum alligata; in illo supplicio tota die relictæ. Eorum alter petiit, ut sibi parceretur, rogavitque liberari; cui frater: *Absit hoc, Frater mi! absit! aliud promissimus, quando Jesu Christo Fidem juravimus. Ego te accusabo, cum coram Throno ejus terribili steterimus. Dicam, nos supra Corpus, & Sanguinem (*) ejus jurasse, simul pro ipsius Nomi-*

(*) Protestans in sua versione pag. 16. hæc verba: *dicam nos supra Corpus, & Sanguinem ejus*

Nomine ultima passuros. His multisque Sæculum V.
A. C. 484.
aliis sermonibus vacillans frater ejus ita erectus est, ut exclamaret: *omnia, ut volueritis, tormenta cumulate! fratris exemplum sequar.* Diu multumque lamine feruentibus, & unguibus ferreis cruciati. Tandem lassati carnifices ambos repulerunt, dicentes: *omnis populus eorum fortitudinem imitatur, & nemo ad nostram Religionem convertitur.* Id maxime ideo dicebant, quod in eorum corporibus nec livorem, nec ullum vulnerum vestigium viderent.

§. X.

Lingua Martyribus abscinditur.

Typasi in Mauritania Cæsariana Ariani Episcopum ordinaverant, olim Cyrili Notarium. n. 6. Id factum indignati Incolæ consensu navigiis omnes in Hispaniam, a qua non procul aberant, trajece-
runt, paucissimis, quibus navis copia defuit, remanere coactis. Hos pervertere Episcopus Arianus primum blanditiis, deinde minis nitebatur; ipsi spreto alieni Episcopi conatu, in quadam Domo convenerunt, & publice celebrarunt Myste-
ria. Hoc comperto Episcopus clam Carthagi-

ejus jurasse &c. simpliciter omisit. Egregium Transubstantiationis oppugnatorem! alias duas lineas oscitanter omisit; errores plures reticeo.

Sæculum V. thaginem misit, qui Catholicos dato Li-
 A.C. 484. bello accusarent. Rex, perlectis quæ af-
 ferebantur, ira flagrans Comitem misit
 cum mandatis, ut singulis lingua, & ma-
 nus dextra in foro publico & præsentī to-
 tius Provinciæ populo abscinderentur.
 Quod jusserat Rex, executioni datum;
 nihilominus lingua a radice excisa expe-
 dite sicut prius loquebantur. Subjungit
 Victor Vitensis: *si quis hoc credere nolit,*
vadat Constantinopolim, ibi inveniet ex
illorum numero Subdiaconum, nomine Re-
paratum, qui non ægre, sed distincte, om-
nia, quæ vult, eloquitur. Is eapropter sin-
gulari honore in Imperatoris Zenonis Pa-
latio, præprimis ab Imperatrice, colitur.
 Bibl. PP. G. L. tom. 2. p. 415.

Non solum Victorem hujus Miraculi
 testem habemus. Aeneas Gazensis Phi-
 losophus Platonicus, qui tunc temporis
 Constantinopoli versabatur, in fine Dia-
 logi sui de Resurrectione hanc rem testa-
 tam facit in hunc modum: *hos ego hisce*
oculis vidi, & loquentes audivi, admira-
tus, quomodo vox eorum perfecta, & arti-
culata esse posset. Quærebam vocis instru-
mentum, & auribus meis non credens, ocu-
los adhibui testes, petii, ut os aperirent,
vidi evulsam usque ad radices linguam esse,
obstupui, non modo quod loquerentur, sed
quod adhucdum vitam traherent. Proco-
 pius Historiæ Scriptor, dum hanc Hune-
 rici Persecutionem memorat, dicit: *mul-*
tis

1. Bel. Vand.
 c. 8.

tis linguam e faucibus rescindi jussit, qui Sæculum V.
A. C. 484.
mea ætate Constantinopoli degebant, ex-
pedite loquebantur, & nullum amissa lin-
gua incommodum sentiebant. Ex illis duo,
cum, libidine victi, pellices contigissent,
vocis usu privati sunt. Comes Marcellinus
in suo Chronico hæc habet: Rege Hunerico
jubente juveni Catholico, qui natus erat
mutus, lingua exsecta; ecce vero, mox ut
lingua privatus est, loqui cæpit, & dare
Gloriam Deo. Vidi Constantinopoli ali-
quos de illa turba Fidelium, quibus manus
una, & lingua abscissæ, articulate loquen-
tes. Imperator Justinianus in Constitu- L. I. Cod. de
off. PP. Afr.
tione post hæc in Africam missa idem se
vidisse testatur.

§. XI.

Alii Martyres.

Hunericus nec cum Vandalis Catholicis Vid. vit. lib.
V. n. 7.
 mitius egit, nec quidquam Uranii,
 Zenonis Legati, precibus dedit; imo ut
 palam faceret, quam viles sibi Imperator,
 & Romani essent, plures Tortores, & cœ-
 teris ferociores constitui jussit in illis pla-
 teis, & areis civitatis Carthaginensis, qua
 Legato ad Regiam venienti transeundum
 erat. Post longum tempus crudelitatis
 in hac persecutione exercitæ vestigia oc-
 currebant. Quidam sine manibus, aliqui
 sine pedibus, aut sine oculis, sine naso,
 sine auribus conspiciebantur. Aliorum,
 Hist. Eccles. Tom. VII. C quos

Sæculum V. quos longo suspendio torserant, emotæ
A. C. 484. loco suo scapulæ supra caput eminebant,
 quippe in fastigio ædium suspensi mani-
 bus propellebantur, ut in aere penderent.
 Contigit non nunquam, ut fune rupto
 corruentium caput, aut crura frangeren-
 tur.

Dagila Regii Pocillatoris uxor jam an-
 te sæpius sub Genserici Regno Fidem
 confessa nobili genere orta, & tenero
 corpore flagellis, & fustibus verberata,
 in locum aridum, & desertum proscripta
 est, ubi nullum ab hominibus suppetebat
 solatium. Ipsa relicta domo, conjuge,
 prole, in Deo lætabatur. Postmodo facta
 est mulieri licentia in aliam solitudinem,
 & mitius solum transeundi; sed ipsa re-
 nuit.

Pass. 7. Mon. Septem Monachi quoque Martyrii Co-
 ronam adepti sunt. Liberatus Abbas, Bo-
 nifacius Diaconus, Servus, & Rusticus
 Subdiaconi, Rogatus, Septimus, & Maxi-
 mus simplices Monachi. Hos ex Regio-
 ne Capsensi invitarunt, ut Carthaginem
 venirent; & initio quidem Monachis
 blandiebantur, summa Fortunæ bona,
Martyres. Regis favorem adpromittebant. Cum
 vero in Fide Trinitatis, & unius Baptis-
 matis firmi persisterent, catenis onusti in
 obscurum carcerem detruduntur. Po-
 pulus Catholicus, expugnata donis ex-
 cubitorum fide, diu noctuque victos ad-
 ibant,

bant, Doctrinam hauriebant, ad subeun- Sæculum V.
A.C. 484.
dum Martyrium animos capiebant. His
ad Regem delatis, Monachos gravioribus
vinculis premi, & cruciatibus in illam us-
que diem inauditis affici voluit. Tum
iussit navem lignis tenuibus, & aridis im-
pleri, in ea Monachos alligari, & navem
in mare propulsam incendi. Igitur edu-
cuntur ex carcere comitante magna po-
puli multitudine; ipsi ad Martyrii Lau-
ream omnes verbis accendebant. Inter
eos ætate minimus erat adolescens nomi-
ne Maximus; hunc saltem seducere cona-
tu ingenti nitebantur. Ipse virili constan-
tia edicebat: *Frustra estis! nunquam a Pa-
tre meo Liberato, & a Fratribus avelli me
patiar.* Ubi cimbæ impositi sunt, & ligno
adstricti, quibus imperatum erat, ignem
admoverunt, qui statim extinctus est; &
quamvis sæpius flammæ suscitare cona-
rentur, irritus semper labor fuit. Rex
pudorem non ferens iussit eorum capita
remis conteri. Corpora in fluctus pro-
jecta mare præter naturam protinus red-
didit. Ea præsens populus honorifice se-
peliit, Exequias ducentibus Clericis Car-
thaginensis Ecclesiæ. Præter alios ade-
rant Archidiaconus Salutaris, & secun-
dus Diaconus Muritta, trina antea Fidei
confessione illustres, qui Reliquias porta-
bant. Hæ in Monasterio Biguano prope
Celerinæ Basilicam terræ mandata sunt.

Sæculum V.

§. XII.

A. C. 484.

Clerici Carthaginienses relegantur.

Vitt. V. n. 9.

Episcopo Eugenio in Exilio agente, etiam omnes Clerici Carthaginienses plusquam quingenti viri, prius fame & tormentis vexati, exulare jubentur. In primis memorabilis fuit Diaconi Murittæ zelus. Ministrorum nullus Catholicos torqueri ferocius urgebat, quam aliquis Apostata, cui nomen Elpidiforus; Is a Catholicis baptizatus in Ecclesia Fausti, a Diacono Muritta e fontibus levatus fuerat. Clerici omnes suo ordine & nominatim evocabantur, ut torquerentur, post Presbyteros venit Archidiaconus Salutaris, tum Diaconus secundus Muritta, Senectute venerabilis vir. Dum distenditur, antequam vestes diriperentur, derепente lintea, quibus olim Elpidiforum e sacro fonte egredientem contexerat, e sinu protrahit, hæc enim sub vestibus occultaverat, iisque coram omnibus evolutis ad Elpidiforum, inter Judices suos sedentem, conversus, ecce! hæc velamenta, inquit, te accusatura sunt, quando terribilis Judex veniet; hæc te præcipitabunt in puteum sulphureum, quia Maledictionem induisti, dum veri Baptismi, & Fidei Sacramentum perdidisti. S. Diacono multa ejusmodi ingerente, Elpidiforus pudore turbatus tacebat.

Hos

Hos igitur Confessores flagris concisos, ^{Sæculum V.}
& dilaniatos in Exilium ejecerunt. Dum ^{A.C. 484.}

in itinere sunt, instigantibus Episcopis Arianis immittuntur ex Satellitibus, qui crudelissimi noscebantur, ut a miseren-
tibus Fidelibus donata, quibus in via sustinerentur, eriperent. Duo Vandali, sæpius ante sub Genserico Fidem confessi, comitante Matre sua, relictis omnibus Bonis Clericos Carthaginenses in locum Exilii secuti sunt. Apostatarum aliquis, nomine Theucarius, qui prius Lector pueros in cantu instituendos suæ curæ commissos habuerat, consilium suggessit, ut ex illis duodecim, quibus præstantissimam vocem esse noverat, revocarentur. Illico mittuntur, qui pueros celeriter reducerent. Ipsi a SS. Confessorum societate separari recusantes, eorum genibus flentes implicabantur. At Hæretici strictis gladiis avulsos Carthaginem remeare coegerunt. Tum puerorum animos blandimentis capere conati sunt, cum vero nihil proficerent, sæpius cruciatos etiam verberibus obruerunt. Pueri nihilominus a Fidei proposito dimoveri non potuere. Postquam persecutio cessavit, Civitas Carthaginensis eosdem tanquam duodecim Apostolos venerata est. In eadem domo habitabant, manducabant, & Laudes Divinas cantabant. Ceterum Episcopi & Clerici Arianorum majori furore,

n. 13.

C 3

quam

Sæculum V.
A. C. 484.

quam Rex ipse, aut Vandali Catholicos persequabantur. Quocunque irent hi Episcopi, Sica ad latus erat, & Clerici Dominos comitabantur. Reliquorum nulli crudelitate concessit Antonius, Deserto Tripolitano vicinus. Is Regem Hunericum, cui non erat ignotus, impulit, ut Eugenium Episcopum Carthaginensem ad hanc Eremum damnaret; tum Antonius, ipsius custodiam suscipere iussus, arctissimo carceri inclusit; nec cuiquam colloqui captivo licebat. Imo insidias, quibus perimeretur, struxit. S. Eugenius Ecclesiæ suæ mala summo dolore persecutus, Cilicium induerat, & in terra cubabat sacco strata. Hoc vitæ rigore vir Senectute fractus paralyfin contraxit, quæ etiam loquentis linguam impediebat. Antonius Acetum acerrimum afferri iussit, & invitum coegit, ut biberet, sperans hanc potionem ægroto necem allaturam; invaluit quidem tunc morbus, postea tamen sanitati restitutus est.

§. XIII.

Catholici vi adhibita rebaptizantur.

n. 12. Episcopus alius vitæ Sanctitate notus, cui Nomen Habetdeum, Thamallum relegatus, ubi Antonius habitabat, cum adduci non posset, ut Arianus fieret, ipso iubente pedibus, manibusque ligatus

tus est; os quoque obstructum, ne cla-
maret, tum jacentis corpus aqua perfu-
dit, ut rebaptizaretur, vinculis deinde

Sæculum V.

A. C. 484.

solutum lætabundus alloquitur: *Frater
mi! jam verus Christianus es, sicut & nos
sumus; quod melius exinde consilium ca-
pies, quam ut voluntati Regis obedias?*

S. Episcopus respondit: *semper eandem
Fidem servavi; dumque fauces mihi strin-
gebatis, in corde meo dissensum eliciebam,
quem Angeli susceperunt, Domino offeren-
dum.* Jamque vis eadem in omnibus lo-

cis inferebatur Catholicis. Ubique emissi
Vandali, qui iter facientes in viis publi-
cis raperent, & ad Arianorum Episcopos
adducerent rebaptizandos. His testes
litteræ dabantur, ne in alium locum dela-
ti eandem vim rursus ferre cogerentur.

n. 13.

Nec Mercatoribus nec aliis privatae for-
tis hominibus, nisi his litteris muniti ef-
sent, peregrinari licebat. Episcopi, &
Presbyteri Arianorum noctu etiam arma-
torum cohortibus stipati per urbes, &
oppida discurrebant, januas perfodie-
bant, ingrediebantur domos, aquam por-
tantes, qua in lecto quoque cubantes, &
consopitos conspergebant. Mox excla-
mabant; quod per regenerationem no-
vos Christianos creassent. Doctrinam
Fidei solide edocti Superstitionem ridicu-
lam non curabant, at simpliciore iniqui-
natum hac lotionem corpus fuisse crede-

C 4

bant,

Sæculum V.
A.C. 484.

bant, statimque capiti cineres, quibus purgarentur, imponebant, induebant cilicium, aut corpus luto fricabant, velamina, quibus tecta fuerant, dilacerabant, & in cloacas projiciebant.

§. 14.

Carthagine jubente Cyrilo ita raptus est viri nobilis filius septennis clamans: *Christianus sum*. Sequebatur Mater sparsa crine totam Civitatem percurrrens. Barbari os pueri constringentes, eum fontibus suis immerferunt. Idem contigit liberis Medici Liberati, cum sua familia ad exilium damnati. Ariani prolem a Parentibus abstraxere; cumque Liberatus jacturam liberorum immodice dole-ret, uxor viri lacrymas abstergens dicebat: *num usque adeo insanies, ut animam tuam amore liberorum perdas? puta nullos tibi esse natos. Hos JEsus Christus sibi vindicabit. An non clamantes audis, Christiani sumus*. Liberatus, & uxor ejus in diversos carceres abducti fue-re; tum mulieri dixerunt, virum ipsius Mandato Regis obtemperasse. Ipsa: *videam eum, & faciam, quod Deo placuerit*. Ergo carcere educunt, ostenduntque Maritum coram tribunali inter plurimos alios catenis ligatum; illa fauces viri manu comprimens clamavit: *miserrime Mortalium, & Dei Gratia indigne! num ob luridum Gloriæ mundanæ fumum vis æternum perire? quid tibi aurum, & di-*
vitia

vitiae proderunt, num ex Inferni igne te liberabunt? Maritus respondit: quid tibi est Mulier? quis de me mentitus est? per Jesu Christi Gratiam Catholicus sum, & nunquam Fidem negabo.

Sæculum V.
A.C. 484.

Multi ex viris fæminisque, ut hujus Persecutionis sævitiam effugerent, in loca deserta se penetrarunt, ubi fame, & frigore contabuerunt. Cresconius urbis Myzentiae Presbyter in caverna montis Zici inventus est mortuus. Illo tempore ingens per totam Africam terræ siccitas fuit, unde fames primum, & postea pestis exortæ. Has calamitates in Persecutionis pœnam a Deo immissas credere. Id quoque a Divina vindicta profectum putarunt, quod Hunericus, postquam Regnum tenuisset annis septem, & decem mensibus, anno 485. corpore nascentibus innumeris vermibus corrupto, & frustatim collabente obierit. Successit Gontamondus ex Fratre ejus Gentone genitus.

n. 15.

n. 17.

§. XIV.

Legatorum Pontificiorum Inobedientia Constantinopoli.

Felix Papa in Causa hujus Africanæ Persecutionis ad Imperatorem Zenonem litteras dedit, quod verisimiliter Imperatorem permoverit, ut Legatum suum Uranium Carthaginem mitteret, nullo ut

Evagr. III.
hist. c. 20.
Sup. n. 10.

C 5

vidi-

Sæculum V. vidimus successu. Porro ipse Zeno haud
 A.C. 484. multo melius Catholicos habebat, edi-
 tum ab ipso Decretum, ut dicebat, Con-
 cordiæ rejicientes. Postquam Papa Epis-
 copos Vitalem, & Misenum Constantino-
 polim misisset, ipsis in itinere constitutis,
 accepit epistolam Constantinopoli ad se
 datam a Cyrillo Acemetensium Abbate,
 qui apud ipsum Pontificem querebatur
 de ejusdem cunctatione in Causa Acacii,
 toties contra Fidem Catholicam peccan-
 tis. (*) Felix Papa, his Litteris acceptis,
 Legatis suis scripsit; nihil prius moliren-
 tur, quam Cyrillo Abbati fuissent collo-
 cuti, & ex eo comperissent, quid sibi po-
 tissimum agendum. At eis hunc Abba-
 tem visendi Libertas adempta; quippe
 cum Abydi pervenissent, Imperatoris Ze-
 nonis, & Acacii Patriarchæ mandatis ca-
 pti, in carcerem mittuntur, raptis quo-
 que omnibus, quas ferebant, litteris, ne
 Catholicis Constantinopolitanis epistolas
 ad eos directas reddere possent. Capti-
 vis Imperator mortem minitabatur, nisi
 cum

Sup. lib.
XXIX. §.
36.

Theoph. an.
12. 13. 14.
Zen. p. 113.

Lib. brev.
c. 18.

Gest. de nom.
Acac. in fin.
Felix ep. 6.
ad Acac.

(*) Hic liquet, quid orthodoxi Constantino-
 politani de Jurisdictione SS. Pontificis in Patriar-
 chas Constantinopolitanos senserint, estque for-
 tissimum Testimonium, quo Protestantis nostri
 temeritas confutatur, contra veritatem Historiæ
 dicere non erubescitis, Auctoritatem Papæ in
 Occidente tantum valuisse.

cum Acacio, & Petro Mongo communi-
 carent. Minis succedere blanditiæ, do-
 na, juramenta. Tot machinis tandem
 cessere Legati, & contra quam ipsis man-
 datum erat, cum Acacio communicare
 polliciti sunt. Tunc e carcere liberati
 Constantinopolim veniunt, publice cum
 Acacio conversantur, Petrum Mongum
 tanquam legitimum Episcopum Alexan-
 drinum habent, & cum ejus Apocrisiariis
 communicant. His libertati restituun-
 tur. Soli erant Episcopi duo Vitalis, &
 Misenus, quia tertium Felicis Legatum
 Felicem Ecclesiæ Romanæ Defensorem
 morbus superveniens in via retardave-
 rat; is demum Vitale & Miseno e carce-
 re jam dimissis attigit; omnibus litteris
 & ipse spoliatus in tetrum carcerem de-
 truditur, cumque, quæ ab ipso peteban-
 tur, virili constantia recusaret, Acacius
 hospitem videre aut colloqui noluit. An-
 tequam vero duo Episcopi Legati Con-
 stantinopoli discederent, Catholici tribus
 modis, quantum Legatorum vecordiam
 damnarent, prodiderunt. Imprimis sche-
 dam publice Legatorum vestibibus affixe-
 runt. Tum libellum sparserunt in vul-
 gus, & deinde tabulas canistro herbis ple-
 no inseruerunt. Cyrillus Acemetensium
 Abbas, alique Abbates Constantinopoli-
 tani, Episcopi quoque Catholici ex Ægy-
 pto, qui ibi morabantur, hac super re ad
 Feli-

Sæculum V.
 A. C. 484.

*Gelas. ad
 Episcop.
 Dard. Ep.
 13. p. 1201.*

*Legati ino-
 bedientes.*

*Theophan.
 p. 114.*

*Evagr. III.
 20. 21.*

Feli-

Sæculum V. Felicem Papam epistolas dederunt, quas
A. C. 484. Cyrillus Simeoni uni Monachorum suorum Romam deferendas commisit. Is Legatorum reditum antevertit, & Papam docuit, quam mandatis ipsius refractarii fuissent. Memorabat etiam, antequam ipsi Constantinopolim venissent, Petri Mongi nomen non nisi clanculo fuisse in Dyptichis insertum, jam vero publice recitari. Hoc obtento Hæretici ad fallendos rudium animos utebantur, ac si Sedes Romana Petrum Mongum recepisset.

Vitalis & Misenus Romam deinde pervenerunt Epistolas Imperatoris, & Patriarchæ afferentes. In litteris Imperatoris Joannes Talaja perjurii arguebatur. Rursus, Petrum Mongum non sine præcedente Examine fuisse ordinatum, sed postquam manu sua subscripisset, se Concilium Nicænum, quod Calcedonense esset secutum, reciperet. Subjungitur: *id certissimum tene, nos cum S. Episcopo Petro, & omnibus Ecclesiis S. Concilium, quod Fidei Nicænæ consentaneum est, recipere, & honorare.* Loquitur de Concilio Calcedonensi. Acacii quoque litteræ Petri Mongi laudibus plenæ erant.

§. XV.

Legati condemnantur.

Ergo, convocato a Felice Papa Concilio,

lio, Legatorum Vitalis, & Miseni Causa Sæculum V.
A. C. 484.
 examinatur. Promuntur Cyrilli, aliorumque Abbatum Constantinopolitanorum, & Episcoporum Ægyptiorum epistolæ, quæ testatum faciebant, Joannis Talajæ fidem esse Catholicam, & ipsum Canonice ordinatum. Econtra Petrum Mongum esse Hæreticum, itidem a duobus tantum Hæreticis ipsi perquam similibus ordinatum; porro Joanne fugato Catholicos omni suppliciorum genere affectos. Acacio hæc omnia satis fuisse nota, opera hominum, qui ad eum Constantinopolim se contulissent. Ipsum denique Petro Mongo favere in omnibus. Simeon Monachus singula hæc facta vera esse affirmavit, atque coram omnibus confecit, quod Vitalis, & Misenus cum Hæreticis communicaverint, & elata voce Petri Mongi Nomen in Sacris Diptychis pronunciaverint. Probavit præterea, sapius etiam interrogatos, nulli Catholicorum voluisse respondere, nec litteras sibi commissas iisdem reddere, nec ea, quæ in ruinam Fidei acta erant, ad examen vocare. Productum est etiam testimonium Silvani Presbyteri præsentis, qui cum Vitale, & Miseno Constantinopoli fuerat; is a Cyrillo, & Monachis ipsum comitantibus dicta confirmavit. Lecta est quoque epistola Acacii to. 4. Conc.
p. 12. 13.
 ad Simplicium Papam, in qua dicebat, Petrum

Evagr. III.
20.

trum

Sæculum V. trum jam diu fuisse depositum, eumque
A. C. 484. filium tenebrarum appellabat.

Evagr. 111. Itaque Vitalis, & Misenus convicti ab
c. 20. Episcopatu deponuntur, & excommu-
nicantur. Totum Concilium etiam in
Petrum Mongum Sententiam pronuncia-
vit in hunc modum: *Ecclesia Romana*
Petrum Hæreticum, pridem Sacræ Sedis
Judicio damnatum, excommunicatum, &
anathematizatum non recipit. Etsi enim
nihil præterea adversus eum afferrî potu-
isset, sufficebat, ab Hæreticis fuisse ordi-
natum, ut Catholicos regere nequeat. Quod
ad Acacium Constantinopolitanum spectat,
ex ipsa re palam fit, quantum erraverit,
cum in epistolis suis ad Simplicium datis
Petrum vocaverit Hæreticum, & id ipsum
Zenoni non indicaverit, ut debebat, si ma-
v. *Vales.* *ior ipsi de Fide Catholica quam de Impera-*
toris Gratia cura esset. In eadem Syno-
do, aut aliqua alia præcedente, antequam
Legati rediissent, Papa probe jam gna-
rus, Acacium esse Hæreticum, ad eum
dedit epistolam Synodalem, in qua dice-
bat: peccasti, noli amplius peccare, & de
præterito veniam pete! Acacius acceptis
Litteris mentem non mutavit, Commu-
nionem Petri Mongi non dimisit, nec a-
perte suavit, ut Concilium Calcedonense,
& S. Leonis epistolam reciperet.

§. XVI.

Sæculum V.

A.C. 484.

*Acacius Constantinopolitanus
damnatur.*

Comperta hominis contumacia Felix
 Papa tandem Acacium in Synodo *Felix. ep. 6.*
 Episcoporum Italiae damnavit, suamque *to. 4. Conc.*
 Sententiam pronunciavit, cujus initium *p. 1073.*
est: non unius noxae inventus es reus.
Contemptis Nicænæ Synodi Decretis Fu-
ra Provinciarum usurpasti. Hæreticos
usurpatores, quos ipse damnaveris, non so-
lum in tuam recepisti Communionem, sed
etiam aliis Ecclesiis regendis præfecisti.
Hujus culpæ exemplum habemus in Joanne,
quem a Catholicis Ecclesiæ Apamiensis
rejectum, & Civitate Antiochena expul-
sum, in Sedem Tyriensem immisisti. Aliud
exemplum suppetit in Himerio, quem a
Diaconatu depositum, & excommunicat-
um, ad ordinem Presbyterorum evexisti.
 Tum exprobrat, quod Petrum Mongum,
 Concilii Calcedonensis hostem, tueatur,
 ut ei Sedem S. Marci asserat. Memorat
 vim Legatis Vitali, Miseno, & Felici, spre-
 to jure Gentium, illatam. Subjungit:
Coram Sacra Sede, quod tamen Canones
præcipiunt, noluiisti respondere ad libellum
Fratris mei Joannis (nempe Talajæ) qui
contra te Accusationes gravissimas attulit,
quas pertinaci tuo silentio confirmasti.
 Tum sic clauditur oratio: *Quamobrem*
 Pars

Sæculum V. *Pars tua sit cum illis, quorum causam de-*
A.C. 484. *fendendam strenue suscepisti. Et scias te*
per istam Sententiam honore Sacerdotii,
& Communione Catholica esse privatum,
Judicio S. Spiritus, & Auctoritate Apo-
stolica damnatum, quin unquam ab hoc
Anathemate absolvi possis. Celius Felix
Sanctæ Ecclesiæ Catholicæ Romanæ Epis-
copus subscripsi. Datum quinto Kal. Aug.
Venantio Consule, id est, 28. Jul. an. 484.
 Huic Sententiæ Episcopi sexaginta se-
 ptem cum Pontifice subscripserunt. Ex
 his cognoscimus, etsi regnaret Odoacer
 Arianus, tamen Episcopis Italiæ æque ac
 sub Imperatoribus Catholicis in Syno-
 dum congregari liberum fuisse.

Tuto ex Senioribus Ecclesiæ Roma-
 næ Clericis uni officium Defensoris col-
 latum, ut Sententiam pronunciatam per-
 ferret Constantinopolim, non enim alius
 suppetebat modus. Duæ quoque episto-
 læ ipsi commissæ, altera ad Imperatorem,
 altera ad Clericos, & Populum data. Epi-
 stola ad Zenonem Imperatorem directâ
 prima Aug. ejusdem anni data est, estque
 Responsum ad illam epistolam, quam ipse
 ad Papam Vitale, & Miseno perferenti-
 bus dederat. Initio Papa queritur, vim
 Legatis suis fuisse illatam spreto Gentium
 Jure, (*) cujus inter barbaras quoque Na-
 tiones

(*) Hic habemus indicium Papæ non tantum
 tan-

tiones maxima Reverentia esset. Dein-
de edicit, nunquam fore, ut Sancta Sedes
cum Petro Alexandrino communicet, et-
iam si aliud obesset nihil, quam quod ab
Hæreticis fuerit ordinatus. *Quare, in-*
quit, ad tuum ipsius provoco Judicium, an
Christianis Communio S. Petri Apostoli,
vel Petri Alexandrini sit eligenda. ()*
Cognoscere poteris, qualis vir iste fuerit,
quam impie Sacerdotium, vix unum, qui
ipsum ordinaret, habens, invaserit. Quam-
diu damnatis, etiam inter vos Constanti-
nopoli fuerit adnumeratus. Hæc intelli-
ges, inquam, ex litteris Acacii, quem ho-
die Defensorem habet, ad Antecessorem
meum datis, quarum exempla tibi trans-
mitto. Tum damnatum fuisse Acacium
Imperatori aperit, & hortatur, ut huic
Ordi-

tanquam Episcopi, sed etiam tanquam Principis loquentis; nam inter solos Principes Jus Gentium locum habet, nisi quis dicat, officium Advenas, & Hospites humaniter excipiendi ad Jus Gentium referri.

(*) Nunquam Ecclesia vera indignis & non Pœnitentibus noxia indulgentia Communionem concessit. At Domini Hollandi, dum Dies Orationis, pœnitentiæ, & jejunii indicunt, jubent Subditos suos pro omnibus Protestantium Ecclesiis in diversis orbis Partibus dispersis orare, nihil solliciti, an isti Protestantes in diversis orbis Partibus dispersi eandem cum ipsis Fidem teneant,

Hist. Eccles. Tom. VII.

D

Ordi-

Sæculum V. Ordinationi tanquam divinæ voluntati
 A. C. 484. se subjiciat, quod magis e re Imperato-
 ris sit, Auctoritati Ecclesiæ obedire, quam
 S. Felix Papa eidem velle imperare. In Epistola ad
 ad Zenonem Clericos, & Populum Constantinopoli-
 & Constanti- tanum Papa indicat, Vitalem, & Mife-
 nopolitanos, num fuisse damnatos, ut scandalum in-
 Epist. 10. obedientiæ tolleret. Condemnationem
 quoque Acacii notam facit, & sententiæ
 exemplum mittit; tum subjungit: *Ves-
 tro judicio in ordine suo conservandus
 est Salomon Presbyter, quem deposuit A-
 cacious, ut Hæreticis placeret. Omnes
 alios, si quos forte detruxit, restituite.*
 Tandem monet, ut quicunque Catholi-
 ci audire vellent, a Communione Aca-
 cii recederent.

Liberat.

brev. c. 18.

p. 770. c.

Theoph. p.

114. Niceph.

XVI. c. 17.

Ubi Tutus Defensor in Orientem per-
 venit, elusis illorum, qui se Abydi expe-
 ctabant, insidiis, Constantinopolim ingres-
 sus ad Monasterium Dii ex Ordine Ace-
 metensium divertit. Cum ab Acacio ob-
 tinere non posset, ut reciperet Papæ Epi-
 stolam, in qua ipsius Damnatio contine-
 batur, industria usus illius Cœnobii Mo-
 nachis persuasit, ut Die Dominica Acacii
 ad Officium celebrandum Ecclesiam in-
 gredientis pallio eam affigerent. Non
 nulli ex Monachis, qui istud ausi fuerant,
 necati, alii verberibus affecti in carcerem
 missi sunt. Tutus vero, postquam stre-
 nue imperata fecisset, auro corrumpi se
 passus,

passus, cum Acacio communicavit. Id Sæculum V.
 Pontifex per litteras Rufini, & Thalassii A. C. 484.
 Presbyterorum, & Abbatum Civitatis
 Constantinopolitanæ, quas aliquis nomi-
 ne Basilii attulit, edoctus est. Itaque
 Tutus in Italiam reversus, atque in ple-
 no Concilio suis litteris & propria Con-
 fessione convictus, Defensoris munere,
 quod ei ad tempus datum fuerat, priva-
 tus, & excommunicatus est. (*) Hæc
 D 2 Papa

(*) Hier ergötzet sich der Uebersetzer in einer Anmerkung mit dem Ausdruck: Die faulen Mönche. Allein es muß dieser Tadelrichter doch erfahren, daß heut zu Tag die Mönche noch Liebe genug zur Arbeit haben, um in seiner Uebersetzung des Herrn Fleury die Fehler, welche theils aus seiner Nachlässigkeit, theils aus Ungeschicklichkeit, aus Unwissenheit, was die Katholiken eigentlich lehren, aus Furcht, es möchten seine Leser den Ungrund der protestantischen Sätze einsehen, aus Vorurtheil, aus Betrug, aus Schmähsucht, und aus dem Gebrauch der zum Schein von ihm selbst so sehr verdammten verwegenen Kritik herrühren, der Wahrheit liebenden Welt zu entdecken. Er hätte sich sollen die Bescheidenheit einer gelehrten Frau in Sachsen, welche mehr thut, als der heil. Paulus 1. Tim. 2. v. 15. ihrem Geschlecht zumuthet, zum Muster vorstellen, und solche Bücher aus dem Französischen übersetzen, derer Inhalt mit der Religion nicht verbunden ist, oder wenigstens den Herrn Fleury aufrichtig übersetzen, und die Katholiken unbeschimpfet lassen.

Sæculum V.
A. C. 484.

Epist. II.

Papa Rufino, Thalassio aliisque ex Civitate Constantinopolitana, & ex Bithynia Monachis scripsit, jubens, ut Monachos, qui se seduci passi fuissent, sua Communionem excluderent, illorum autem rationem haberent, qui non nisi magnis tormentis fracti cessissent, cum his enim mitius esse agendum.

§. XVII.

Petrus Fulv restituitur.

*Gelas. ep. ad
Dard. pag.
1205.
1206. Ge-
sta de nom.
Act. in fi.*

Acacius Imperatoris Præsidio fretus Depositionis sententiam a Papa in se latam flocci habuit, atque usque ad mortem offerre Sacrificium non cessavit. (*) Imo ex Diptychis Nomen Papæ abstulit; ipsius nutu in toto Oriente plurimi Episcoporum Catholicorum depositi, quibus Hæreticos succedere jussit; ceterum cum Hæreticis communicabat. Calendionem Antiochenum Episcopum legitimum, quem ipse ordinaverat, ejecit. Causam Depositionis obtendebat, quod favisset Factioni Illi, Magistri Officiorum, qui in Oriente Leoncio, & Pampropio sociis seditionis

*Lib. brev. c.
18. Gelas. ad
Dard. p.
1209. Evag.
III. c. 16.
Theoph. p.
115.*

(*) Diese Worte des Herrn Fleury: Et continua jusques à la mort à offrir le Saint Sacrifice, hat unser Protestant auf seiner 26. Seite, gegeben: Vielmehr fuhr er mit der Verwaltung seines Amtes fort bis an seinen Tod: Hominem solertissime perfidum!

ditionem commoverat. Interim nemo ^{Sæculum V.} nesciebat Acacium ideo Calendioni in- ^{A.C. 484.} fensum esse, quod in Communione Felicis Papæ, & Joannis Talajæ Patriarchæ Alexandrini perseveraret. Ergo Calendion in Oasin relegatur, & Petrus Fulo in Sedem Antiochenam reducitur consentiente Acacio, qui eundem jam toties damnaverat. Plures alii Episcopi eodem tempore, nempe Nestor, Romanus Calcedonensis, Julianus Mopsuestenus, Paulus Constantinensis, Manus Emericanus depulsi, & omnes quidem obtenta seditionis specie, revera autem quod Zenonis Henoticum recipere recusarent; huic Petrus Fulo subscripsit, & litteras Synodales ad Petrum Mongum Alexandrinum misit. Expulso Episcoporum aliqui Constantinopoli duram Persecutionem sustinuerunt.

§. XVIII.

Xenaias Iconoclasta.

Petrus Fulo Cyro Hierapolitano præter alios Sede sua pulso suffecit hominem ^{Conc. Nic. 2.} in Persia natum, cui nomen Xenaias, seu ^{Act. 5. p. 367.} Philoxenes, a Patriarcha Calendione ex ^{370. ex th. lect. & Joan. Dias.} illa Dicecesi ejectum, quod Fidei Dogmata corrumpere, & commovere Populum deprehensus fuisset.

Haud diu postquam Sedem Hierapolitanam obtinisset, quidam Episcopi, qui

Sæculum V.
A. C. 484.

ex Persia advenerant, liquido probarunt, esse Mancipium fugitivum, & nunquam baptizatum. (*) At Petro, num id verum falsumve esset, curæ non fuit, dixitque, ordinationem Episcopalem in Xenaia Baptismum supplere. Xenaia hic primus sacris Iconibus bellum intulisse legitur. Dicebat; cum Angeli essent sine corpore, non licere eis corpus affingere, nec specie humana pingere. Ineptum esse honoris genus, Jesu Christi imaginem exhibere, & nullum cultum ei esse gratum, quam in Spiritu, & Veritate adorari. Inventum esse pueris dignum, arte sculptoria columbarum simulacra efficere, quæ Spiritus sancti speciem exhibeant; *Quandoquidem, inquit, Spiritus S. non est factus Columba, sed unica vice apparuit in hac forma, cujus substantiam non assumpsit.* Facta Doctrinæ consentiebant, quippe in pluribus locis Angelorum Imagines delevit, easque, quæ Jesum Christum exhibebant, in locis ab hominum oculis remotis occultavit.

§. XIX.

S. Barnabæ Reliquiæ.

Anthemius quoque Episcopus Salaminæ in Cypro vexabatur a Petro Fulone, volente, ut sibi tanquam Patriarchæ sub-
 jice-

(*) Dignam tali Auctore Doctrinam!

jiceretur. Anthemius objiciebat Con-
cilio Ephesini Decretum, quod Sedem
suam Episcopalem pronuntiaverat exem-
ptam. Justam fuisse Anthemii causam
probavit Inventio Reliquiarum S. Barna-
bæ, cujus Corpus sub arbore in loco quar-
ta Leucæ parte ab urbe Salamina distante
reperitum est. In pectore ipsius erat Ev-
angelium S. Matthæi, quod sua manu scri-
pserat. Anthemius inde conficere vo-
lebat, Sedem suam, quia Apostolo Funda-
menta sua deberet, æque Apostolicam
esse ac Antiochenam. Ceterum tunc
confirmata est ipsius Exemptio. Impe-
rator Evangelium S. Barnabæ manu exa-
ratum Constantinopolim afferri jussit,
illudque in Palatii Ecclesia S. Stephano
sacra reposuit. Salaminæ quoque ma-
gnifici operis Ecclesiam junctis multis æ-
dibus in loco, quo Reliquiæ translata, ex-
truxit.

Illa ætate in Syria Presbyteri duo edi-
tis libris celebres extitere, Theodulus, &
Joannes. Theodulus in Cœlesyria ver-
satus, scripsitque inter alia Librum de
Concordia Veteris, & Novi Testamenti
contra antiquos Hæreticos, nempe Mar-
cionitas, & Manichæos, qui duo Testa-
menta diversis Auctoribus tribuebant. Is
Zenone imperante diem clausit. Joan-
nes ex Diocesi Antiochena Grammati-
cam docuerat. Scripsit contra illos, qui

Sæculum V.
A.C. 484.

Sup. lib.

XXV. §. 57.

Theod. lect.

lib. 2. art. 2.

Sermo Alex.

ap. Sur. II.

Jun.

Genn. script.
c. 90.

n. 91.

Scriptores.

Sæculum V. duas Naturas in JEsu Christo negabant,
A. C. 485. id est, Eutychianos; Item aliqua S. Cy-
 rilli dicta, quæ huic errori favere videban-
 tur, impugnavit. De his duobus Scri-
 ptoribus nihil nobis superest. Fortassis
 Joannes fuit Nestorianus, nam plurimi in
 Oriente agebant, habebantque Edessæ
 scholam, in qua sermone Persico doce-
 bant, unde hæc pestis in Persiam perva-
 sit. *Martyrius Patriarcha Jerosolymi-*
19. tanus sub idem tempus anno 485. obiit,
 postquam sedisset annos octo. Succes-
 sit Salustius.

Evagr. III. In Ægypto Petrus Mongus aliquos
c. 22. Episcopos, & Abbates ad suam Commu-
 nionem pertraxit, cum iterato Epistolæ
 S. Leonis, Concilio Calcedonensi, iisque,
 qui scripta Dioscori, & Timothei Eluri
 non recipiebant, Anathema dixisset.
 Quia vero ceteros in suam sententiam
 adducere non poterat, eos maximam
 partem e suis Cœnobiis ejecit. Quam-
 obrem Abbas Nephalius Constantinopo-
 lim se contulit, ut rem ad Zenonem Im-
 peratorem deferret. Displicuit Petri fa-
 ctum Cæsari, missoque Cosmo ex Præ-
 torianorum numero terribiles minas Pe-
 tro Mongo jubet ingerere, ut nimia seve-
 ritate turbas excitare cessaret. Cosmus
 re infecta rediit, nisi quod expulsis Mo-
 nachis in sua Cœnobia redire permissum.
 Imperator Arsenium deinde illo misit,
 quem

quem Ægypto præfecit. Is ubi cum Nephalio Alexandriam pervenit, de restauranda Pace agere cœpit; sed eos, qui a Petri Mongi Communione recesserant, reducere non potuit. Eorum aliquos Constantinopolim ire iussit ad Imperatorem, qui multa de Concilio Calcedonensi differuit; verum nec sic quidquam effectum, quia Imperator istud Concilium non sincere approbat.

Sæculum V.
A. C. 485.

§. XX.

Felices Papæ Epistola ad Ecclesiam Africanam.

Interim Ecclesia Africæ non nihil levius habebat sub Regno Guntamundi, qui Hunerico successerat; is S. Eugenium Episcopum Carthaginensem ab Exilio revocavit, & tertio Regni sui anno, nempe 487. ejusdem Civitatis Catholicis cæmeterium S. Agilei reddidit. Eodem anno Boetio Consule Romæ 13. Martii in Basilica Constantini Concilium celebratum. Aderant quadraginta Episcopi ex Italia, Felice Papa Præsidente, ex Africa Episcopi quatuor, Presbyteri septuaginta sex, quorum omnium nomina leguntur. In eo Concilio Papa ab Anastasio Diacono recitari iussit Epistolam ad omnes diversarum Provinciarum Episcopos directam; primum mentio fit generatim de

*App. Chr.
Prosp. to. 1.
Canis. to. 4.
Conc. p. 1149.*

D 5

Perse-

Sæculum V. Persecutione in Africa, tumque multorum
A. C. 487. lapsus, qui rebaptizari se sustinuerant, &
 quidem etiam ex Presbyteris, & Episco-
 pis non nulli, memorantur. Omnibus
 deinde diversa præscribuntur remedia.
Ep. 7. Felic. Episcopi, Presbyteri & Diaconi reliqua
p. 1075. tota vita pœnitentiam agent, nec preci-
 bus non Fidelium modo, sed neque Cate-
 chumenorum aderunt. Et tandem in ar-
 ticulo mortis Communionem solum Lai-
 cam accipiant. Quod spectat ad alios
 Clericos, Monachos, Sanctimoniales, Sæ-
Nic. Conc. II. culares, Concilii Niceni Regula observa-
 bitur, ut illi, qui nemine cogente reba-
Sup. l. XI. ptizati fuerint, tribus annis sint audito-
S. 21. res, annis septem prostrati, & annis duo-
 bus orationi assistant non offerentes. Si
 vero intra hoc temporis spatium mortis
 periculum immineat, ab eodem Episco-
 po, qui Pœnitentiam injunxerit, aut ab alio,
 qui eam injunctam fuisse sciverit, vel a
 Presbytero Viaticum, id est, Absolutio-
 nem, accipient.

Impuberes aliquamdiu sub impositio-
 ne manuum erunt, postea ad Commu-
 nionem admittantur, ne tempore Pœni-
 tentiæ novis culpis implicentur. Si in
 mortis periculum incidant, & Absolutio-
 nem acceperint, postea vero convaleant,
 solum in oratione communicabunt, do-
 nec tempus fuerit impletum. Cate-
 chumeni, qui ab Arianis baptizati fue-
 runt,

runt, tribus annis inter Auditores sta- Sæculum V.
A. C. 487.
bunt, deinde inter Catechumenos, ut cum
illis Gratiam Communionis Catholicæ
per manuum impositionem recipiant.
Clerici minores, & Laici, qui vi, aut do- Concilium
Romanum,
lo rebaptizati fuerint, annis tantum tri-
bus Pœnitentiam agent; nemo autem
eorum, qui baptizati, aut rebaptizati ex-
tra Ecclesiam fuere, unquam ad Ministe-
rium Ecclesiasticum suscipietur. Nullus
Episcopus aut Presbyter alterius Episco-
pi Pœnitentem recipiet, nisi a suo Epis-
copo testes litteras afferat. Si casus in-
solitus supervenerit, S. Sedis sententia
exquiratur. Hæc Epistola, scilicet Con-
cilii Romani Decretum, uno tantum an-
no posterior est, & 15. Martii, Dynamio,
& Siphidio Consulibus id est anno 488.
data. Eodem jure Rebaptizatio ac A-
postasia habetur, quia nemo potest ba-
ptizari velle, nisi se Gentilem æstimet.

Eodem anno Pontifex ad S. Cesarium ap. Bar. 488.
Arelatensem Epistolam dedit. Prohibet,
ne Ordinationes Episcoporum præcipi-
tentur. Sed hortatur, ne latum unguem
a Regula deflectatur, & non nisi postquam
diu eorum mores probati fuissent, ordi-
nentur, ut firmi, & constantes deinde in
suscepto munere persistant; Nam que-
rebantur Viri probi, quosdam Episcopos
post suam Ordinationem ad Sæculum
rediisse. Conjectura est, hoc malum ex
com-

Sæculum V.
A.C. 488.

Ennon. epig.
110. *Et ibi*
Sirm.

commercio cum Barbaris originem traxisse, & quod perpetuo hostilium armorum strepitus audiretur, quippe optimæ etiam vitæ Episcopi arces munire cogebantur, quo se ingruente hoste reciperent. Id ipsum exemplo Honorati Episcopi Novariensis, qui illa ætate vivebat, confirmatur. Papæ Epistola ad S. Cæsarium tertia Febr. 488. data est.

§. XXI.

Acacius Constantinopolitanus e vivis excedit.

Victor. Tun.
Chir.
Evagr. III.
6. 231.

Eodem anno nempe secundo post Consulatum Longini fatis functus est Petrus Fulo Anti-Patriarcha Antiochenus toties condemnatus. Successit Palladius etiam Hæreticus. Acacius obiit anno sequenti 489. Probino, & Eusebio Consulibus, postquam Sedem Constantinopolitanam annis septendecim tenuisset. Ambitione ferebatur, omnes sibi subicere Ecclesias cupiens; at subjectas sollicitè regebat. Vanæ indolis notam non effugit, dum ipso vel jubente, vel tolerante ejusdem pictæ effigies in omnibus Ecclesiis visæ sunt. In Ecclesia Armamentario vicina Gennadius ejus Antecessor imaginem musivo opere concinnari jusserat, tunc omnibus numeris absolutam. In eadem Acacius loco maxi-

me

me spectabili depictus est, & Salvator ad ^{Sæculum V.}
Gennadium dicens: *Destruere Templum* ^{A. C. 490.}
boc, & sub Successore tuo suscitabo illud.
Notatu dignus est usus, Episcopos in E-
clesia depingendi.

Acacio defuncto in ejus locum Flavi- ^{Lib. brev. c.}
ta, seu Fravita Presbyter S. Theclæ Pa- ^{18. p. 76.}
triarcha Constantinopolitanus ordinatus ^{Evagr. III.}
est. Noluit hanc Sedem occupare, quin ^{c. 19.}
ordinationem suam Felici Papæ commu- ^{Theoph. an.}
nicaret, eique Epistolam Synodalem mi- ^{15. Zen. p.}
sit, at similem etiam ad Petrum Mongum ^{114.}
Anti-Patriarcham Alexandrinum perfer-
ri jussit. Epistolam Flavitæ unacum
litteris Zenonis Imperatoris Monachi
Catholici Romam attulerunt, & Papa ^{Fel. ep. 13. c.}
eos in suam Communionem recepturus ^{108. 9.}
interrogavit, num ipsi & Flavita, a quo
missi erant, promitterent, se nomina Pe-
tri Alexandrini, & Acacii Constantino-
politani rejecturos? Legatis Constanti-
nopolitanis respondentibus, istud sibi in
mandatis non esse, vehementer miratus
Pontifex iis Communionem suam con-
cedere distulit, & cur id negaret Flavi-
tæ, & Imperatori perscripsit. Litteras ^{Ep. 12. 13.}
quoque dedit ad quemdam Episcopum, ^{Flavita.}
cui nomen Vetranton, obtestans eum, ^{Epist. 15.}
ut illa fiducia, qua Imperator ipsum di-
gnabatur, ad reducendam Ecclesiæ pacem
uteretur. Scripsit præterea ad Thalas-
sum cujusdam Monasterii Constantino-
poli

Sæculum V.

A. C. 490.

*Epist. 14.**Theop. p. 115*Petrus Ale-
xandrinus
obit.

poli Abbatem, & hortatur, ut constans sit, & cum illius Civitatis Episcopo non communicet, priusquam in Communione Episcopi Romani sit, etiamsi nomina Petri, & Acacii ex Dyptichis auferrentur. Hæc Epistola prima Maji Fausto Consule id est 490. data est. Interim viri quidam integerrimæ fidei Exemplum Epistolæ a Flavita ad Petrum Mongum datæ pertrulere. Itaque Papa, ejus mala fide cognita, Legatos probrose rejecit. Petrus Mongus Epistolæ Synodali Flavitæ respondit; antequam verò ejus Responsorix Constantinopolim pervenissent, Flavita morte subita e vivis raptus est, cum non ultra quatuor Menses Sedem tenuisset. Suffectus est Euphemius Presbyter Catholicus, doctissimus, & piissimus vir. Ipsi igitur Petri Mongi Epistola ad Flavitam redditur, ex qua cum videret, quod Concilium Calcedonense anathematizaret, magno animi dolore commotus a Communione Petri se separavit. Ulterius ambo processissent convocatis adversis Conciliis, si Petrus Mongus supervixisset; at, eo hoc anno 490 e vivis sublato, successit aliquis nomine Athanasius, & ipse Hæreticus, cognomento Celetes, quod ilium procidentia laboraret. Ergo Euphemius Constantinopolitanus Pontificatus sui initio Nomen Petri Mongi ex sacris Dyptichis sua

sua manu delevit, inscripsitque Nomen Sæculum V.
 Felicis Papæ, cui statim pro more Litte- A. C. 491.
 ras Synodales misit. Papa receptis lit-
 teris non tamen Euphemium ad Com-
 munionem suam admisit, quod Nomina
 Acacii, & Flavitæ ex Diptychis non dele-
 visset. Euphemius Patriarcha S. Danie- Martyr. Ro.
 li Styliti morienti adfuit. Obiit vero in 11. Dec.
 sua Columna postquam S. Mysteria cele- Sur. 11. Dec.
 brasset. (*) Ecclesia ejus Memoriam un-
 decima Dec. agit.

§. XXII.

*Zeno fato fungitur. Anastasius
 Imperator.*

Zeno Imperator anno sequenti 491. O- Chr. p. 318.
 lybrio Consulatum gerente, sexta A- Theoph. p.
 prilis, annum agens sexagesimum quin- 116.
 tum vita excessit, postquam regnasset an-
 nis septendecim. (**) Successorem ha-
 buit

(*) Missis aliis erroribus multis, & non levi-
 bus observo, Interpretem Protestantem hic ver-
 ba ista: *Postquam sancta Mysteria celebrasset,*
 impudenter omisisse. pag. ipsius 32. part. 5.

(**) Scriptores recentiores Græci narrant,
 Zenonem crapula, & somno gravem uxoris jussu
 sepulchro illatum, aditum prægrandi lapide oc-
 clusum, & miserum Imperatorem frustra opem
 inclamantem tandem fame, & desperatione cre-
 puisse. Ariannam deinde Anastasio nupsisse.

Sæculum V. buit Anastasium cognomento Dicorum
 A. C. 491. Dyrrachii in Epiro natum, quondam Si-
 lentiarium. Is, quamvis ultra annos vi-
 c. 29 *Evagr. III.* tæ sexaginta numeraret, nihilominus an-
Chr. Viñ. nis viginti septem Imperio præfuit. Ec-
Chr. Cedr. p. clesiam adire ante Solis ortum solitus, in
 357. *Theod.* oratione usque ad Officii Ecclesiastici fi-
lett. II. p. 558 nem perseverabat. Sæpe jejunabat, &
Suid. in largiter pauperibus Eleemosinam tribue-
Phatr. bat. His omnibus non obstantibus Hæ-
 reticus credebatur, atque tam Ariani,
 quam Manichæi, cum scirent Imperato-
 rem electum, magnam lætitiā prodi-
 dere; nam Matre natus Manichæa, fra-
 trem habebat Arianorum lue infectum,
 nomine Clearchum. Ipsum Anastasium,
 cum aliquamdiu Conventus separatos a-
 geret, Euphemius Patriarcha reprehē-
 dit; hinc etiam Electioni ejus adversa-
 batur, dicens, Hæreticum esse, & indi-
 gnum, qui Christianis imperaret. At ve-
 ro Imperatrici Ariannæ Leonis Filiæ, &
 Zenonis Viduæ ratum, fixumque erat
 efficere, ut Anastasius eligeretur; itaque
 Fœmina, & Senatu apud Patriarcham
 instantibus, is promisit se Anastasium co-
 ronaturum, ea conditione, ut traderet
 Fidei formulam scriptam, qua profiteretur,
 se in Concilio Calcedonensi defini-
 ta recipere, & nihil novi in causa Religio-
 nis moliturum. Anastasius, quod pete-
 batur, promissum manu sua scriptum tra-
 didit

didit Euphemio, qui proinde eundem in ^{Sæculum V.} ^{A. C. 491.}
 Cœna Domini undecima Aprilis anno 491. Imperatorem coronavit. Eodem
 anno Euphemius Concilium Episcoporum, qui tunc Constantinopoli versabantur, convocavit, in quo Decreta Concilii Calcedonensis confirmavit. Anastasius Imperator Delatores urbe Constantinopolitana ejecit, & ut precibus Monachorum ex Palæstina satisfaceret, Tributum omnibus ordinibus maxime invidiosum, quod *Chrysargirum* dicebant, abolevit, Legis illius tabulis publice comburi iussis. Quia Pacem se amare profitebatur, & novas molitiones præsertim in Causa Religionis odisse, nullius Ecclesiæ statum mutavit. Singulis Episcopis recipiendi, damnandive Concilium Calcedonense plena libertas erat, quod aliqui recipiebant, alii anathematizabant, alii quid hac super re sentirent non aperiebant. Hæc autem dissimulatio non modo concordiam non reduxit, sed dissentientium numerum auxit, nam Orientales nec cum Occidentalibus communicabant, nec inter se consentiebant.

Cod. p. 157.

§. XXIII.

S. Sabæ initia.

Primo Anastasii Imperantis anno Salu-
 stius Patriarcha Jerosolymitanus ^{vita Cotet.}
 Sabam Presbyterum ordinavit, ^{S. Mon. Gr. ta.}
 firmi ^{3. p. 221.}
Hist. Eccles. Tom. VII. E mum

Sæculum V. mum in Palæstina Fidei Catholicæ ful-
A. C. 491. crum. Ut vero clarius ordinationis hu-
 jus adjuncta discamus, vitæ ejus princi-
 pia repetenda sunt. Natus est anno 439.
 Theodosio juniore decimo septimo Con-
 sule. Patria fuit Mutalasca, obscurum
 n. 4. Ditionis Cæsariensis in Cappadocia op-
 pidum. Octennis vicinum Monasterium
 ingressus reliquos omnes ultra septua-
 n. 5. ginta Monachos humilitate, & obedientia
 superavit. Decennio ibi expleto ani-
 mum subiit, ut Jerosolymam iret, & in
 n. 6. p. 226. Desertum illi Civitati proximum se con-
 ferret. Impetrata ab Abbate suo licen-
 tia, Jerosolymam peregrinatus est illo
 tempore, quo Juvenalis Patriarcha in illa
 Ecclesia sedebat, & sub finem Regni Mar-
 ciani anno 457. Hyemem transegit in
 n. 7. Monasterio S. Passarionis, cui tunc Abbas
 Elpidius præerat. S. Euthymii famam
 deinde secutus, eum adivit, seque ipsius
 Moderamini commisit. Ille sanctus Vir
 arbitratus, Sabæ juventutem aptam non
 esse ad vitæ rigorem, quo Anachoretæ
 in Laura utebantur, eum ad Monasterium
 n. 8. inferius misit, ut sub Institutione S. Theo-
 ctisti esset. Cum Sabas magno corpore
 esset, & viribus valeret, tantum, quan-
 tum vix alii tres, præstabat, & utilissimus
 erat Monasterio.

Aliquando Monacho negotiorum cau-
 sa Alexandriam eunti socium se dedit; in
 ea

ea Civitate a Patre, & Matre sua, qui ab aliquot annis ibi Sedem elegerant, cognitus est. Pater ejus Isaurorum cohorti præfectus persuadere cupiebat, ut sub ipso militaret; verum Sabas in Professione suscepta fidelis perseveravit. Instantibus Parentibus, ut saltem viginti aureos in itinere subsidium acciperet, tres non plures, ut eorum voluntati aliquatenus obediret, accepit, quos, ubi ad Monasterium reversus est, in manus Abbat̃is Theoctisti reddidit. Postquam annum ætatis numeravit trigesimum, eoque in virtutis semita progressum judicavit S. Euthymius, ut ei licentiam fecerit sine socio in specu habitandi, nempe per dies quinque hebdomatis ibi manendi. Die Dominica post Vesperas a Monasterio abibat, portans Palmarum ramos, laboris Hebdomadalis materiam. His quinque diebus nihil omnino cibi capiebat. Die Sabbati mane redibat ad Monasterium, opus suum nempe quinquaginta canistros afferens. Annos quinque in hoc vitæ genere duravit. Eum S. Euthymius juvenem Senem appellare solebat, & singulis annis cum S. Domitiano socium adhibebat, cum in Desertum *Rouba* se conferret, ubi a decima quarta Januarii usque ad Dominicam Palmarum in solitudine permanebant.

Sæculum V.
A. C. 491.

Vita S. Sabæ.

n. 10.

E a

S. Eu-

Sæculum V.

A. C. 491.

n. 12.

n. 15.

p. 238.

Sup. lib.
XXIX.

n. 48. 50.

n. 16.

S. Euthymio defuncto, videns pristinum illius Monasterii rigorem remisisse, in Desertum ad Orientem recessit, ubi gravissima cum Dæmone subiit certamina, semper Victor. Elapso quadriennio coelitus ei revelatur, Sedem ipsi in Caverna torrentis Cedron esse figendam. Id contigit tempore illo, quo Martyrius Anastasio Patriarchæ Jerosolymitano successit, & Zeno Imperator Basilisco e vivis sublato Regnum repetiit, seu anno 478. S. Sabas initio annos quinque in illa caverna solus fuit; tum vero multi ad eum confluxere Discipuli. Itaque annos natus quadraginta quinque, coepit animarum curam gerere, omnesque, qui ad eum veniebant, suscipere. Brevi congregata est familia virorum septuaginta, quorum aliqui novorum Monasteriorum Fundatores extiterunt. In medio Torrentis exiguum Oratorium, & Altare consecratum extruxit, & si Presbyter ad eum divertisset, rogabat, ut Sanctum ibi offerret Sacrificium. Tanta quippe erat viri sancti humilitas, ut ipse ordinari non sustineret.

§. XXIV.

S. Sabæ Ordinatio.

n. 19.

p. 145.

Cum S. Sabæ Discipulorum numerus usque ad centum quinquaginta excrevisset, quidam falsi Fratres ipsius Regimini

gimini se subducere cupientes Jerosoly-
mam ad Patriarcham Salustium, qui Mar-
tyrio successerat, se contulerunt, petie-
runtque, ut sibi Abbatem daret. Quæ-
sivit Patriarcha: *Unde estis?* responde-
runt: *in Torrente deserto habitamus.*
Rursusque Patriarcha: *qualis est hic Tor-
rens?* ergo instanti Præsuli responde-
runt: *ille est, quem aliqui torrentem Ab-
batis Sabæ appellant.* Patriarcha: &
Abbas Sabas ubi est? responderunt: *non
est regendo huic Monasterio idoneus. Vir
rusticus est, & ne quidquam coram te re-
ticeamus: ipse Ordines non suscepit, nec
tulit, ut alii ordinarentur; quomodo er-
go Familiæ virorum centum quinquagin-
ta præesse poterit?* Quiritius Presbyter,
& Custos Crucis, qui loquentibus adsta-
bat, dixit: *An vos Sabam in hunc locum
suscepistis, vel ipse vos suscepit?* respon-
derunt: *ipse nos suscepit; sed postquam
auctus est Monachorum numerus, cum vir
agrestis sit, regere nos non potest.* Patriar-
cha dixit: *Ite, mature, quid postuletis, pen-
sate, & cras redite.* Interea S. Sabam,
quasi aliud acturus, vocari iussit. Voluit
etiam ipsius Accusatores adesse, & ipsis
spectantibus Presbyterum ordinavit.
Tum ad eos conversus dixit: *Ecce Pa-
trem vestrum, & vestræ Lauræ Abbatem,
quem non homines, sed Deus elegit. Fe-
ci, quod mibimetipsi prodest, dum Dei E-*

Sæculum V.
A. C. 491.

lectionem confirmavi. Tum hos Monachos, S. Sabam, & Presbyterum Quirintium sequi se iussos ad Lauram deduxit, eorumque Ecclesiam dedicavit, quæ exinde Theoctista, id est, a Deo ædificata, dicta est. In Concha erexit Altare, quod, subjectis multis Martyrum Reliquiis, consecravit. Id factum 12. Dec. Indictione XIV. anno primo Regni Anastasii, ætatis S. Sabæ 53. Jesu Christi 491.

Armeni in
Monasterio
S. Sabæ.

Eodem anno cuidam Armeno, nomine Jeremiæ, & duobus Discipulis ejus Petro, & Paulo in Lauram susceptis, S. Sabas parvum Oratorium concessit, addita facultate, ut Diebus Sabbati, & Dominicis Officium Divinum sua lingua peragerent. Cum isti plures sensim Armenos ad se invitassent, exacto decennio S. Sabas eosdem ex parvo Oratorio ad Theoctistam transtulit, ut ibi Officium suum recitarent, adjecto præcepto, ut postquam Evangelium patrio sermone legissent, tempore Oblationis in Ecclesiam Græcorum transirent, & cum ipsis in sanctis Mysteriis communicarent. Id est; primam Missæ partem, quæ ad instructionem est, separatim celebrabant, & ad Sacrificium conjungebantur. (*) Quia etiam ex illis Armenis non nulli Trisagion cantabant cum Additione Petri Ful-

(*) Hæc Protestans omisit.

Fulonis: *Crucifixus pro nobis*; S. Sabas ^{Sæculum V.}
 jussit, ut illud Græcis verbis secundum ^{A.C. 491.}
 antiquam Ecclesiæ Traditionem sine Addi-
 tione cantarent. ^{p. 165.}

Exinde duobus annis elapsis S. Sabas ^{n. 27.}
 Monasterium una Leuca a Laura distans
 extruxit in loco, quod *Castel* dicebatur,
 ferebaturque Dæmonum occurſu infesta-
 ri. Illic S. Sabas eos manere jubebat,
 qui in Disciplina Monastica cæteris ma-
 gis profecerant. Novitiis alendis par-
 vum ædificium habebat, jubebatque, esse
 sub cura virorum, qui propriis affectibus
 domitis alios regere valebant, donec
 Psalterium didicissent, & Disciplinae Re-
 gulari adsuevissent. Verum in dispersis
 Lauræ Cellulis manere nemini nisi pro-
 batissimis concedebat. Juvenes in Lau-
 ram suam non suscipiebat, sed eos ad
 Abbatem Theodosium mittebat, qui Mo-
 nasterium sesqui Leuca a Laura ædifica-
 verat, & quocum ei arctissima necessitu-
 do intercedebat. ^{n. 28.}

§. XXV.

S. Theodosius.

Theodosius quoque in Cappadocia na- ^{Vita S. Th.}
 tus erat. Cum juvenis Lector fuis- ^{ap. Boll. II.}
 set ordinatus, sacrorum librorum præle- ^{Janu. c. I.}
 ctione permotus, statuit relicta Tellure
 patria in Palæstinam proficisci, illo tem-
 pore quo Concilium Calcedonense cele-

Sæculum V. brabatur. Per Syriam transiens ad S. Si-
A.C. 491. meonem Stylitem invisit, qui ad se in Co-
 lumna vocato prædixit, magni Gregis Pa-
 storem futurum. Sacris locis perlustra-
 tis cujusdam Solitarii inclusi Disciplinæ
 instituentum se tradidit; præterea Lu-
 cam, & Marinum S. Euthymii Discipulos
 docentes auscultabat. Timens deinde
 ne aliis præesse cogeretur in antro dua-
 bus Leucis Jerosolyma dissito se abdidit,
 ubi annos triginta fructibus arborum,
 aut leguminibus refectus, panem non
 comedit. Initio sex septemve Discipu-
 los habebat, cum vero eorum crevisset
 numerus, nec illa specu contineri possent,
 haud procul magnum extruxit Monaste-
 rium, ubi omnes artes vitæ humanæ ne-
 cessariæ excolebantur, ita ut Cœnobium
 istud a Civitate non abhorreret. Hæc
 domus erat miserorum omnium refu-
 gium. Hospites perhumaniter foveban-
 tur, pauperes eleemosinis levabantur, æ-
 grotantes juvabantur. Quatuor vise-
 bantur Nosodochia; duo Monachis de-
 stinata, scilicet ægrotantibus, aut labore,
 & Senio fractis, duo alia Sæcularibus,
 ut diversorum ferebat fortuna, ita ut illi
 ab Æmæ fortis hominibus separarentur,
 quorum conditio erat spectabilior. Rur-
 sus quatuor aderant Ecclesiæ; una illis,
 qui cum S. Theodosio Græce loqueban-
 tur, altera Bessis, Thraciæ Populo, Ter-
 tia

v. Boll. pro-
 leg. 5. 4. c. 3.

c. 9.

tia Armenis, ut quæque Natio Officium Sæculum V.
 patrio idiomate peragere posset, quarta A. C. 491.
 non nullis Monachis, quibus, cum teme-
 re vitam Anachoreticam fuissent ample-
 xi, mens fuerat remota, & deinde furo-
 re ascetico remittente reddita. Quæli-
 bet ergo Natio suo sermone lectiones
 audiebat, excepto sancto Sacrificio; (*)
 quippe Evangelio recitato omnes in Ec-
 clesia magna, quæ erat Græcorum, con-
 veniebant, & simul Communionem ac-
 cipiebant. Ex hoc Monasterio multi
 Abbates, & Episcopi enati sunt. S. Theo-
 dosius quamvis Auctores profanos nun-
 quam legisset, nihilominus eloquentia
 pollebat, & apte ad persuadendum dice-
 bat. Semper manibus tractabat libros
 Asceticos S. Basilii, quem etiam unice le-
 quendum sibi proposuerat. Talis erat
 vita istorum Sanctorum Monachorum in
 Palæstina, cum Anastasius Imperator re-
 gnare cœpisset.

c. 10.

§. XXVI.

Felicitis Papæ obitus. Gelasius Papa.

Felix Papa Anastasio Imperatori Regnum
 auspicanti datis litteris gratulatus, *Gel. com. ad*
 haud diu postea ad Cœlestia abiit, sci- *Faust. to. 4.*
 licet quinto Kal. Martii, Anastasio, & Rufe *Conc. p. 1168*

E 5 Con-

(*) Hic Protestans vocem, *Sacrificio*, iterum
 suppressit.

Sæculum V. Consulibus, id est, 25. Febr. 492. cum
 A. C. 492. ferme annos novem sedisset. Ecclesia
 eum Sanctis adscripsit. (*) Basilicam S. A-
 gapeti Ecclesiæ S. Laurentii vicinam æ-
 dificavit. Duabus Ordinationibus Mense
 Dec. ordinavit Presbyteros 28. Diaconos
 5. pluresque quam triginta & unum E-
 piscopos. Sepultus est in Ecclesia S. Pauli.
 Postquam Sedes vacasset dies quinque, in
 Ejus locum electus est Gelasius Afer,
 Vale-

Vitt. Tun.
Chr. Lib.
Pontif.
Martyr. R.
 15. Febr.

(*) S. Felix Papa, quamvis sæpissime Tertius dicatur, tamen re ipsa secundus hujus Nominis est, nisi quis Felicem, Liberii in Pontificatu Socium, fuisse Legitimum Pontificem existimet.

Ad hunc locum Tillemontius ex Epistolis S. Felicis excerptit illa verba: *Pastori Animarum pro Fide Christiana vivendum, & moriendum esse.* Conc. to. 4. p. 1090. e. Dicit deinde dubitari posse, an non magis pensare debuisset terribiles, & funestos effectus secuturos ex Condemnatione Episcopi (Acacii Constantinopolitani) Imperatoris favore tumentis, & omnium Ecclesiarum in Oriente Domini. Respondeo: S. Felicem Papam non hæsitare debuisse in Condemnando Acacio S. Gelasius Papa in Epist. ad Episcopos Dardaniæ inf. §. XXXVI. demonstravit. Sed & nimius est Tillemontius, dum Acacio in alios Orientis Episcopos tantam tribuit Potentiam. Non Acacii Auctoritas, sed alii aliis Episcopis Orientis a Communione Ecclesiæ Romanæ deficiendi Prætextus fuerunt, nec id subito, sed sensim, & longiore temporis mora factum.

Valerii Filius, qui annis 4. & mensibus ^{Sæculum V.}
 octo Sedem tenuit. Euphemius Patriar- ^{A. C. 492.}
 cha Constantinopolitanus data ad eum

Epistola, quam Diaconus nomine Synce-
 tius attulit, questus est, quod se de sua
 Ordinatione pro more certiore non
 reddidisset. S. Gelasius Papa respondet: ^{Gel. ep. i. p.}

Verum quidem, antiqua hæc fuit consue- ^{1157. to. 4.}
tudo Patrum nostrorum, qui Communione ^{Conc.}

uniti erant; tibi vero aliena Societas
Communione S. Petri potior est. Dicis,
opus esse, ut in aliquibus conniveam. In
hoc tibi consentio, inclinari nos oportere,
ut lapsos erigamus; verum etiam caven-
dum, ne unacum ipsis in præcipitium
ruamus. Ita iis, quos Acacius baptiza-
vit, aut ordinavit, remedium, a traditio-
ne Patrum nostrorum acceptum, faciles
concedimus. Eutychem damnas, at Aca-
cius, inquis, nihil Fidei contrarium do-
cuit. Quasivero pejus non esset, verita-
tem agnoscere, & tamen cum inimicis ejus
communicare. Quæris, quando Acacius
fuerit condemnatus. Non est opus specia-
tim condemnare Catholicum, qui cum Hæ-
resi communicat. Dicis, te Concilium
Calcedonense recipere, & tamen illi nec
generatim, nec speciatim tibi videntur
damnati, qui cum Sæctatoribus illorum,
quos Concilium damnavit, communicant.

p. 1159.

An forte putas, Petrum, quocum A-
cacius communicavit, fuisse absolutum?

id

Sæculum V. *id tibi probandum, si potes, cum Hæresis*
A. C. 492. Eutychianæ manifeste convictus teneatur.

Gelasii Papæ
 Epistola.

Nec tibi in eo tantum placeas, quod profitearis, Fidem te Catholicam tenere, & Nomen Eutychis abstulisse. Hæc dicere non sufficit, sed ipso opere demonstranda sunt, Communioni Hæreticorum, eorumque, qui cum ipsorum Successoribus communicarunt, renunciandum. Verumtamen sunt, qui nolentem te cogunt. Ignosce, quod dicturus sum; nunquam hanc excusationem asserre licet Episcopo, quando de prædicanda Veritate agitur. Ignosce etiam timori meo; omnibus artibus contremisco, dum terribile Dei Judicium cogito. Nos enim tanquam Ministri Jesu Christi pro Veritate vitam dare tenemur.

p. 1162. *Dicis; hæc Populo Constantinopolitano persuadenda esse, & vis, ut mittam quemquam, qui animos deliniat. Nonne Pastoris est potius Gregem regere, quam errantem sequi? an populus tui, vel tu populi, rationem redditurus es? quomodo me audiet populus, cui suspectus sum, si Pastorum suorum vocem non audiat? vocabimur, Frater mi, Euphemi! vocabimur sine omni dubio ad formidandum Jesu Christi Tribunal, ubi nullus tricis, & argutiis locus. Ibi clare dispicietur, an ego, ut arbitraris, difficilis sim, & acerbus, aut tu potius, qui salutare remedium respuis. Quamvis Papa in hac epistola*
 Euphe-

Euphemium Fratrem appellet, edicit ta- Sæculum V.
A. C. 492.
men, quod nolit, hoc esse Communionis
indicium, sed se tanquam homini extero
scribere.

Sub idem tempus Gelasius Papa acce-
pit Epistolam a Laurentio Episcopo Li-
gnidano in Illyrico ad se datam. Is in-
dicabat, in Ecclesia Thessalonicensi, aliis-
que illius Regionis, lectam fuisse Felicis
Papæ Epistolam de Acacii erratis, omnes
eidem Anathema dixisse, & neminem i-
psum recepisse Communionem. Itaque
Laurentius Pontificem rogabat, ut Epis-
copis Illyrici mitteret Fidei Professionem,
Hæresis grassantis Antidotum. Papa in *Epist. 2. 1163*
suo Responso memorat, morem esse, ut
Episcopus Ecclesiæ Romanæ recens or-
dinatus Ecclesiis Fidei suæ Formulam
transmittat. Hanc etiam Epistolæ suæ
inserit, & præprimis Mysterium Incarna-
tionis contra Hæresin Eutychis exponit.
Sub finem dicit, se sperare, Imperatorem
serio conatu effecturum, ut temerario-
rum hominum Disputationes cessent.
*Propositum nobis erat, inquit, aliquos
ex nostris ad vos mittere, si per præ-
sentem rerum statum licuisset.* His ver-
bis notare videtur turbas, quibus Illyri-
cum & Italia agitabatur, dum novus Do-
minus rerum potitus est.

Sæculum V.
A. C. 492.

§. XXVII.

Theodoricus Rex Italiae.

Theodoricus Rex Ostrogothorum puer octennis Leoni Imperatori obses datus, & Constantinopoli educatus fuit. Post lapsum decem annorum a Patre Theodemiro revocatus eidem deinde in Regno successit. At Imperator Zeno ad se accersitum, sibi Filium Militarem adoptavit, ad summas Dignitates evexit, & *Jornand. p.* anno 484. Consulem creavit. Interim *482. Procop.* Gothi ejus subditi in Illyrico habitabant, *I. Goth. c. 1.* cumque illius Regionis paupertas displiceret, apud Imperatorem Zenonem precibus instare coepit, ut potestatem faceret Populares suos in Italiam ducendi. *Utilius tibi erit, inquiebat, si Italia mihi, qui totus tuus sum, pareat, quam Tyranno, qui te spernit* (Tyranni voce Odoacrum designabat) *si autem acie vincemur, onere, quod tibi sumus, liberaberis.* Consensit Zeno, eique Senatum, & Populum Romanum commendavit. Placuit quoque Gothis consilium, & Theodorico Ductore per Pannoniam migrantes in Regionem Venetorum pervenerunt. Itaque Theodoricus Italiam ingressus, Probino, & Eusebio Consulibus anno 489. eodem Odoacrum bis proelio vicit. Anno sequenti 490. Fausto, & Longino Consulibus tertio Victor Odoacrum intra

intra Moenia urbis Ravennatis se conti-
nere coegit, eumque post trium annorum
obsidionem compulit, ut deditionem fa-
ceret. Ita Theodoricus anno 493. Oly-
brio Consulatum gerente Ravenna in po-
testatem redacta assumpto Regis titulo
Italiae dominari coepit. Odoacro vitae
gratiam fecerat, necari tamen iussit, in-
sidias sibi struxisse obtendens.

Sæculum V.
A.C. 493.

§. XXVIII.

*Gelasii Papæ Commentarius contra
Græcos.*

Nec mora Theodoricus mittit Legatos
ad Imperatorem Anastasium cum epi-
stola obsequiosissima, qua Pacem posce-
bat. Hanc facile obtinuit. Legati fue-
re Faustus, officiorum Magister, & Ire-
neus, ambo ex illorum ordine, qui Illu-
stres dicebantur. Gelasius Papa, cum
ex Fausti relatis Græcorum contra Eccle-
siam Romanam querelas comperisset, mi-
sit ad eum Commentarios, in quibus ad
Singula respondebat. *Intellexi*, inquit,
Græcorum obstinationem corrigi non pos-
se, eosque occasione Legationis a Rege ad-
ornatæ nihil aliud quærere, quam Fidem
Catholicam evertere. Quid autem sibi vult
Imperator, dum queritur, se a nobis con-
demnatum, cum Antecessor noster Regni
auspiciis gratulatus sit, & ego quoque
dati

Cassiod. var.
2. Ep. 4. to.
6. Conc. p.
1168.

Sæculum V. *dati litteris, quamvis ab ipso nullas un-*
A. C. 493. *quam acceperim, mea obtulerim obsequia?*

Inferius: dicunt se esse utique venia dignos. Producant exemplum, si possunt, a primordio Religionis Christianæ Episcopos, Apostolos, & ipsum Salvatorem aliquando peccantibus veniam concessisse, nisi illis, qui errata emendabant. Legimus Jesum Christum mortuos suscitasse, at homines in errore mortuos absolvisse non legimus. Dedit Petro Potestatem solvendi, sed illos solum, qui in hac terra degunt.

Euphemius objicit; Acacium ab uno Episcopo damnari non potuisse. Nempe Græci dicebant, solius Papæ Sententiam non sufficere, sed ad condemnandum Patriarcham Constantinopolitanum requiri Concilium Generale. Gelasius respondet: an Euphemius non intelligit, Acacium vi Concilii Calcedonensis fuisse damnatum, eo modo, quo omnes cæteræ Hæreses & omni tempore damnatæ? & meum Antecessorem jam prius existens Decretum executioni dedisse, non autem novam pronunciasse Sententiam? fecit, quod non Papa modo, sed unusquisque Episcoporum facere poterat. Nam cum Acacius non procuderit novam Hæresin, novo Judicio non fuit opus. Canones nobis objiciunt, quos violant, dum obedire recusant primæ Sedi, nihil ab ipsis, quam quod justum, & æquum

Commenta-
rius contra
Græcos.

æquum est, petenti. Canones statuerunt, Sæculum V. ut universæ Ecclesiæ Appellationes ad hanc A. C. 493. Sedem deferrentur, ab ea autem non daretur Appellatio, ita ut totam Ecclesiam judicaret, ipsa vero a Nemine judicaretur, & ejus judicia nemo retractaret. () In eadem hac Causa Timotheus Alexandrinus, Petrus Antiochenus, Petrus, Paulus, Joannes, alique, qui se Episcopos jactabant, solius Sedis Apostolicæ Auctoritate depositi sunt, cujus rei testis ipse Acacius esse potest, qui hujus Sententiæ extitit Executor. Ergo eandem damnationem incurrit, cum damnatorum Communionem amplexus est.*

Cujus Concilii Decreto Ecclesia sua ejecerunt Joannem Alexandrinum, nec prius nec postea ullius criminis convictum? vi quorum Canonum Calendionem, & plures alios Episcopos, expulerunt? ergo secundæ, & tertiæ Sedis Episcopos, & tot alios innocentes e Cathedris suis deturbari oportuit, at Episcopus Constantinopolitanus, cui Canones nullum inter cæteros Gradum tribuunt, in Hæreticorum Communionem relapsus, deponi non debuit? Ceterum sine magna impudentia jactitari non potest, Aca-

(*) Argumentum insigne pro Summi Pontificis Auctoritate. Etiam ex hoc loco refutantur Adversarii Fleurii dicentes, quod talia omittat.

Sæculum V. *Acacium veniam rogasse, nosque æquo dif-*
A. C. 493. *ficiliores extitisse. Testis sit Frater tuus,*
Illustris Andromachus, huic enim amplissi-
mos dedimus Codicillos Acacium exhorta-
turo, ut ad Communionem Sedis Apostoli-
cæ rediret, isque nobis jurato affirmavit,
se maximos, ut pertinacem frangeret, co-
natus adhibuisse. Hic Gelasius Papa cau-
sa communi, acta a Felice Antecessore
suo, qui Acacio superstes fuit, sibi ipsi
tribuit. Gelasius prosequitur: Quæro ex
ipsis, ubi Judicium, quod cupiunt, insti-
tuendum esse existiment? nempe apud ipsos?
ut iidem sint Partes, Testes, & Judices.

p. 1171. *Quando de Causa Religionis agitur, Supre-*
ma in Judicando Auctoritas Soli Sedi Apo-
stolicæ competit. Si Quæstio moveatur
de Sæculi Potestate, Episcopi, & præpri-
mis S. Petri Vicarius, de ea decernant. ()*
Nemo, qualicunque Potentia in Sæculo
gaudeat, si modo Christianus sit, de Rebus
Divinis judicandi Potestatem sibi usurpat,
nisi Religionem persequi fixum habeat.

Sub idem tempus Gelasius Papa ab
 Episcopis Dardaniæ accepit litteras, in
 quibus eum Patrem Patrum appellant;
 p. 1165. promittunt, se mandatis ejus in omnibus
 obtemperaturos, atque dicunt, prius-
 quam

(*) *Si quæstio moveatur &c. & reliqua hu-*
jus articuli pag. sua 40. effrons Interpres Prote-
stans omisit.

quam illa accepissent, se Eutychis, Petri, Acacii, omniumque eorum Sectatorum Communioni renunciassent. Denique nunquam non Sedi Apostolicæ integerrimam fidem servaturos. Papam rogant, ut e suis quemquam mittat, quo præsentem illam pertractent, quæ ad Religionem Catholicam spectant. Huic epistolæ Joannes Episcopus Scopiensis, illius Provinciæ Metropoli-
 ta, & alii Episcopi quinque subscripserunt. Pontifex ad eos misit Episcopum, cui nomen Ursicinus, cum litteris, in quibus excusat, quod eos tam cito, ac voluisset, de suscepto Pontificatu certiores reddere pro more non potuisset, prohibentibus bellorum turbis. Hæc de Italiæ vicibus, & obtento a Theodorico Dominatu accipienda. Dicit deinde, quod Hæresis Eutychiana ab annis ferme quadraginta quinque orta sit, nempe circa annum 493. si anni a tempore, quo Eutyches condemnatus, usque ad Concilium Constantinopolitanum anno 448. celebratum, computentur. Docet, qualis hæc sit Hæresis, & condemnatum Acacium fuisse. Hortatur, a Sanctæ Sedis Fide nunquam latum unguem discedant, jubetque, ut hanc epistolam vicinarum Provinciarum Episcopis communent.

Sæculum V.
 A. C. 493.

Sup. lib.
 XXVII.
 §. 29.

Sæculum V.

A. C. 493.

§. XXIX.

Pontificis epistolæ contra Pelagianos.

- Epist. 5.* Inter hæc, cum Gelasio Papæ comper-
tum esset, in Dalmatia non nullos Hæ-
resin Pelagii seminare, litteras dedit ad
illius Regionis Episcopum, Nomine Ho-
norum, iussitque Confratres suos mone-
re, ut illos, qui sparso veneno inficeren-
tur, vitarent, & saniora edocerent. Ex
Pontificibus sex memorat, nempe, Inno-
centium, Zosimum, Bonifacium, Coele-
stinum, Sixtum, & Leonem, qui istam
Hæresin damnaverant. Honorius Epis-
copus missis ad Papam Legatis multum
mirari se dicebat, quod Ecclesiæ Dalma-
tiæ tantopere ipsi curæ essent. Cete-
rum affirmabat, se in Quæstione de Gra-
tia sanam semper Doctrinam tenuisse.
- Epist. 6.* Papa respondit: Sanctam Sedem omni
tempore omnium Ecclesiarum per totum
orbem dispersarum curam gessisse, atque
ut Doctrinam de Gratia plenius caperet,
ad quosdam articulos Responsa misit. At
vero Hæresis mare transvecta, in proxi-
mam Italiæ Partem, scilicet Picenum,
pervaserat. In illa Regione Senex ali-
quis, cui Nomen Seneca, Pelagianam Hæ-
resin docebat. Nimirum, non dari Pec-
catum Originale; Parvulos sine Baptis-
mo mortuos damnari non posse, homi-
nem, si Libero Arbitrio bene uteretur,
posse

posse ad Beatitudinem pervenire. Tum ^{Sæculum V.} hujusmodi Principia ad Praxin deducens ^{A. C. 493.} Clericis, Monachisque cum puellis Deo Sacris conversandi licentiam dabat, dicens, nihil periculi subesse, nisi ipsi peccare vellent. SS. Hieronymi, & Augustini famam indigne proscindebat, & quemdam Presbyterum erroribus suis obsistentem excommunicaverat.

Senem illum ad se adductum Gelasius Papa admodum rudem, hominemque rustici & abjecti ingenii expertus est, cui pro ratione pervicacia stabat. Cum ^{Epist. 7.} igitur frustra conatus esset obstinatum convincere, ad illius Provinciæ Episcopos prolixam dedit epistolam, in qua istos refellit errores, & Episcopos, quod segniter hoc malum tolerarent, graviter increpat. Hanc Diaconus, cui nomen Romulus, detulit, atque i. Nov. Albino Con- ^{Tract. 3. to.} sulatum gerente, id est, anno 493. data ^{4. Conc. p.} est. Gelasius Papa etiam Tractatum ad ^{1240.} versus Pelagianos composuit, in quo præprimis docet, Hominem sine peccato vivere non posse. In eo explicat Resurrectionis Mysterium, atque illa Apostoli ^{I. Cor. 7.} verba; virum Infidelem a Muliere fidei sanctificari.

§. XXX.

Gennadius Massiliensis.

In Gallia quoque non nulli aut Pelagianorum

Sæculum V.
A.C. 493.

norum Hæresi favebant, aut certe S. Augustini Doctrinæ de Gratia non adstipulabantur. Eorum ex numero fuit Genadius Presbyter Massiliensis, qui in edito Indice Scriptorum Ecclesiasticorum in laudibus Fausti Rejenſis plurimus est. E contra cum S. Prospero jurgatur, quod Cassiano adverſetur, imo & ipsum S. Augustinum audet laceſſere. Hoc opus sub annum 493. concinnavit, atque Scriptor, quem ultimo memorat, est S. Honoratus Episcopus Massiliensis. De isto Auctore scribit in hunc modum: *Eloquentia pollet, atque in Ecclesia e vestigio ad populum dicit. Ab unguiculis in timore Dei educatus, & in negotiis Ecclesiasticis exercitatus est. Os viri locupletissimo Divinarum Scripturarum promptuario simillimum est. Homilias scribit ad explicandam fidem, & convincendos Hæreticos utilissimas. Non modo Episcopi, & Presbyteri vicini concionantis sermonibus delectantur, sed etiam remotiores, si nata necessitate ad eos delatus fuerit, exorant, ut in eorum Ecclesiis ad populum verba faciat. Ipse S. Papa Gelasius Episcopus Romanus, postquam ex ejus libris Fidem ejusdem integerrimam cognovisset, dato Responso testatus est, quod virum maximi æstimet. Vitas SS. Patrum, præsertim S. Hilarii Arelatensis, cujus Alumnus fuit, ædificandæ Posteritati scribit. Sæpiſſime cum populo*

populo inter publicas preces ad imploranda Saculum V.
 Divinam Misericordiam procedit. A. C. 493.

Hæc Gennadius de S. Honorato Episcopo
 Massiliensi. Unicum ex omnibus hujus
 S. Episcopi operibus, vita S. Hilarii Are-
 latensis, ad nostram usque ætatem per-
 venit.

Gennadius mentionem etiam facit Si-
 donii, haud diu ante sub Zenone Impe-
 ratore fatis defuncti. *Vir erat, inquit,
 Divinis, humanisque litteris apprime in-
 structus, ejusque ingenii elegantiam in li-
 bris, quos prosa, & versibus edidit, omnes
 mirantur. Præterea zelo, qui virum Chri-
 stianum decet, vigeat; hinc tanquam Pa-
 stor Catholicus, & Doctior insignis, inter
 feroces Barbaros, quibus Gallia tunc tem-
 poris obruebatur, positus, ab omnibus co-
 litur. Cum amicorum aliquis Sidonium
 excitaret, ut Historiam profanam scribe-
 ret, hoc facere recusavit, potissimum affe-
 rens argumentum, id Scriptionis genus* IV. Epist.

Clerico non convenire. Vaticinatus est, 22.

successurum sibi Aprunculum, qui, cum
 esset Episcopus Lingonensis, excedere com-
 pulsus est, quod Burgundionibus suspectus
 esset, & Dominationem Francorum ex-
 optare videretur. Ecclesia Claromonta-
 na Sidonii memoriam 21. Aug. colit.

Greg. Tur.

II. hist. c. 23.

Sirm. Præf.

To. 8. op. 8.

Aug. ap. p.

75.

Gennadii opus esse creditur Liber de
 Dogmatibus Ecclesiasticis, qui licet inter

Sæculum V. S. Augustini opera inveniatur, ipsius Do-
 A. C. 493. ctrinæ minime consentaneus est.

§. XXXI.

*Gelasii Papæ epistola ad Impera-
torem.*

Epist. 8. Faustus & Ireneus Regis Theodorici Le-
 gati Romam reversi, Gelasio Papæ
 indicarunt, Imperatorem Anastasium
 quæsisse, cur sibi non scripsisset. Igi-
 tur Papa dedit ad eum epistolam, in hunc
 ferme modum: *Scripsissem enimvero, si*
meo uti arbitrio licuisset. Cum vero Le-
gati tui ubivis locorum dicerent, sibi esse
in mandatis, ne quidem conspectum meum
subirent, visum mihi abstinendum esse a Lit-
teris, quas tibi molestas fore prævidebam.
 Inferius addit hæc verba notatu dignis-
 sima: *Duobus potissimum Modis hic Mundus*
regitur; Sacra Episcoporum Auctoritate,
& Regum Potestate. Episcoporum Mu-
nus altero ideo majus est, quod coram Di-
vino Tribunali de Regum quoque anima-
bus rationem reddituri sint. Quod enim
non nescis, quamvis Cæsarea Dignitate
supra Genus humanum sis, coram Præsuli-
bus tamen caput inclinas, Sacramenta ab
ipsis accipis, in causis Religionem tangen-
tibus ipsis subjiceris, Judicia sequeris, &
ipsi tuæ voluntati se non submitunt. Si
Episcopi obediunt Legibus tuis, quantum
 ad

ad causas Sæculares, & Ordinem Politi- Sæculum V.
cum spectat, scientes, hanc tibi Potesta- A. C. 493.
tem a Deo datam, quanto pietatis affectu
oportet te illis subjici, quibus datum est,
ut Sacramenta distribuant? & si Fideles
universos subjectos esse oportet omnibus
Episcopis, digne Res Divinas tractantibus,
quanto magis tenentur conjungi Episcopo
bujus Sedis, quam a Deo super omnes Epis-
copos positam tota Ecclesia omni tempore
agnovit? ()* Instat deinde per illam Pie-
 tatem, quam in Imperatore, adhuc pri-
 vatæ fortis homine, usque in hanc diem
 omnes deprehendissent, & iisdem argu-
 mentis, quæ in aliis epistolis attulerat,
 ostendit, esse necessarium, ut Nomen
 Acacii deleatur. Quia vero populi Con-
 stantinopolitani repugnatio objiciebatur,
 respondet; eundem populum nihil mo-
 visse, cum Macedonius, & Nestorius re-
 jicerentur; rursus satis Auctoritatis in
 Imperatore ad reprimendam populi in-
 solentiam fuisse, cum nata ex Spectaculis
 publicis occasione tumultuari cœpisset.
Denique, inquit: si tanta est Populi unius
Civitatis Reverentia, quanto magis ca-
vendum est, ne Fidem offendamus omnium

F 5 Mundi

p. 1183.
p. 1185.

(*) His Sancti Gelasii Papæ verbis ad demon-
 strandam Sedis Apostolicæ Auctoritatem, atque
 utriusque Potestatis Ecclesiasticæ, & Sæcularis di-
 versitatem, subordinationemque, nihil luculen-
 tius!

Sæculum V. *Mundi populorum, quibus nostra prævari-*
A.C. 493. *catio scandalo futura est?*

§. XXXII.

S. Epiphanii Ticinensis Legatio.

Emod. vit. Theodoricus Rex, nascens Regnum fir-
Epiph. pag. maturus, Legem edidit, qua illis tan-
 394. *ed.* tum, qui suas Partes secuti fuerant, ple-
Sirm. nam concedebat libertatem, illis autem,
Id. ap. Boll. qui cum Odoacro, & Herulis steterant, fa-
 21. *Jan. p.* cultatem testamentum condendi, aut de
 372. *c. 10.* Bonis suis quocunque modo decernendi
 adimebat. Hoc Edicto totius Italiæ populi
 consternati S. Epiphanii Episcopi Ticinen-
 sis auxilium implorarunt, rogantes, ut
 omnium nomine apud Regem interce-
 deret. Is sæpe antea Legatione felici-
 ter functus, petita impetraverat; hanc
 vero solus suscipere recusavit. Rogatur
 Laurentius Episcopus Mediolanensis, ut
 se socium daret. Igitur ambo Raven-
 nam, ubi Rex Sedem fixerat, deferuntur.
 S. Epiphanius, Theodoricum affatus, reis
 veniam impetravit, quibusdam exclusis,
 qui se cæteris Duces præbuerant. Tum
 Rex S. Epiphanio privatim ad se vocato
 c. II. inquit: *vides, quanta sit Italiæ vastitas,*
inculti jacent agri, postquam Burgundio-
nes ingentem hominum multitudinem in
captivitatem abstraxerunt. Propositum
mibi est, captivos redimere; at inter Epis-
copos nostros, qui hac Legatione fungatur,
 nemi-

neminem te magis idoneum novi. Ergo Sæculum V.
A. C. 494.
ad eorum Regem Gondebaldum proficiscere,
quem scio magni te facere, & magno tibi
colloquendi desiderio teneri. Aurum tibi
necessarium dari curabo. S. Episcopus su-
 cepit in se Legationem, petens, ut Vi-
 ctorem Episcopum Taurinensem itineris
 Comitem accipere liceret. Oblata oc-
 casione usus, Gelasius Papa ad Rusticium
 Episcopum Lugdunensem S. Patientis
 Successorem litteras dedit, gratias agens
 pro charitate, qua sibi pecunias miserat,
 ad sublevandam Italiae populorum mise-
 riam. Easdem pro simili Beneficio gratias to. 4. Cont.
 dicit Eonio Episcopo Arelatensi. Rusticio p. 1259.
 etiam Epiphanium commendat, rogatque,
 ut eum in difficili negotio adjuvet, quip-
 pe Burgundionum Rex Lugdunum occu-
 pabat. Hæc epistola 25. Jan. Asterio, &
 Presidio Consulibus, id est, anno 494.
 data.

Verumtamen non ante Mensẽ Mar-
 tium Epiphanius iter ingressus est, Alpes-
 que superavit, summa hyeme, & fluviis
 glacie constrictis. Omnis populus ad
 videndum Sanctum virum concurrebat,
 commeatus, dona afferebant, quæ ipse
 inter egentes dividebat. Brevi tempo-
 re Lugdunum pervenit, eique Rusticius
 Episcopus obviam procedens, suscepti
 itineris causam rogavit, & quam ambi-
 guo ingenio esset Gondebaldus edocuit.

Epipha-

c. 12.

Sæculum V. A. C. 494. Epiphanius Regi suavit, ut in generosi animi specimen captivos sine pretio remitteret. Respondit Rex; maturo se examine pensaturum, quid animæ suæ, & Reipublicæ magis prodesset. Laconium deinde Purpuratum duobus Præsulibus indicare jubet; pro illis tantum redemptionis pretium darent, qui armati capti fuissent, idque ideo se imperare, ne militibus, in quorum potestatem transiissent, victoriæ præmium periret. Vulgato felici nuncio, tantus captivorum numerus confluit, ut illa Galliarum portio tota deseri videretur. Ex sola Civitate Lugdunensi una die quadringenti viam in Patriam relexerunt. Universim sex millia hominum nullo dato lytro dimissa. Nihilominus omnis pecunia, quam Rex Theodoricus miserat, aliis redimendis impensa, & Syagria Mulier tam genere, quam bonis operibus illustrissima, reliquum adjecit, quantum omnibus cæteris liberandis erat necessarium. S. Avitus quoque Episcopus Viennensis boni operis participem se fecit.

Cum S. Epiphanium sollicitudo tene-
ret, ne captivi in locis remotioribus, si
duros dominos nacti fuissent, redeundi
libertate privarentur, Genevam usque se
contulit, ubi Godegisilus Regis Gonde-
baldi frater regnabat. Is in dimittendis
captivis fratris exemplum secutus est.

Ita

Ita S. Epiphanius triumphantium mo- Sæculum V.
A. C. 494.
do libertorum istorum in Patriam re-
meantium & Redemptori suo benedicen-
tium turmis circumdatus in Italiam re-
diit. Ticinum multo maturius, quam
expectaretur, redux ad Regem Theodo-
ricum litteras dedit, quibus Legationis
peractæ rationem reddebat, & Bonorum,
quæ a se liberati prius possederant, resti-
tutionem petebat. Rex, quæ vir Sanctus
rogabat, indulse.

§. XXXIII.

S. Epiphanii vita.

Sanctus Epiphanius in ipsa urbe Ticino *vit. ap. En.
nod. p. 360-
ap. Boll. 21.
Jan. p. 364.
c. 1.*
natus, Filius Mauri, & Focariæ, quæ
ex genere S. Miroclis Episcopi Mediola-
nensis ortum trahebat, anno 438. lucem
primo aspexerat. Octennis a Crispino
Episcopo Ticinensi Lector ordinatus, No-
tis scribere didicit, & Exceptoris, seu
Scribæ Actorum Ecclesiasticorum officio
fungebatur. Facie, & toto corporis ha-
bitu formosum singularis etiam modestia
commendabat. Amœna voce, & blan-
do sermone erat, indeque aliis erudien-
dis maxime idoneus. Annos natus octo-
decim Subdiaconus, & post elapsum bien-
nium Diaconus ordinatur; & quamvis
esset admodum juvenis, ei tamen Episco-
pus omnium Bonorum Ecclesiasticorum
administrationem commisit. Epiphanius,
si quod

Sæculum V. si quod somnium obscænum mentem turbasset, tentationi stans resistebat, diu jejunans, & vigilans. Sacram Scripturam semper manibus tenebat, memoriæ imprimebat, moresque suos ad ejus normam componebat. Sæpe eum Episcopus jubebat, suo nomine pro pauperibus ultima miseria pressis opem ab opulentioribus rogare; id ipse maximo pauperum bono faciebat, omnium amor, & Præfulis sui in Senectute Solatium. Præterea alii inter Clericos Ticinenses Archidiaconus Sylvester, & Bonosus Presbyter viri erant præstantissimi.

Crispinus Episcopus, cum vitæ suæ exitum haud procul abesse ominaretur, Epiphanium in Civitatem Mediolanensem deductum viris præcipuis commendavit, & præprimis Rusticio, quem anno 464. Consulem fuisse credunt. Crispinus Ticinum reversus paulopost naturæ debitum solvit, cujus memoriam Ecclesia 7. Jan. celebrat. Illico omnium votis, & consensu Epiphanius defuncti Successor designatur. Igitur confluentes vicinarum urbium populi reluctantem deducunt Mediolanum, ubi anno ætatis vigesimo octavo Christi 466. Episcopus Ticinensis consecratus est. Suscepto Episcopatu, nunquam balneo uti, & nunquam prandere, id est, quotidie jejunare, decrevit. Postea ne recipiendi Hospites occa-

occasionem tolleret, & Exoticus videre-
 tur, mutavit refectionis horam; at exin-
 de nunquam cœnabat. Oleribus, & le-
 guminibus vitam sustentabat, valde mo-
 dice vinum bibebat. Quacunque tem-
 pestate primus ad officium Nocturnum
 se conferebat, & toto S. Sacrificii tem-
 pore ad Altare stabat. Magno zelo pro
 reis intercedebat; ubi vero a causis Spi-
 ritualibus vacabat, id temporis labori ma-
 nuum dabat, ut sibi vitæ necessaria com-
 pararet.

Sæculum V.
 A.C. 494.

Cum ingens de S. Viri virtute esset
 opinio, sæpe in Causis Reipublicæ ejus
 opera usi sunt Principes. Patricius Rici-
 mer, exorto inter se & Anthemium Impe-
 ratorem dissidio anno 467. S. Epiphanium
 compulit, ut ad Imperatorem iret, con-
 cordiæ reducendæ causâ, quod etiam sal-
 tem ad tempus obtinuit. Nepos Impe-
 rator anno 474. Epiphanium ad Evaricum
 Visigothorum Regem Tolosæ degentem
 Legatum misit, ut offerret condiciones
 Pacis, nec irrita fuit Legatio. Cum ve-
 ro etiam a Rege invitaretur mensæ ac-
 cumbere, noluit, quod Arianus esset. In
 reditu ad Monasterium Lerinense, & alia
 in vicinis Insulis constructa divertit. Iter
 faciens Psalmodiam, & Lectionem non
 omittebat. Sæpe sub arbores se reci-
 piens, orabat prostratus in terram, her-
 bamque suis lacrymis humectabat. Cum
 anno

c. 5. 6.

anno

Sæculum V. anno 476. Odoacer redacta in suam Po-
 A. C. 494. testatem Italia Orestem Imperatorem Ti-
 cini mœnibus inclusum obsedisset, urbs
 c. 8. illa capta, & direpta est, incensæ Eccle-
 S. Epipha- siæ, incolæ omnes durum captivitatis ju-
 nius. gum subire coacti. S. Epiphanius suis
 precibus a Rege libertatem plurimis præ-
 fertim faminis impetravit, Civitatis rui-
 nas reparavit, Ecclesias restauravit, nul-
 lis aliis opibus, quam a Divina Providen-
 tia suppeditatis, instructus. Ad Odoacrum
 post hæc Legatus exemptionem a tribu-
 tis in annos quinque obtinuit, quamvis
 illius Beneficii pars minima ad eum spe-
 ctaret.

Theodorico Italiæ urbes invadenti an-
 no 489. Sanctus Epiphanius Mediolanum
 usque processit obviam, ad quem Rex:
Ecce strenuum virum, cui similem totus
Oriens non habet! Theodorico deinde
 exercitum Ticinum ducente, tam solerti
 prudentia ipsius, & Odoacri animum tra-
 ctavit, ut amorem, & fiduciam ambo-
 rum sibi conciliaverit. Beneficia nullo
 discrimine omnibus præstabat, alimenta
 præbens in urbe hominibus, qui foris
 ipsius prædia vastaverant. Multorum
 captivorum libertatem a Rege Theodo-
 rico impetravit, & postquam hujus Re-
 gis Victoria bello finem imposuit, totus
 in eo fuit, ut prostratam Civitatem Tici-
 nensem extrueret, & incolas daret, quos

Omnis

ex

ex proximis urbibus illo evocavit. Le- Sæculum V.
A.C. 494.
gatione ad Regem Burgundionum fun-
ctus, reliquum vitæ in quiete exigere co-
gitabat; verum vix elapso biennio, nem-
pe anno 496. rursus iter suscipiendum
ei fuit Ravennam, ut a Rege Theodorico
liberationem a Tributis illius anni pro Li-
guria efflagitaret. Obtinuit ut miseri po-
puli non ultra tributorum imperatorum
partem tertiam pendere tenerentur. In-
de ad sua redeuntem, cum ad Civitatem
Parmensem divertisset, catharrus corri-
puit, atque illa die, qua Ticinum perve-
nit, gravis morbus lecto affixit. Obiit
septima exinde die. Annos numerabat vi-
tæ quinquaginta octo, & Episcopatus sui
triginta. Ecclesia ejus memoriam 21. Mart. Rom.
21. Jan.
Jan. recolit.

§. XXXIV.

Gelasii Papæ Decretales.

Joannes Episcopus Ravennatensis sæpe
Gelasio Papæ per epistolas indicaverat,
quam tristis facies esset plurimarum in
Italia Regionum, quas Bellum, famesque
ita vastaverat, ut Clerici deessent, qui
Ecclesiis servirent, & Sacramenta Fide-
libus administrarent. Illius temporis Ne-
cessitas Papam permovit, ut aliquid de
Disciplina alias in Interstitiis ordinatio-
num observata relaxaret. Hac super re
amplam dedit epistolam ad Episcopos Lu-
Hist. Eccles. Tom. VII. G cania,

Sæculum V. cania, & Brutiorum, qui oras Italiae ma-
 A. C. 494. xime ad Meridiem positas incolunt, rur-
 Ep. 9. to. 4. susque ad Episcopos Siciliae, quæ 28 arti-
 Conc. pag. culos, seu Canones complectitur.
 1186.

Primo de ordinationibus statuitur, ut
 ille, qui ex Instituto Monastico evocatur,
 intra unum annum Presbyter ordinari
 possit, ita ut statim ordinetur Lector, No-
 tarius, aut Defensor, quæ nomina uni or-
 dini tribuuntur. Post trimestre Acoly-
 thus ordinabitur, post semestrem Subdia-
 conus, si ætatem habeat, post novem
 Mensem Diaconus, si dignus sit, & tan-
 dem anno exeunte Presbyter. Cæterum
 ordinandum non impediatur Irregularitas,
 non Crimen, non Pœnitentia publica, Bi-
 gamia, conditio Servi, deformitas corpo-
 ris, nec sit rudis litterarum, has qui nescit,
 ad ordinem Ostiariatu superiorem promo-
 veri non possit. Si quis simplex Laicus
 ordinatus fuerit, sex Mensibus diutius ac
 cæteri probabitur, nec ante quam post
 Menses decem, & octo Presbyter esse po-
 terit. Prohibetur, ne Servi ordinentur,
 aut in Monasteria suscipiantur, nisi Domi-
 norum consensu fuerint manumissi, aut
 Monasterio donati. Ubique ob hunc abu-
 sum querelæ non sine Fidelium scandalo
 audiebantur. Non nulli Episcopi Ener-
 gumenos ordinabant, aut criminum reos,
 antequam Pœnitentiam egissent, aut pa-
 tiebantur ministrare Clericos, qui post
 suam

suam ordinationem scelera admiserant. Sæculum V.
A.C. 494.
Omnes isti abusus districtim prohiben-
tur, sicut etiam illud, ne recipiantur, &
multo minus promoveantur Clerici Defer-
tores, qui ab una Ecclesia ad aliam trans-
eunt. Ordinationes non nisi diebus so-
lemnibus fiant, id est, in jejuniis quarti,
septimi, & secundi Mensis, & initio qua-
dragesimæ. Sunt jejunia hæc nostræ an-
gariæ. Rursusque in medio quadrage-
simæ. Dies ordinationis sit Sabbatum,
& tempus vespertinum. Velamina Vir-
ginibus non aliis temporibus dentur,
quam in Epiphania, in Paschate, & in Fe-
stis Apostolorum, nisi forte magno peri-
culo ægrotantes ante mortem hoc sola-
tio recreari rogent. Sacramentum Ba-
ptismi in Paschate tantum, & in Pente-
coste, nisi aliud Necessitas postulet, con-
feratur.

Clerici Potestatis suæ limites non
excedant. Presbyteri Benedictionem
Chrysmatis, vel unctionem Pontificalem,
id est, collationem Confirmationis, sibi
non usurpent. Episcopo præsentem nec
preces, nec Sacrificium, nisi ipse jusserit,
peragent. Sine Episcopo nec Subdiaco-
num, nec Acolythum ordinabunt. Dia-
coni extra casum necessitatis non bapti-
zabunt; existente necessitate etiam Lai-
ci baptizare possunt. Omne mercatu-
ræ genus, & lucra sordida Clericis inter-
dicun-

c. 24.

c. 11.

c. 12.

c. 10.

Decretales
S. Gelasii Pa-
pæ.

c. 7.

c. 15.

c. 5.

Sæculum V. dicuntur. Simonia stricte prohibetur,
 A. C. 494. nempe ne quidquam pro collatione Ba-
 ptismi, Confirmationis, aut Ordinationis
 c. 24. exigatur. Fæminæ ab Altaris ministerio
 c. 4. 25. arceantur. Viduis nec Velamen, nec
 c. 13. Benedictio datur, sed tantum exhortatio-
 ne in bono proposito confirmentur. Qui
 Virgines consecratas duxerint, toto vitæ
 tempore Pœnitentiam agent. Novæ Ec-
 clesiæ non nisi sub Sanctorum Nominibus,
 nec sine data Sacræ Sedis facultate conse-
 crentur. Istud de illa Italiæ parte acci-
 piendum, quæ speciatim Papæ subjicie-
 batur. Secundum antiquos Canones,
 c. 27. Reditus, & oblationes Ecclesiæ in qua-
 tuor portiones dividantur. Prima Epis-
 cōpo, secunda Clericis, tertia pauperi-
 bus, quarta Fabricæ Ecclesiæ destinata
 c. 28. est. Omnibus Clericis incumbat, Pa-
 pam monere, si quos Abusus vel Clerici,
 vel Episcopi, vel Presbyteri admitte-
 rent.

Hæ sunt Regulæ, quas Gelasius Pa-
 pa in hac epistola Episcopis Italiæ tradit.
 Quamvis levia sint, quæ de rigore Disci-
 plinæ Pontifex relaxat, nihil enim aliud
 C. 1. 2. 3. concedit, quam ut Interstitia ordinatio-
 8. 9. 24. num contrahantur, nihilominus in pluri-
 bus locis profitetur, se vel in hanc levem
 mutationem ægerrime consentire, & so-
 lum pro casu necessitatis, ne Ecclesiis Mi-
 nistri desint. Præcipit, ut existente et-
 iam

iam Necessitatis casu cœteræ Regulæ om-
 nes observentur, & extra hunc casum de
 antiquæ Disciplinæ rigore nihil negligatur. Nempe Pontifex, quæ vel ex minima Disciplinæ remissione secutura essent, perspiciebat. Hæc epistola 11. Martii Asterio, & Presidio Consulibus anno 494. data est. Decima quinta Maji eodem anno Gelasius Papa Episcopis Siciliae scripsit. Eandem ferme Bonorum Ecclesiasticorum Divisionem memorat, atque ex Portione Episcopi Peregrinos, & Captivos juvandos esse præcipit. Decernit ut triginta annorum Præscriptio Ecclesiæ favens secundum Leges Cæsareas locum habeat.

Sæculum V.
 A. C. 494.

§. XXXV.

Concilium Romæ. Librorum Censura.

Epistola ad Episcopos Lucaniæ Synodalis esse videtur, & post celebratum Concilium data. Legimus etiam Gelasium Papam Romæ Synodum Episcoporum septuaginta eodem anno 494. convocasse. Ab hac Synodo Decretum de Distinctione Librorum Authenticorum, & Apocryphorum accepimus. In eo ab initio Index Sacrarum Scripturarum recensetur, estque illi, quem hodie Ecclesia Catholica recipit, consentaneus, nisi quod unum tantum Librum Machabæorum secundum pleraque Exemplaria me-

to. 4. p. 1263.

G 3

moret.

Sæculum V. A. C. 494. Insuper dicitur; licet omnes Ecclesiæ Catholicæ unica Jesu Christi Sponsa sint, nihilominus Ecclesiam Romanam omnibus cæteris fuisse prælatam, non ullo Concilii Decreto, sed ex Domini Nostri verbis dicentis: *Tu es Petrus, & cætera. S. Petro socius datus est S. Paulus, qui cum ipso Martyrium Romæ eadem die, & non alio tempore, quod Hæretici dicunt, passus est. (*)* Secunda Sedes Alexandria S. Petri nomine a S. Marco ejus Discipulo fundata fuit. Tertia Sedes Antiochiæ erecta etiam S. Petri Nomine gloriatur, quia ibi, antequam Romanas Arces peteret, sedit, ibique primo Christianorum Nomen auditum.

Postea legitur; Præter SS. Scripturas Ecclesiam Romanam etiam recipere quatuor Concilia Nicænum, Constantinopolitanum,

(*) Testimonium omni Eceptione superius! Jurisdictionem Summi Pontificis in omnes Ecclesias non solum in Canonum Auctoritate, sed etiam in Jure Divino esse fundatam.

Interpres Protestans vocem: *Romæ*, pag. sua 49. omisit. in Parte 5ta. Ejusmodi imposturis Lectores suos Protestantes decipit, & fidem facere vult, S. Petrum nunquam Romæ fuisse. His armis homo iste Ecclesiam Romanam aggreditur, sed de ipso jure merito dici potest: *Sagittæ parvulorum factæ sunt plagæ eorum.* Psalm. 63. v. 8.

litanum, Ephesinum, & Calcedonense, ^{Sæculum V.}
 post hæc alia quoque Concilia, quæ a Pa- ^{A. C. 494.}
 tribus Auctoritatem habent. Deinde Ec-
 clesiam recipere opera S. Cypriani, S. Gre-
 gorii Nazianzeni, S. Basilii, S. Athanasii,
 S. Cyrilli Alexandrini, S. Joannis Con-
 stantinopolitani, nempe Chrysostomi,
 Theophili Alexandrini, S. Hilarii, S. Am-
 brosii, S. Augustini, S. Hieronymi, S. Pro-
 sperii, & S. Leonis ad Flavianum episto-
 lam. Tandem Opera omnium Patrum,
 qui in Communione Ecclesiæ Romanæ
 decesserunt, & Pontificum Decretales.
 Ulterius hæc ferme habentur: *Quod per-
 tinet ad Acta Martyrum, antiqua Eccle-
 siæ Romanæ consuetudine consulto non le-
 guntur, quia nomina illorum, qui ea con-
 scripserunt, sunt penitus ignota, & ab ali-
 quibus Infidelibus, vel imperitorum rudita-
 te corrupta fuere. Ex eorum numero sunt
 Acta S. Cyrici, & S. Julittæ præter alia
 plura, ab Hæreticis composita. Hinc, ut
 omnis cavillandi materia tollatur, in Ec-
 clesiæ Romana non leguntur, quamvis ea-
 dem Ecclesiæ omnes Martyres eorumque
 Certamina, Deo magis quam hominibus
 nota, devotissime veneretur. Concilium
 honorem habet Vitæ Patrum, & recipit
 vitam S. Pauli, S. Antonii, S. Hilarionis,
 & alias a S. Hieronymo scriptas. Per-
 mittit, ut legantur, sed caute, Acta S. Syl- ^{Vitæ SS. Pa-}
 vestri Papæ, de Inventione Crucis, & ^{trum.}*

Sæculum V. A. C. 494. recentiora Acta de Inventione Capitis S. Joannis. Permittit etiam, ut legantur opera Rufini, & Origenis, sed ea solummodo, quæ S. Hieronymus non reprehendit, & Eusebii Cæsariensis Historiam. Orosii vero Historiam atque Sedulii, & Juveni carmina approbat.

Concilium deinde in Libros apocryphos Censuram pronunciat. Inter Apocryphos autem primo loco ponit Concilium Ariminense, Itinerarium S. Petri sub nomine S. Clementis, Acta S. Andreae, S. Thomae, S. Petri, S. Philippi, Evangelia S. Thadæi, S. Matthiae, S. Petri, S. Jacobi, S. Barnabæ, S. Thomae, S. Bartholomæi, S. Andreae illa, quæ Lucianus & Hesychius adulteraverant. Librum de Infantia Salvatoris, Librum de Nativitate Salvatoris, de Maria, de obstetrice, & plures alios, quos inter nobis magis noti sunt: Fundamentum, & Thesaurus Manichæorum, Centones Virgilii, quos Proba Falconia sarcivisse fertur, Revelatio S. Pauli, Acta S. Theclæ, Transitus, seu Assumptio S. Mariæ, Pœnitentia Adami, Pœnitentia Origenis, Sortes Apostolorum, epistola Jesu Christi ad Abgarum, & Abgari ad Jesum Christum. Verum his Libris annumerat Librum Pastoris, quem Antiquitas reverebatur, & Canones Apostolorum; unde demonstratur, non omnes hos libros æquali censura damnari.

Dein-

Libri
Apocryphi.

Deinde occurrunt opera quorundam Hæreticorum, qualia sunt Tertulliani, Montani, Fausti Manichæi, Tyconii Donatistæ, & quorundam Catholicorum, qui in aliquo articulo a Doctrina Ecclesiæ discesserunt, inter illos recensentur Lactantius Africanus, S. Clemens Alexandrinus, Arnobius, Cassianus, & Faustus Rejenfis. Concilium etiam damnat Notas, & Schedulas, quæ Angelorum Nomina præferunt, & generatim omnes libros Hæreticorum, quorum nomina a Simone Mago usque ad Acacium Constantinopolitanum ponit, & Anathemate ferit. Talis est librorum Censura, quæ in hoc Concilio legitur; at antiquorum Exemplo-
 rum diversitas dubitandi locum facit, an non Nomina aliquorum Scriptorum, quos Concilium non damnavit, fuerint immixta.

Sæculum V.
 A.C. 494.

v. Not. Bal.
 ad Lup. Fer.
 p. 28. p. 456.

§. XXXVI.

Litteræ ad Episcopos Dardaniæ.

Eodem anno Gelasius Papa scripsit ad Episcopos Dardaniæ, sicut scripserat ad Episcopos Dalmatiæ, eisque gratulatur, quod Communioni S. Sedis, & Ecclesiæ Catholicæ firmi inhæreant; hortatur etiam, ut Societatem Episcopi Thesalonicensis devitent, qui cum sæpius monitus memoriam Acacii noluisset condemnare, a Communione Sanctæ Sedis exclusus fuerat. *Nolite credere*, inquit,

G 5

jacti-

Sæculum V. *jaſtitantibus, Acacium fuiſſe abſolutum.*

A.C. 494.

Damnatum mors rapuit, nec amplius nobis licet, illum judicare, qui coram Divino Tribunali ſtetit. Nolite etiam credere dicentibus; hic de bonis moribus cauſam verti, non vero de Religione, & S. Sedem Vindiſtæ cupiditate impelli, quod ab Acacio ſpretam ſe exiſtimet. Nam facile intelligitis, quod unacum Hæreticorum nominibus Hæreſin introducere moliantur. Tantum vero abeſt, ut S. Sedes vindiſtā quærat, ut parata ſit Materno affectu in brachia ſua recipere ſui contemptores, ſi modo ſincera mente ad Communionem Catholicam redeant. Hæc epiſtola 3. Aug. Aſterio, & Preſidio Conſulibus anno 494. data.

Gelaſius Papa deinde ab iisdem Episcopis accepit epiſtolas, in quibus commoti videntur illo Schismaticorum obtentu, Acacium non fuiſſe legitime condemnatum, quod id non in Concilio, ad diſcutiendam hanc cauſam celebrato, contra urbis Cæſareæ Episcopum fuiſſet attentatum. Respondit Papa data ampliſſima epiſtola, in qua totam Acacii Cauſam accurate exponit. *Revolvite, inquit, Acta omnia, quæ ab ætate Apoſtolorum ad noſtra uſque tempora occurrunt, & videbitis, Patres Noſtros Episcopos Catholicos, ſi prius in Concilio ſingulas Hæreſes damnaffent, ſtatuiffe, ut quæ ſemel fuiſſent decreta,*

Epist. 13.
p. 1199.

creta, inconcussa starent, nec ullatenus esse
ferendum, ut rursus de iis quæstio movea-
tur; quod sapientissime perspicerent, aliter
nunquam solida futura Ecclesiæ Judicia;
quippe quantumvis manifesta sit veritas,
tamen Errori, cui pro ratione temeritas
est, & pervicacia, nunquam, quod objiciat,
deest. (*) Ergo Patres judicarunt suffi-
cere, si unacum Auctore suo Hæresin dam-
narent, & declararent, eadem Damnatio-
ne implicandum, quisquis cum eodem er-
rore communicaret. Ita Sabellius in Con-
cilio damnatus; ita Ariani in Concilio
Nicæno, ita Eunomius, Macedonius, Ne-
storius damnati. His omnibus mature
pensatis, confidimus, nullum verum Chri-
stianum posse ignorare, Primæ Sedi præ-
primis competere, ut exequatur Concilio-
rum Decreta, consensu Ecclesiæ universa-
lis approbata, cum eadem Sedes Concilia
sua Auctoritate confirmet, & vi Prima-
tus, ut Canones observentur, invigilet.
Meminisse hic oportet, Gelasium Papam

Sæculum V.
A. C. 494.

p. 1200.

De Primatu
Ecclesiæ Ro-
manæ.

Inde prosequitur: Cum Sacræ Sedi
rationibus certis constaret, Acacium a
Communione Catholica recessisse, fidem ta-
men diu non adhibuit, & incredibile id
videbatur de Episcopo, qui sæpe Ecclesiæ
Roma-

(*) Tota hæc S. Gelasii Dissertatio contra Pro-
testantes tam solida est, & clara, ut nihil magis

Sæculum V. *Romanæ Decreta adversus Hæreticos executioni dederat.* Per annos ferme tres *datis ad eum litteris monitus est, ut converteretur.* Missi ad ipsum cum epistolis
 A.C. 494. *Episcopi, qui hortarentur, ne se ab Unitate Catholica separaret, sed vel ipse veniret, vel Mandatarios mitteret, seque contra accusationes graves Joannis Episcopi Alexandrini defenderet.* Nam quamvis Concilium celebrari non oporteret, nullus tamen alicubi terrarum Episcopus degebat, qui recusare jure posset Judicium Primæ Sedis, ad quam Secundæ Sedis Episcopus, qui alium Judicem non habebat, se converterat. Acacius, cum satisfacere debuisset, Legatos corripit, & ut S. Sedem in Communionem Hæreticorum pertraheret, nihil non movit; in litteris vero suis professus est, se cum Petro Alexandrino communicare; eundem laudavit, & Joannem reprehendit. Interim nec ipse venire ausus est, nec mittere, qui a se dicta probarent. Ergo Acacium Concilii Calcedonensis Decretis damnatum, Sacra Sedes a sua Communionem removet, ne in Communionem Petri Alexandrini, quocum Acacius communicabat, incideret.

Ita Timotheus Elurus, & Petrus Alexandrinus, qui secundæ Sedis Episcopi credebantur, absque novo Concilio Solius Sacræ Sedis Auctoritate damnati, & accusante Acacio damnati fuere. Jam ostendant,

dant nostri Adversarii Petrum fuisse ab-
 solutum! Nemo in Ecclesia ignorat, S.
 Petri Sedem habere Potestatem a Judiciis
 omnium Episcoporum absolvendi, & to-
 tam Ecclesiam judicandi, nemini vero Jus
 esse Ejus Judicia reformandi, cum Canones
 præcipiant, ut ex omnibus Mundi plagis ad
 hanc Sedem appellare, non autem ab Ejus
 Sententia ad aliud Tribunal liceat. Ita-
 que Acacio nulla potestas fuit absolvendi
 Petrum sine Sacrae Sedis consensu, cujus
 Sententia damnatus fuerat. Edicant; cu-
 jus Concilii Auctoritate id fecerit Aca-
 cius Simplex Episcopus Metropoli Hera-
 cleensi subjectus?

Sæculum V.

A.C. 494.

Causa Acacii.

Sæpe etiam sine præcedente Concilio
 Sacra Sedes illos absolvit, quos Concilium
 injuste damnaverat, & damnavit, qui
 damnari merebantur. Hic Gelasius Pa-
 pa Exempla S. Athanasii, S. Joannis
 Chrysostomi, & S. Flaviani adducit. In
 hoc ultimo diutius moratur, & dum La-
 trocinii Ephesini meminit, inquit: Con-
 cilium illegitimum, scilicet Scripturæ, Pa-
 trum Doctrinæ, & Canonibus adversum,
 a tota Ecclesia, & præprimis a S. Sede re-
 jectum, potuit, & debuit reformari a Con-
 cilio Legitimo, ab omni Ecclesia recepto,
 & a S. Sede approbato, econtra Concilium
 semel legitimum nulla ratione infirmari
 potest. Quæro igitur ex Adversariis, in-
 quit ulterius, quid de Eutyche sentiant,

p. 1104.

an

Sæculum V. *an Hæreticum credant, vel orthodoxum?*
A. C. 495. *si Hæreticum esse non credunt, quid tot*
ambagibus opus est? dicant aperte, Euty-
chianos se esse; etsi enim non dicant, satis
tamen apparet, quod pertinaci illa concor-
dia cum illis, qui cum istis Hæreticis com-
municant, nobis callidissime insidientur, ut
Nos in eundem Errorem, quem non au-
dent nominare, inducant. Si vero nega-
re erubescant, Eutychem esse Hæreticum,
necessarium omnino est, ut Concilium Cal-
cedonense approbent, & fateantur, quem-
cunque, qui a Fide hujus Concilii recessit,
aut cum illis, qui recesserunt, communica-
vit, eadem condemnatione implicari abs-
que ulla novi Concilii Necessitate.

S. Gelasius
 contra Ori-
 entales.

Edicant! cujus Concilii Decreto ipse
Acacius Joannem secundæ Sedis Episco-
pum, cui nullus error in fide Catholica ob-
iciebatur, deposuerit, ut Petrum manife-
ste Hæreticum, & a se ipso antea damna-
tum, in ejus locum sufficeret? Cujus Con-
cilii Potestate idem Acacius Calendionem
tertiæ Sedis Episcopum sua Sede pelli jus-
sit? & quo jure tot alios in toto Oriente
Episcopos Catholicos irreprehensibiles eje-
cit, quibus homines multis criminibus in-
fames substitueret? forte quispiam mihi
opponat Imperatoris Potentiam? cur er-
go, quando voluit, restitit Basilisco Ty-
ranno, & ipsi Zenoni Imperatori, juben-
ti, ut cum Petro Antiocheno communica-
ret?

ret? ergo etiam, si voluisset, eidem in cæ-
 teris resistere potuisset. Imo Zeno Im-
 perator in Epistolis suis fatetur, nihil se
 sine Acacii consensu egisse, quod & ipse
 fatetur Acacius. Si solus non sufficiebat,
 qui se Imperatori opponeret, cur in
 Præsidium non vocavit sacram Sedem?
 ita junctis conatibus facilius Imperatori
 meliora persuasissimus. Fingamus inter-
 im, nullum extitisse Concilium, cujus
 Decreta S. Sedes exequeretur, quæso!
 quibuscum in Causa Acacii Concilium
 agendum fuisset? an cum illis, qui, ut o-
 mnes noverant, malefactorum complices,
 & conscii erant, qui in locum Episcopo-
 rum Catholicorum summa vi, & inju-
 ria ubique ejectorum, intrusi fuerant, &
 cum Hæreticis communicabant? Ergo
 Concilium convocare in illo rerum statu
 nec possibile erat, nec stante Concilio Cal-
 cedonensi necessarium.

Sæculum V.
 A. C. 495.

p. 1206.

Porro risu dignum existimavimus il-
 lud, quod Acacio Prærogativam tribuere
 velint eo ex fonte, quia Episcopus in Ci-
 vitate Imperiali fuit. Quasi vero Impe-
 ratores non multo tempore Ravennæ, Me-
 diolani, Sirmii, Treviris habitassent? an
 ideo illarum Civitatum Episcopis inmen-
 tem venit, ut limites ab Antiquitate sibi
 positos transilirent? (*) si a Civitatum
 ampli-

p. 1207.

(*) Ecce Protestantis nostri cavillationem
 jam

Sæculum V. *amplitudine, & dignitate Episcoporum*
A. C. 495. *Potestas desumenda est, baud dubie Epis-*

copi secundæ, & tertiæ Sedis Dignitate
superant Episcopum Civitatis, quæ ne
quidem Jure Metropolis gaudet. Nihil
Potentia Imperii Sæcularis, & Dignita-
tum Ecclesiasticarum gradibus commune
est. Minimæ Civitatis obscuritas Maje-
stati Principis, qui ad eam divertit, obesse
non potest; ita etiam Imperatoris præ-
sentia Ordini Religionis Hierarchico non
nocet; sed magis tali Civitati incumbit,
dum occasio favet, Libertatem Religionis
tueri, & Modestia exemplum aliis præ-
bere. Sequantur Exemplum Imperatoris
 De Potestate *Marciani, qui cum impetrare non potuis-*
 Papæ. *set, ut altior gradus Episcopo Constanti-*
nopolitano tribueretur, nihilominus ma-
gnis laudibus Leonem Papam S. Memoriae
prosecutus est, quod Canonum Auctorita-
tem strenue defendisset. Sequantur Ex-
emplum Episcopi Anatolii, qui dicebat,
hanc Postulationem magis a Clericis, &
populo Constantinopolitano, quam a se ur-
geri; decerneret Pontifex, quod magis e
Re Ecclesiæ videretur. Imo Sanctus Leo,
qui

jam ab annis mille explosam! Decebat vero, ut
ex singulari Providentia Dei, omnia non solum
potenter, sed etiam sapienter disponentis, Pe-
trus, & Successores ejus, Romæ sederent, quia
hæc Urbs Mundi Caput erat.

qui *Acta Concilii Calcedonensis confirma-* Sæculum V.
verat, tamen nova omnia, quæ Canonibus A. C. 495.
Nicenis, & Mandatis, quibus Legatos Sup.
suos oneraverat, repugnabant, irrita pro- XXVIII.
nunciavit. Simplicio Papa sedente, Pro- §. 52.
bus Episcopus Canusinus S. Sedis Legatus Sup.
coram Imperatore Leone viriliter defen- XXVIII.
dit, illam Postulationem Episcopi Constan- §. 13.
tinopolitani nullo jure fundari.

Tandem ut omnem tricandi occasio- p. 1210.
 nem extinguat, Gelasius Papa profitetur, Sup. §. 16.
 sententiam contra Acacium in aliquo
 Concilio Italiæ fuisse pronunciatam, non
 obstante, quod solius Papæ Nomen in
 fronte gerat; illam enim secreto mitte-
 re necessarium fuisse, quia viæ omnes
 ab exploratoribus obsidebantur, & Epis-
 copi Orientis suis Sedibus pulsi congre-
 gari non poterant. Itaque S. Sedem
 Concilium ubi potuit, & quibuscum po-
 tuit, egisse. Talis est Epistola Gelasii
 Papæ ad Episcopos Dardaniæ prima Febr.
 Victore Consule, id est, anno 495. data.

§. XXXVII.

Alia contra Acacium scripta.

Sanctus Gelasius Papa in priori Epistola Epist. 14.
 promittit, ampliora se documenta in p. 1212.
 Causa Acacii producturum. Habemus
 etiam monumenta tria ab ipso ad nos
 transmissa. Primum est fragmentum,
Hist. Eccles. Tom. VII. H quod

Sæculum V. quod excerpta ex aliqua Epistola Simplicii Papæ, ex altera Felicis Papæ, & rursus ex alia Acacii, in qua Petrus Mongus acerbe vapulat, complectitur. In hoc Scripto Gelasius Papa asserit, etiamsi Petrus forte errorem abjecisset, nihilominus, cum fuerit secundæ Sedis Episcopus, sine consensu Sedis Romanæ ad Communionem Ecclesiæ redire non potuisse. Monumentum secundum est Epistola ad Episcopos Orientis data, in qua Pontifex queritur, quod Petrum Fulonem expulso Calendione in Sedem Antiochenam intrudi passi fuerint, & cum intruso communicaverint. Idem queritur ob expulsum Joannem Talaïam, cui Petrus Mongus Alexandria male successisset. Animadvertit Petrum in Communione Petri Antiocheni perseverasse usque ad obitum ipsius, quocum tamen Acacius nunquam se communicasse jactaret. Excusationem afferebant Orientales, nescivisse se, quid sacra Sedes præcepisset; *Verumtamen, inquit Papa, id facillime rescire poteratis a tot Episcopis, qui cum sacra Sede Communionem servabant, & nulla alia ex causa Cathedris suis ejecti fuerant, quam quod S. Sedis Judicia tenerent. Et ex hoc Capite Episcopi omnes Orientis unacum Acacio nocentes sunt.*

Monumentum tertium est Tractatus de Anathemate, in quo ab initio hanc obje-

p. 1220.

p. 1223.

objectionem adversariorum ponit: *Qui* ^{Sæculum V.}
Concilium Calcedonense recipiunt, debent ^{A. C. 495.}
totum recipere; ex quo sequitur, quod et-
tiam Prærogativam secundi Gradus Epis-
copo Constantinopolitano concessam de-
beant recipere. Gelasius respondet: To-
ta Ecclesia sine ulla hæsitazione recipit,
quæ Concilium definivit in Fide Catholi-
ca, & quæ Scripturæ, Traditioni, & Le-
gibus Ecclesiasticis sunt consentanea; ob
has enim Causas sacra Sedes hoc Concilium
celebrari decrevit, & confirmavit. His ^{Sup.}
vero, quæ sine Auctoritate, & Consensu ^{XXVIII.}
sacræ Sedis attentata fuere, statim Le- ^{S. 30.}
gati repugnarunt, & S. Sedes ea nun-
quam confirmavit, quantumvis Imperator
Marcianus instaret. Explicat deinde
Clausulam Sententiæ contra Acacium;
ipsum nunquam esse absolvendum. Nem- ^{p. 1239.}
pe si obstinato animo perseveraret, nec
istam Clausulam quidquam Damnationis
Sententiæ superaddere.

Gelasius in isto Tractatu de Distin-
 ctione utriusque Potestatis Ecclesiasticæ,
 & Sæcularis, differit in hunc modum:
Facile adducor ut credam, antequam ^{J E. p. 1232.}
sus Christus advenisset, quosdam in Figu-
ra Regiam simul & Pontificiam Digni-
tatem conjunxisse, quod de Melchisedech
legimus. Hoc quoque Dæmon imitatus
effecit, ut Imperatores Gentiles etiam
Pontificis Nomen assumerent. Postquam

H 2

vero

Sæculum V. vero ille advenit, qui vere simul Rex est,
 A. C. 495. & Pontifex, Imperator Pontificis Nomi-
 ne abstinuit, nec Pontifex Dignitatem Re-
 galem ultra usurpavit. Quamvis enim
 Diversitas Potestatis Ecclesiasticæ & Sæcularis. omnia Jesu Christi membra Genus Re-
 gale, & Sacerdotale dicantur, nihilomi-

1. Pet. 2. 9. nus Deus cognoscens infirmitatem huma-
 nam, & suos per virtutem Humilitatis
 salvare volens, unius, & alterius Potesta-
 tis, Munera separavit, ita ut Imperato-
 res Christiani Pontificum opera indige-
 rent ad vitam æternam consequendam, &
 Pontifices in causis temporalibus Impera-
 torum Mandatis morem gererent. Qui
 2. Tim. 2. 4. Deo servit, non implicetur negotiis sæcu-
 laribus, & qui iis alligatus est, Res Di-
 vinas non gubernet. Sic Ordo uterque
 in Moderatione conservatur, & uterque
 status ea, quæ sibi congruunt, peragit.
 Hæc Gelasii Papæ verba sunt.

§. XXXVIII.

Concilium. Absolutio Miseni.

to. 4. p. 1269. Gelasius Papa eodem anno 495. Via-
 tore Consule 13. Maji Romæ Con-
 cilium celebravit, quadraginta quinque
 Episcoporum, quos inter S. Epiphanius
 Ticinensis, & S. Laurentius Mediolanen-
 sis aderant. Præter Episcopos, 58. Pres-
 byteri, & duo viri Sæculares Magistratu
 insignes Amandianus, & Diogenianus in-
 terfuere. Misenus ex illis Episcopis De-
 legatis

legatis aliquis, qui Constantinopoli Sum- Sæculum V.
mi Pontificis Mandata transgressi fue- A. C. 495.
rant, Libellum supplicem Concilio obtu-
lit, quem prælegit Diaconus Anastasius,
forte idem, qui anno sequenti electus est
Papa. In illis precibus Misenus efflagi-
tabat, ut Patres ipsius misererentur, Se-
nis, infirmi, timentisque, ne extra Eccle-
siæ Communionem Morte occuparetur.
Jussit Pontifex, ut ingrederetur. Ipse
admissus in terram se demisit, atque ut
erat prostratus alterum libellum porre-
xit, in quo Hæresi, & Personæ Eutychis,
ejusque Sectatoribus præsertim Diosco-
ro, & Acacio Constantinopolitano Ana-
thema dicebat.

Cum Gelasius interrogasset, quid Con-
cilium sentiret, omnes Episcopi, & Pres-
byteri surgere, & clamare: *Jesu Chri-
ste exaudi nos! longam vitam Gelasio!*
Has voces vices repetierunt. *Utere a
Deo tibi data Potestate!* Duodecies.
Imitare S. Petrum! Decies. *Rogamus
te, ut ignoscas!* Novies. Ipsi tandem
confidentibus Gelasius dixit: *Dum sacra
Sedes Misenum, & Vitalem condemnavit,
spem veniæ non abstulit. Vitalis Dei
Judicium subiit, quin ipsi auxilium fer-
re potuerimus. Istum autem, dum hac au-
sa adhuc fruitur, recipere sine mora oportet.
Itaque ad nostram denuo Communio-
nem, & Sacerdotium admittetur.* Om-

H 2 nes

Sæculum V.
A. C. 495.
nes Episcopi, & Presbyteri, surgentes sæpius acclamando consensum suum professi sunt, Papam tanquam Jesu Christi Vicarium agnoscentes, additis votis, ut in Sede Romana S. Petri annos expleret. Sixtus Ecclesiæ Romanæ Notarius jubente Papa hujus absolutionis Acta conscripsit, & ipse Pontifex in hoc Concilio adversus obstinatos Græcos multum dixit.

§. XXXIX.

Euphemius Constantinopoli ejicitur.

Marcell.
Chr. Theod.
lect. lib. 2. p.
559. Theoph.
p. 120. an. 5.
Anast.

Interea Anastasius Imperator nihil non faciebat, quo Græcorum animi in Schismate obfirmarentur. Eodem anno 495. Viatore Consule, Euphemium Patriarcham Constantinopolitanum depōni jussit, falso insinulatum, quod consilio & consensu juvisset rebelles Ilauros, qui pristino favore Imperatoris Zenonis Popularis sui adhucdum feroces contra Anastasium sub ejus Regni auspiciū seditionem moverant. Quamobrem Episcopi, qui tunc Constantinopoli degēbant, in Concilium coire jussi, & quia Imperatorem offensum nolebant, Euphemium deposuerunt, & excommunicarunt. Mox præcipiente Imperatore in ejus locum ordinatus est Macedonius Presbyter, Ecclesiæ Thesauro Præfectus, Nepos

Nepos Gennadii Patriarchæ, qui olim ^{Sæculum V.} pueri mores ad Pietatem, & institutum ^{A.C. 495.} Monasticum formaverat. Nihilominus ab Imperatore jussus Zenonis Henotico subscripsit. Populus Constantinopolitanus Euphemio favens commoveri cœpit, & ad Hippodromum concurrit, Lytanas decantans. At Imperator a sententia non recessit, & Euphemium Eucaitam in Paphlagonia relegavit. Antequam proficisceretur, petiit, ut Macedonius sibi Fidem publicam daret, se incolumem in locum Exilii deducendum. Igitur Macedonius ei collocuturus venit ad Baptisterium, & priusquam intraret, Pallium sibi auferri a Diacono jussit, nolens præsentem Euphemio illud gestare. Immo accepit mutuas pecunias, easque abituro dedit, quibus viæ socios sustentaret.

§. XL.

Elias Patriarcha Jerosolymitanus.

Euphemii Deposito Athanasio Patriarchæ Alexandrino, & Palladio Patriarchæ Antiocheno probabatur, non vero ^{Vit. S. Sabæ} Eliæ Patriarchæ Jerosolymitano. ^{Cotel. mon.} S. Euthymii erat Discipulus, & a Biennio ^{to. 3. p. 262.} successerat Salustio, qui Sedem hanc annis octo, & tribus mensibus tenuit. Elias tertio anno Imperatoris Anastasii, ^{Is p. 296.} nempe 493. ordinatus, propter Eccle-

Sæculum V. siam Cathedralem construxit Monaste-
A. C. 495. rium, & aliquot Monachos, quos cœte-
 ris magis virtute conspicuos noverat,
 prius Ecclesiæ S. Sepulchri fervientes,
 & in locis Turri Davidis vicinis habitan-
 tes, illic congregavit. In illo Schisma-
 te, quod tunc Ecclesiam affligebat, Elias
 cum Patriarcharum nullo nisi cum Con-
 stantinopolitano communicabat, cum i-
 pso rejiciens Communionem Alexandri-
 norum, qui Concilium Calcedonense a-
 nathematizabant, & ex consequenti e-
 tiam Communionem Palladii Patriar-
 chæ Antiocheni; is enim, ut Imperato-
 ri placeret, Alexandrinis assentabatur,
 & cum ipsis Concilium damnabat. Ce-
 terum Eliæ non probabatur constantia,
 qua Papa nomen Acacii ex Diptychis
 deleri exigebat. Quamvis autem cre-
 deret, Euphemium contra jus depositum,
 tamen Macedonium in ejus Sedem ordi-
 natum recepit, quod ex Epistolis ejus
 Synodalibus deprehenderet, ipsum esse
 Catholicum. Palladius Antiochenus
 haud diu post hæc vivis excessit, & Fla-
 vianus ejus Successor Eliæ Exemplum
 secutus, cum ipso solum, & Macedonio
 communicavit. Hæc recusatio Impera-
 toris animum contra ambos Patriarchas
 Antiochenum, & Jerosolymitanum, ve-
 hementer accendit. Anno sequente 496.
 Imperatoris Anastasii sexto, obiit Atha-
 nasius

nasius Patriarcha Alexandrinus, atque Sæculum V.
 Successorem habuit Joannem Presbyte- A.C. 496.
 rum & Oeconomum cognomento He- Theoph. p.
 moula seu Mela, qui Schismati adhærens 121. Liber.
 Antecessoris sui vestigia pressit. c. 18.

§. XLI.

Gelasii Papæ obitus.

Gelasius Papa obiit eodem anno 496.
 postquam sedisset annos quatuor, &
 menses octo. Præter opera, quorum
 meminimus, scripsit Dissertationem con-
 tra Andromachum Senatorem, aliosque
 Romanos, qui antiquam superstitionem
 Ludorum, qui Lupercales dicebantur,
 sua ætate abolitam reducere nitebantur.
 Hi, quamvis se Christianos profiteren-
 tur, tamen palam affirmare audebant,
 morborum causam esse, quod Deus Fe-
 bruarius non placaretur. *Edicite!* inquit
 S. Gelasius, *num illo tempore, quo Roma* Tract. 2.1.
sæpiissime Peste affligebatur, ut in Tito Li- p. 235. to. 4.
vio legimus, huic Deo non sacrificia fe- Conc.
rebantur? an non celebrabantur Luper-
calia? imo hoc Ludicrum non ad averten-
dam a corporibus contagionem institutum
est, sed quod hæc sacra mulieribus fecun-
ditatem dare crederentur. () Impera-*

H 5 tore

(*) Lupercal erat locus sub Monte Palatino
 Pani Pastorum Deo facer. Ludi Lupercales di-
 ceban-

Sæculum V. *tore Anthemio Romam adventante certe*
A. C. 496. *Lupercalia agebantur, & nihilominus in-*
tolerabilis pestis grassabatur, si neglecta
hæc solemnia calamitatis nostræ causa
sunt, culpa profecto in vosmetipsos cadit,
dum vobis hi ludi ita viluerunt, ut con-
tempto Majorum more eos abjectissimæ ho-
minum fæci celebrandos reliqueritis. Qua-
re Castor, & Pollux, quorum Cultum o-
mittere noluitis, placidum navigantibus
mare non effecerunt, ut frumenti abun-
dantia Romæ inveheretur? Edicite! qui
nec Christiani estis, nec Gentiles! Lu-
percalium Fautores, & carminum lasci-
vorum, hæc enim Religionem decent, cujus
sacra viris honestis sunt erubescenda; E-
dicite, inquam, quomodo salutem vobis af-
feret illa Religio, quæ hominum mores cor-
rumpit? Quare non etiam eodem pacto in
Dæmonum Templis, & in Capitolio sa-
crificatis? quare rejecta majore supersti-
tionis parte minorem retinetis? Verum
opponitis: ab ipsius Religionis Christianæ
exordio Lupercalia hucusque tolerata fue-
re. Verumenimvero etiam Sacrificia a-
liquam-

p. 1239.

cebantur a Panos Sacerdotibus, qui Luperci vo-
cabantur, & nudi per urbem (subligacula ta-
men habebant circa partes obscænas) cursita-
bant, mulierum palmas uterosque caprina pelle
ferientes, quod ad sæcunditatem, & facilem par-
tum facere credebatur.

liquamdiu fuere tolerata. Num inde se-Sæculum V.
quitur, sequenti tempore aboleri non de- A. C. 496.
buisse? Quilibet Episcopus diversis tem-
poribus varios superstitionis Ritus, vel
viles, vel flagitiosos, absulit. Non om-
nes corporis humani morbi prima medi-
cina curantur: initium ab eo ducitur,
quod maximum periculum creat, ne illo
neglecto corpus recipiendis remediis impar
sit. Denique, quantum ego possum, o-
mni homini baptizato, omni Christiano
prohibeo, ne Lupercalia celebret. Soli
Pagani mea pace id faciant. Meum est,
Christianos docere, istud superstitionis
genus animabus funestum esse malum, &
perniciosum. Conscientiam meam libero.
Viderint refractarii, quid Divino Judi-
ci sint responsuri. Nullus dubito, quin
Antecessores mei idem prohibuerint, &
Imperatorum Pietatem imploraverint, ut
tam fædos abusos abolerent; non impe-
trarunt, hinc illæ lacrymæ, & totius Im-
perii ruina. Nolo eos socordiae arguere,
sed unusquisque nostrum operum suorum
rationem reddet.

Gelasius Papa præterea contra Euty- To. 4. Bibl.
chem, & Nestorium scripsit Tractatum, PP. p. 515.
quem habemus. Eum non nulli Gelasii Lab. Script.
Cyziceni opus esse putarunt. (*) De to. I. p. 342.
eodem

(*) Hier ist wiederum eine hochschätzbare An-
merkung

Bæculum V. eodem Papa nobis supersunt fragmenta
 A. C. 496. decem Epistolarum, quæ Mandata ad a-
 liquos Episcopos in causis privatis data
 con-

Dup. to. 5.

p. 647. to. 4.

Conc. p. 1244

merkung aus der Feder unsers Uebersetzers. Es
 heisset anfänglich: *Baronius* hat mit grosser
 Zuverlässigkeit den Ausspruch gethan, daß
Gelasius von *Cyzicus* der Verfasser dieses Trac-
 tats sey &c. Hierauf folgen einige wahrscheinli-
 che Gründe für beyde Meynungen. Auf dieses
 aber bringet er eine Muthmassung zu Markte,
 welche zwischen den 4. Pfälen seiner schwachen Ein-
 bildungsmacht gewachsen, und saget: Es schei-
 net aber dem *Baronius* eine andere Ursach
 am Herzen gelegen zu haben, warum er die-
 ses Buch dem grossen Pabste *Gelasius* abspre-
 chen wollen. Denn es steht in demselben
 eine sehr deutliche Stelle, die da lehret, daß
 dieser Pabst von der *Transsubstantiation* nichts
 gewußt habe. Denn indem er den Satz
 vorträgt, daß die beyden Naturen in Christo
 zu einer Person vereiniget wären, und eine
 jegliche Natur ihre Eigenschaften für sich be-
 halte; so setzet er hinzu: Gleichwie im heil.
 Abendmale Brod und Wein nach der Ein-
 segnung ihre Natur, und Wesen behalten.
 Hätte *Gelasius* ein Pabst diese Worte nicht
 geschrieben, so würde man es ihm vielleicht
 nimmermehr streitig gemacht haben, daß er
 der Verfasser dieses Tractats sey &c.

Solche Einwendungen sind zwar schon tausende-
 male widerleget; jedoch will ich anführen, was
 der

continent. In iis occurrit Nomen Epis-
copi Cardinalis, quo Episcopus proprius,
& titularis significabatur, diversus a Vi-
sitatore, ^{Gelasii}
^{Scripta.}

der Cardinal Gotti auf diese Stelle des heiligen
Gelasius antwortet: *Dato tamen, illud Opus-* *In Theolog.*
culum esse Gelasii Papæ . . . dici potest . . . *Scholast.*
Gelasium intellexisse nomine Substantiæ id, quod *Dogm.*
aliquibus abhinc Sæculis nomine Specierum, *Tract. VII.*
aut Accidentium intelligitur. Nam eodem li- *de Euchar.*
bro de Pane Eucharistico loquens ait; quod in
Divinam transeunt, Sancto Spiritu perficiente
substantiam, permanentes tamen in suæ proprie-
tate Naturæ. Quæ verificantur manentibus
Panis, & Vini proprietatibus, etiamsi eorum
Substantia in Divinam Christi transeat. Sat
enim erat Gelasio Eutychianis ostendere, quod
sicut Eucharistia constat duabus rebus, Corpo-
re scilicet Christi, & Accidentibus, seu Proprie-
tatibus panis; ita & in Incarnatione duo sunt,
Divina scilicet, ac Humana Natura realiter
distinctæ.

Also kommt unser Uebersetzer immer mit sol-
chen Stellen aufgezogen, wo die heiligen Väter
Gleichniß-weiß von der heil. Eucharistia reden, und
kann auf diejenigen, in welchen sie vorsätzlich die
Gegenwart Christi im heil. Sacrament erweisen,
nichts, das nur erträglich wäre, antworten. Nun
will ich zum Ueberflus unserm Uebersetzer einen
Zeugen von der wahrhaften Gegenwart JESU
Christi im heil. Abendmale darstellen, welcher bey
ihm unverwerflich ist, nämlich den Doctor Luther.
Dieser

Sæculum V. sitatore, qui non nisi ex Mandato acce-
A.C. 496.pto Diœcesin regebat. In iisdem dispi-
ep. 1. 2. citur, præter Pœnas Canonicas etiam li-
ep. 6. 7. cuisse Ecclesiasticis Judices Sæculares
 interpellare, ut atroces injuriæ sibi vel
 suis illatæ punirentur. Gelasii Papæ æ-
 tate

Dieser schrieb im Jahre 1545. wider die Zwin-
 glianer ein kleines Glaubensbekenntniß, worinn er
 sagte, sie wären unsinnige Schwärmer, Gottes-
 lästerer, niederträchtige Leute, für welche man nim-
 mer bethen solte; Er schwur, daß er mit ihnen
 keine Gemeinschaft mehr weder durch Sendschrei-
 ben, noch durch Worte, oder Werke haben wolte,
 wenn sie nicht bekennen würden, daß das Brod
 im Abendmale der wahre natürliche Leib unsers
 HErrns sey, welchen die Gottlosen, und so gar
 der Verräther Judas eben so wohl als der heil.
 Petrus und die wahren Glaubigen in ihren Mund
 empfiengen. Wie hält's nun Herr Uebersetzer!
 Was Luther saget, ist klar, schlage er nur unbe-
 schwert nach. Was hat er wider diesen Zeugen
 einzuwenden? Noch eines Herr Uebersetzer! War-
 um hat er hier drey ganze Abschnitte den XLII.
 XLIII. und XLIV. nämlich den Tractat des heil.
 Gelasius von den Sacramenten ausgelassen, in
 welchen nebst andern das Alterthum zur Ehre der
 Heiligen, und für die Lebendigen und Abgestorbe-
 nen Meß zu lesen erwiesen wird? Wie läßt sich
 dieses mit der Pflicht eines Uebersetzers vereinba-
 ren? Warum hat es ihm nicht beliebt, wenigstens
 seinen Lesern die Ursach anzuzeigen, warum er sol-
 ches

tate Romæ Manichæos invenire fuit, ^{Sæculum V.}
 quos in Exilium ejici curavit, & Libros ^{A.C. 496.}
 eorum ante Portam Basilicæ S. Mariæ
 comburi. Binis ordinationibus Romæ
 Mense Febr. & Decembri creavit Pres-
 byteros triginta duos, Diaconos duos, E-
 piscopos sexaginta sex.

Hujus Pontificis Vita Doctrinæ ejus
 congruebat. In Dignitate Pontificia non
 Dominatum obtinuisse, sed servitutem
 subiisse se existimabat. Omne tempus
 orationi, aut lectioni dabat, nisi litteras
 exarare cogeretur. Conversatione, & ^{Dionys.}
 Colloquiis Servorum Dei lætabatur, & ^{Præf. in coll.}
 cum iis de Rebus Spiritum ædificanti-
 bus agere delectabatur. ^{decret.} Epulas, & otium
 fugiebat, jejunii amans, & paupertatis,
 famelicos cunctos ipse enutriebat. Ex
 levissima Episcopi oscitantia magnum a-
 nimarum periculum nasci dicebat. E-
 ximia sane Prudentiæ, & Patientiæ spe-
 cimina difficillimis sui Pontificatus tem-
 poribus dedit. In hunc modum Diony-
 sius exiguus Gelasium Papam nobis ex-
 hibet,

ches weggelassen? Hier wäre eine nur erträgliche
 Antwort gut. Es muß die Angst dieses Men-
 schen, wenn er aufrichtig protestantisch ist, in der
 Uebersetzung des Herrn Fleury sehr oft schier so
 groß gewesen seyn, als des Luthers, da solcher we-
 gen der Abschaffung des Mesopfers mit dem Teufel
 gekämpft.

Sæculum V. hibet, prout nempe a Juliano Presbyte.
 A. C. 496. ro, qui fuerat ejus Discipulus, audiverat.
 Dionysius Gelasium Papam Sanctorum
Martyr. R. numero accenset, & Ecclesia ejus memo-
 21. Nov. riam 21. Nov. qua ad Superos transit,
 colit.

§. XLII.

S. Gelasius de Sacramentis.

Lib. Pont. Sanctus Gelasius S. Ambrosii Exemplum
Thom. Præf. secutus hymnos concinnavit, Præfa-
in Cod. Sacr. tiones etiam & preces in S. Sacrificio, &
 in Administratione Sacramentorum, di-
 cendas composuit. Hinc Conjectura
 est admodum verisimilis, eodem Papa
 Auctore vetus Ecclesiæ Romanæ Sacra-
 mentarium, in quo totius Anni Missæ, &
 omnium Sacramentorum formulæ con-
 tinentur, fuisse conscriptum. Tractatus
 hic dividitur in tres libros, quorum pri-
 mus imprimis officia de Tempore, secun-
 dus de Sanctis, & tertius complectitur
 Officia illa, quæ certis diebus non fi-
 guntur. In omnibus Missis occurrunt
 ab initio duæ Collectæ, una Oratio se-
 creta, una post Communionem, & una
 super populum. Plerisque Missis Præfa-
 tio propria est. Liber primus Missarum
 initium ducit a Nativitate, & ponuntur
 præter Missam Vigiliæ tres aliæ Missæ.
 Prima Januarii occurrunt Orationes con-
 tra Gentilium Superstitionem, quæ illa
 Die

Die locum habebat. Post Missam Sexagesimæ multæ orationes visuntur super Pœnitentes dicendæ, quibus indicatur, jam exinde ad Receptionem Pœnitentiæ Publicæ fuisse præparatos, secundum illam Rubricam: *Eum mane Die Mercurii ineunte Quadragesima excipies, Cilicium ei indues, pro eo orabis, & includes usque ad Cœnam Domini.* Alibi Pontifex in Impositione Pœnitentiæ Psalmos sextum, centesimum secundum, & quinquagesimum cum tribus orationibus recitandos, præscribit.

In Quadragesima adsunt Missæ pro singulis Diebus, excepto Die Jovis. In Sabbato primæ septimanæ positæ sunt preces quatuor temporum pro Mense primo. Illa enim ætate primus erat Mensis Martius. His diebus recitabantur duodecim Lectiones, & Ordinationes fiebant; hinc Sacramentarium in hoc loco de Ordinationibus agit. Leguntur hic Preces in Ordinatione Presbyteri, & Diaconi, ferme eædem, quæ hodieque recitantur; at de Traditione sacrarum Vestium, Libri Evangeliorum, aut Calicis nulla mentio. Consecratio manuum in alio loco occasione Subdiaconi refertur, ibique etiam leguntur Benedictiones in Ordinibus minoribus recitandæ, nempe pro Ostiario, Lectore, & Exorcista. Regulæ in Ordinationibus observandæ le-

Hist. Eccles. Tom. VII.

I

gun-

Sæculum V.
A. C. 496.

Lib. I. n. 15.

n. 15.

n. 16.

Lib. III. in fin.

Lib. I. n. 18.

n. 20.

n. 96.

Sæculum V. guntur, quales vidimus in Decretalibus
 A.C. 496. Gelasii, in hunc modum: *Si ab infantia*

n. 95.

Ecclesiæ Ministro nomen suum dederit, usque ad annum vigesimum inter Lectores erit. Si adultior Ecclesiæ se addicat, sed protinus post acceptum Baptismum, annos quinque inter Lectores, aut Exorcistas erit, deinde annos quatuor Acolytus, aut Subdiaconus, tum, si mereatur, per annos quinque Diaconus, tum Presbyter, & tandem Episcopus. Nec Bigami, nec Pœnitentes ad Ordines admittentur. Defensores Ecclesiæ, qui Laici sunt, iisdem Regulis tenebuntur, si Clericis adscribi velint. In Ordinatione Episcopi duo Episcopi super caput ordinandi Librum Evangeliorum tenebunt, unus eorum Benedictionem recitabit, omnes cæteri, quot præsentibus sunt, Caput ejus manu tangent. Omnes Presbyteri præsentibus idem facient in Ordinatione Presbyteri. Si vero Diaconus ordinetur, solus Episcopus Capiti ordinandi manum imponit, quia ad Ministerium, & non ad Sacerdotium ordinatur. Subdiaconus autem, quia ipsi non imponuntur manus, de manu Episcopi Patenam, & Calicem vacuum, & de manu Archidiaconi Urceolum cum aqua, & linteo. Acolytus ab Archidiacono accipit Candelabrum cum Cereo. Et cætera, quæ hodiernus usus fert. Leguntur deinde Ritus in ordinandis Exorcista,

orcista, Lectore, & Ostiario, tenendi. Sæculum V.
A. C. 496.
Tum sequuntur Missæ propriæ in Consecratione Diaconi, Presbyteri, & Episcopi, & in Ordinationis eorum Anniversario legendæ.

§. XLIII.

Cæremoniæ in Baptismo adhibendæ.

Dominica tertia Quadragesimæ primo mentio fit de Scrutiniis, seu Examine Electorum, id est, Catechumenorum, qui eligebantur ad Festa Paschalia baptizandi. In Canone pro ipsis, ipsosque e Fonte levaturis preces recitantur. Evangelium de Dæmoniaco surdo, & muto, his Cæremoniis optime congruebat. His scrutiniis initium dabatur sequenti Die Lunæ, & diversis diebus continuabantur, idque prius nunciabatur populo, ut interesse posset. Scrutinium incipiebat circa Meridiem ante Missam, quæ in Quadragesima ante Vesperum non celebrabatur. Electis in Ecclesia congregatis, Acolythorum unus scribebat omnium nomina. Ad dextram mares, & ad sinistram puellæ collocabantur. Tum super eos preces, & exorcismi recitabantur. Secundum scrutinium indicatur Dominica quarta, & aliud quinta, sed vox: *Passionis*, non occurrit. Post hanc septimanam omnia ordine recensentur, quæ ad præparationem, & instructionem

n. 26.

n. 29.

n. 30. 31. 33.

Sæculum V nem Catechumenorum pertinent, scilicet, prima Benedictio, & altera, quando Sal porrigitur, item Exorcismi, quos Acolythi pronunciabant, & quidem alios super pueros, alios super foeminas.

Tum explicabantur illis Evangelia, quæ explicatio adaperitio aurium vocabatur. Diaconi quatuor Sacristia exeuntes portabant quatuor Evangelia; præcedebant pueri duo candelabra ferentes, & acerras. Libris super quatuor Altaris cornua depositis, Presbyter incipiebat Catechumenos instruere, & explicabat, quid vox: *Evangelium*, significaret,

Baptismus.

n.35.

quinam essent Evangelistæ, & qua ratione quatuor Animalium Mysticorum figura fuerint adumbrati. Tum jubebat a Diaconis uniuscujusque Evangelii initium prælegi. Alia Die Presbyter Catechumenis Symbolum explicabat. Statim quid hoc esset summatim exponebat, deinde unus Acolythorum puerum ex numero Baptizandorum aliquem sublatum brachio sinistro tenens, dextram parvuli capiti imponebat. Presbyter quærebat: *Qua lingua consentitur Dominum Nostrum Jesum Christum?* Respondebat aliquis: *Græca*, aut, *Latina*. Semper enim magno numero Græci Romæ versabantur. Tum Acolythus Symbolum Nicenum pronunciabat, illud primum Græce deinde Latine decantans.

Id

Id vero hujus Sacramentarii Antiquitas ^{Sæculum V.}
 tem maxime demonstrat, quod in eo so- ^{A.C. 496.}
 lum legatur, S. Spiritum a Patre proce-
 dere. Presbyter præter Symbolum e-
 tiam Orationem Dominicam explica-
 bat.

Dominica Palmarum etiam Passionis
 appellatur. In Coena Domini Rubrica
 indicat, nihil esse cantandum, & Popu-
 lum non salutandum. Eadem die Ritu
 admodum solemniter duæ Functiones sa-
 cræ peraguntur, Pœnitentium Reconcili-
 atio, & sacrorum oleorum Consecra-
 tio. Pœnitens e loco, quo inclusus fue-
 rat, eductus, Ecclesiam adibat, seque
 projiciebat in terram. Tum Diaconus
 pro ipso apud Episcopum intercedebat,
 qui Pœnitentem hortatus, ut sibi a rela-
 psu caveret, multas super eum preces
 recitabat. Deinde modus Reconcilian-
 di Pœnitentem in Articulo mortis præ-
 scribitur. Benedictio sacrorum oleorum
 eadem ferme erat, quæ hodie, si Saluta-
 tio, & Genuflexiones excipiantur. In
 Coena Domini duæ Missæ legebantur,
 una tempore matutino, altera vesperti-
 no, quemadmodum, ut S. Augustinus a-
 nimadvertit, in quibusdam Ecclesiis usu
 fuerat introductum. Sacramentarium
 in die Parasceves easdem preces, quas
 hodie recitamus refert, sicut etiam Ado-

n. 40.

Ep. 54. ad
 Janu. c. 7.
 Sacram.

I 3 ratio n. 41.

Sæculum V. rationem Crucis, (*) & Communionem
A. C. 496. Generalem Evcharistiæ, præcedente Die
reservatæ.

Sabbato sancto mane Electi Catechu-
 meni veniebant, ut Symbolum redde-
 rent. Primo Episcopus, aut Presbyter,
 ultimum Exorcismum in eos pronuncia-
 bat, & sua saliva nasum baptizandorum,
 & aures contingebat, dicens: *Eppheta.*
 & cætera, ungebat oleo Catechumeno-
 rum, quærebat, an renunciarent Dia-
 bolo, & Symbolum cum ipsis recitabat.
 Tum jussos orare Diaconus dimittebat,
 hora Baptismi conferendi redituros. Ho-
 ra octava & media, id est, media secun-
 da, officium inchoabatur recitatione Li-
 taniarum, sequebatur Benedictio Cerei
 Paschalis, duodecim Lectiones, & sub-
 junctæ Orationes. Post hæc procedeba-
 tur ad Benedictionem Fontis, & omnes
 Electi singulatim baptizabantur trina im-
 mersione. Egressos Presbyter Chrisma-
 te ungebat in capite, & Episcopus Con-
 firmationem conferebat. Statim ma-
 nus baptizatis imponebat, orans, ut ac-
 ciperent septem Dona Spiritus S. eosque
 unge-

№. 54.

(*) Der Uebersetzer verräth seine Unwissen-
 heit in den Kirchengeschichten, da er saget, von
 solchem abgöttischen Ausdruck, und Gebräuchen
 habe man in diesen Jahrhunderten nichts ge-
 wußt.

ungebat in fronte. His ad Sanctuarium ^{Sæculum V.}
 redibant, & prima in Cœlo stella micante ^{A. C. 496.}
 Missa inchoabatur. Post octavam Paschæ ^{Cong. Gloss.}
 ponitur Missa Paschæ annotinæ. Ita An- ^{Pasch. ann.}
 niversarius baptismi appellabatur. Incertum an hunc Anniversarium quisque die ^{Ritus anti-}
 illo, quo baptizatus fuerat, celebraverit, ^{qui.}
 an una Solemnitate Sabbato octavæ Pa- ^{n. 63.}
 schæ anniversarios omnes complexi fue-
 rint. In Missa Ascensionis legitur Benedictio
 primarum frugum. Sabbato Pentecostes,
 occasione Baptismi sollemnis, ponitur mo-
 dus baptizandi ægrotum, Energumenum, ^{n. 66. 67.}
 Gentiles, nam pauci supererant, & ple- ^{n. 71.}
 rique eorum, qui baptizabantur Parenti-
 bus Christianis geniti erant. Ægroto,
 postquam baptizatus fuisset, dabatur
 Communio, eumque Episcopus deinde ^{n. 75.}
 confirmabat.

§. XLIV.

Alia Officia.

Post officium in Pentecoste legitur in
 Sacramentario denunciatio Jejunii ^{n. 82.}
 quatuor Temporum pro quarto, septi-
 mo, & decimo Mense, ferme ut vidimus
 in Sermonibus S. Leonis, scilicet jeju-
 nium dierum Mercurii, Veneris, & Sab-
 bati, in Vigiliis in Ecclesia S. Petri. Dein- ^{n. 85.}
 de leguntur Preces in Reconciliatione
 Arianorum, aliorumve Hæreticorum di-
 cendæ. Sequitur dedicatio alicujus Ec- ^{n. 88.}
 clesiæ,

Sæculum V. clesiae, sed non tam prolixæ, ac nostris
 A.C. 496. jam temporibus, erant preces. Subjun-
 gitur consecratio Altaris, Sacrorum Va-
 forum, & Linteaminum. Dedicatio
 Baptisterii separatim ponitur. Postea
 #. 103. occurrunt ordinationes, quas jam ante
 memoravimus, tum Consecrationes Vir-
 ginum, in Epiphania, die Lunæ Pascha-
 tis, aut in Festis Apostolorum fieri so-
 litæ.

In Libro secundo Sacramentarii Ge-
 lasii Papæ ponuntur Missæ de Sanctis, &
 primo Formula denunciandi diem, & Lo-
 cum, quo celebrandæ erant, aut Reliquiæ
 Sup. XVIII eorum transferendæ, cujus Rei exem-
 p. 47. plum S. Ambrosius dedit. Hic non nisi
 Festa Martyrum occurrunt, & separatim
 Festum SS. Petri, & Pauli, ex quo con-
 stat hoc Sacramentarium esse antiquissi-
 mum. In libro tertio statim occurrunt
 n. 15. n. 30. Missæ Sedecim, diebus Dominicis legen-
 41. v. Thom. dæ, quin aliqua Dominica nominetur, un-
 Præf. de videtur conjiciendum, omnibus sim-
 plicibus Dominicis per anni cursum in-
 discriminatim fuisse lectas. Sequitur Ca-
 non Missæ, talis, qualem hodieque reci-
 tamus, tum aliquæ super populum Bene-
 dictiones post Communionem. Sex Mis-
 sæ in Feriis legendæ. Aliquæ Missæ vo-
 n. 17. tivæ pro iter facientibus, pro afflictis, in
 n. 23. remedium Sterilitatis, & ad avertenda
 alia ejusmodi mala. Aliquæ aliæ magis
 notatu

notatu dignæ inveniuntur; pro illis, qui *Sæculum V.*
Agapen, seu Convivium Charitatis dede- *A. C. 469.*
 runt. Missa in Monasterio dicenda, for-
 te quando illud Episcopus visitabat. Mis- *n. 48.*
 sa, quam habemus in Nuptiis, quoque vi- *n. 50.*
 situr, & alia pro aliquo natalizante. Mis- *n. 53.*
 sa pro ægrotis, & in fine preces pro De- *n. 70.*
 functis tam ante, quam post Sepulturam. *n. 92.*
 Item aliquæ Missæ pro Defunctis, & in- *n. 96.*
 ter cœteras pro mortuo, qui novissime *n. 98.*
 Baptismum accepit, & pro illis, qui Pœ- *Missæ pro*
 nitentiam desideraverant, & recipere non *Defunctis.*
 potuerant. In hoc libro Benedictio, & *n. 75.*
 Asperio Aquæ Benedictæ, visuntur, plu-
 resque aliæ Benedictiones. Hæc mihi
 in Sacramentario, quod S. Gelasii Papæ
 opus esse creditur, memoratu digna visa
 sunt.

Ejusdem Papæ tempore, & Auctori- *Sup. XXIX*
 tate, S. Severini in Norico Apostoli Cor- *S. 35.*
 pus in Arcem Lucullanum prope Neapo- *Vit. ap. Boll.*
 lim translatus, ibique Monasterium ædi- *8. Jan. c. II.*
 ficatum. Vir Sanctus jam anno 482. ad *12.*
 Cœlos evolaverat. Post sex annorum
 lapsum, cum Romani omnes illam Regio-
 nem incolentes in Italiam, sicut Vir San-
 ctus futurum prædixerat, redire compel-
 lerentur, Reliquias ejus secum detule-
 runt. Utramque Translationem cele- *Epist. ad*
 brem reddidere Prodigia, quorum Histo- *Pasch.*
 riam sicut etiam Sancti Vitam anno 511.
 Eugipius Presbyter Discipulus ejus, re- *Ap. Boll. to.*
 rum *I. p. 484.*

Sæculum V. rum quas narrat, testis oculatus scripsit.
 A. C. 496. Ecclesia S. Severini Memoriam octava
 Mart. Rom. Jan. colit.

8. Jan.

§. XLV.

Clodoveus convertitur.

Sancti Gelasii Papæ Successor fuit Anastasius hujus Nominis Secundus Romanus natus, qui Sacram Sedem tenuit ferme annos duos. Haud diu postquam ordinatus fuisset, scripsit ad Clodoveum Regem Francorum, qui ad Religionem Christianam conversus fuerat, quantam inde Lætitiā cepisset, profiteretur, & ut perseveraret, hortatur. Franci, Germanorum Natio, jam ab annis ducentis, & quadraginta notissima, inferiores Rhēni oras incolebant. Superato fluvio Gallias ingressi, ibi Sedem elegerunt Ductore Pharamundo, anno circiter 420. quem primum hujus Gentis Regem fuisse credunt. Huic anno 428. successit Clodio, & isti anno 448. Meroveus, qui ad depellendum Attilam operam junxit, & usque ad Sequanam pervasit. Filius ejus Childericus anno 458. Parenti successit, & felicibus armis usque ad ripas Ligeris progressus est. Childerico successit anno 481. Clodoveus filius, qui Majorum exemplo prolatis Regni finibus, & devicto Siagrio, qui Imperii Romani reliquias tuebatur, in illis Galliarum Partibus Romano-

Lib. Pont.

ep. 2. to. 4.

Conc. pag.

1282.

Ruin. ann.

Franc. ad

Greg. Tur.

von.

Prosp. Chr.

Pit. an. 26.

Honor.

Greg. Tur.

II. hist. c. 26.

manorum Nomen extinxit. Regiones reliquæ Burgundionibus, & Visigothis parebant. Anno 493. Clodoveus uxorem duxit Clotildem, Chilperici Filiam, & Gundebaldi Regis Burgundionum Neptem. Ea erat Christiana, & Catholica, quamvis Rex Patruus, & tota Natio Arianam Hæresin profiteretur. Clodoveus Rex Christianos clementer habebat, parcebat Ecclesiis, & Viros Sanctos honorabat. Præ cæteris vero S. Remigium Episcopum Rhemensem colebat, cui vas ad Ecclesiam suam pertinens, & furto ablatum, restitui iussit.

Sæculum V.
A. C. 496.

ibid. c. 28.

c. 27.

Ex Conjugio Clodovei, & Clotildis natus est filius, quem mater fonte Baptismi ablui volens, dixit ad Regem Maritum: *Dii, quos adoras, nihil sunt. Nec se ipsos juvare possunt, nec alios, sunt enim lignea, & saxeæ, & ærea. Illi, quorum gerunt nomina, Homines fuere, & inter Homines scelestissimi. Majori jure adorandus est hujus Universi Creator, qui Solem coruscare jussit, Cælum ornavit stellis, terram animalibus implevit, & manu sua formavit Hominem, cui cæteras Creaturas omnes subjici voluit.* Quamvis hæc Mulieris admonitio Clodovei animum non movisset, tamen Mater omnia ad baptizandum filium suum præparari curavit, & Ecclesiæ parietes pretiosis peristromatis vestiri, ut saltem pompa exterior Regis oculos

Clotildis.

Sæculum V. los ad hanc Cæremoniam raperet. Bapti-
A.C. 496. zatus est puer, & Ingomer vocatus; sed
 mors eum abstulit, adhucdum amiculo
 candido tectum, id est, antequam a Ba-
 ptismo octava advenisset dies. Filii mor-
 tem Clodoveus Clotildi amarissime ex-
 probrans, dicebat: *Si Deorum meorum*
Nomini initiatus fuisset, non periisset, sed
in Nomine Dei tui baptizatus vivere non
potuit. Respondit Regina: *ago Gratias*
Deo, quod me habuerit dignam, ut Mater
essem prolis, quam in Regnum suum susce-
pit. Alterum deinde peperit filium,
 quem in Baptismo Clodomerum appella-
 vit; cum is quoque ægrotare cœpisset,
 dixit Rex: *nihil aliud expectandum. Pro-*
tinus morietur, sicut frater ejus, quia in
 c. 30. *Nomine Christi tui baptizari jussisti.* Ve-
 rum ardentissimis Matris precibus dedit
 Deus, ut puer convalesceret.

Ceterum Regina continuis exhorta-
 tionibus instabat apud Maritum, ut reje-
 ctis Idolis verum Deum agnosceret; at
 persuadere non potuit, donec opportuna
 occasio Mulieris consilium adjuvit, dum
 Rex bellum gerens adversus populos, qui
 Allemanni dicebantur, in ultimum inci-
 dit periculum. Cum his Clodoveus præ-
 lium inierat, sed vincebantur Franci, jam-
 que totus periclitabatur exercitus. Tum
 Clodoveus sublatis in Cælum oculis in-
 ter viriles lacrymas orans dicebat: *Jesus*
Chri-

Christe, quem Clotildis mea dicit esse Filium Dei viventis, tuum imploro auxilium! si mihi tribuis Victoriam, credam in te & in Nomine tuo baptizabor. Invocavi Deos meos, sed impotentes experior. Jam te in opem compello. Volo tibi servire. Libera me modo ab hostibus meis. Clodoveo in hunc modum orante, Allemanni terga vertere, & in fugam se dare. Mox ubi Regem suum in acie occisum viderunt, omnes deditionem fecerunt, vitæ gratiam poscentes. Memorabilis victoria Clodovei anno 15. Jesu Christi 496. reportata est.

Sæculum V.
A.C. 496.

§. XLVI.

Clodoveus baptizatur.

Clodoveus ab hoc Bello revertens, cum in urbem Tullensem divertisset, inde S. Presbyterum accepit, Vedaſtum, seu Vastum nomine, ab aliquot jam annis in solitudine degentem, qui ipsum in via fidem docuit, & ad recipiendum Baptismum, animum jam sponte volentis præparavit. Tum S. Remigius, a Regina secreto accersitus, quod S. Vedaſtus cœperat, perfecit. S. Pater! inquit Rex, quæ dicis mire animum meum afficiunt! interim ingens se offert obstaculum. Populus, qui mihi obedit, Deos suos nunquam deseret. Tamen ad concionem vocabo, & quæ suades, dicam. Ergo Fran-

Greg. c. 31.

vit. S. Ved.
ap. Boll. 6.
Febr.

Sæculum V. Francos coire in cœtus jubet; ecce vero! antequam Rex eloqueretur, Deo corda eorum convertente, omnes uno ore exclamare: *Rex! Deos mortales abjicimus, & Deum immortalem, quem Remigius prædicat, sequi decrevimus.* Itaque ad Regis, Francorumque Baptismum omnia parantur. S. Remigius, & S. Vedastus rudes instruebant, & juxta Canones aliquot dies jejunii, & Pœnitentiæ Baptizandis imperabant. Interim plures alii Episcopi ad hæc Solemnia Rhemos se contulerunt, & cum res tanta ad Festa Paschalia differenda Episcopis non videretur, in Die Nativitatis Domini peracta est.

Hincm. vit.
S. Rem. ap.
Sur. 13.
Jan.

Plateæ a Regia usque ad Ecclesiam dependentibus Tapetibus ornatae erant, Ecclesiam odorati Cerei illustrabant, Baptisterium exquisitis incensis fumabat. Distinctis ordinibus in Ecclesiam itum, Clerici Cruces, & Evangelia deferebant, & cantabantur Litanæ. S. Remigius Clodoveum manu ducebat, Regina, & populo sequentibus. Dum ita procedunt, quæsit Rex: *Pater mi! anne hoc est Regnum Dei, quod mihi promittis?* Respondit Episcopus: *non est, sed viam ingredimur, ut illo perveniamus.* In ipso Baptismi actu dixit Sanctus ad Clodoveum: *flecte cervices superbe Sicamber! jamque adora, quod incendiisti, & incende, quod*

quod adorasti. Deinde Albofledam Regis Sororem baptizavit, & de Exercitu virorum tria millia, id est, Francorum, seu Militum tunc in Galliis per varias Stationes disperforum. Haud diu supervixit Albofleda, cumque Rex charæ Sororis jacturam admodum doleret, S. Remigius ad incoerentem litteras dedit, quibus consolatur, & credere jubet, defunctam servata Baptismi Gratia Coronam Virginum recepisse. Lantildis altera Clodovei Soror, quæ in Hæresin Arianorum inciderrat, tunc Fidem Catholicam professæ Sacro Chrysmate unctæ, id est, confirmata est. Rex baptizatus S. Remigio multos in diversis Provinciis agros donavit, cujus liberalitatem Francorum potentissimi quisque pro facultatum suarum modo imitati sunt. Has S. Remigius aliis Ecclesiis distribuit, ne suspicari possent Franci, ipsum lucri causa in convertenda hac Gente allaborasse. Magnam illorum Bonorum partem dedit Ecclesiæ S. Mariæ in Civitate Laodunensi, ubi educatus fuerat, & Episcopum constituit Genebaldum virum Nobilem in Sacris profanisque litteris doctum. Is S. Remigii Neptem uxorem duxerat, eamque reliquerat, ut totum se Pietati daret. Hæc fuit origo Episcopatus Laodunensis, antea ad Diocæsin Rhemensensem pertinentis. Clodoveus multas extruxit Ecclesias, locupleta-

Sæculum V.
A. C. 496.

*Ep. Remig.
to. 4. Conc.
p. 1268.*

Hincm. vit.

Sæculum V. pletavit alias, atque edita lege Subditos
 A.C. 496. suos omnes ad amplectendam Religionem
 Catholicam invitavit. Is unicus sui ævi
Vit. S. Me- erat Princeps Catholicus. Anastasius
lan. ap. Boll. quippe Imperator Eutychianis favebat.
 6. Jan. Thrasamundus Rex Vandalorum in Afri-
 ca, Theodoricus Rex Ostrogothorum in
 Italia, Alaricus Rex Visigothorum in Hi-
 spania, Gundebaldus Rex Burgundionum
 Arianae Hæresis labe infecti fuere.

S. Avitus Episcopus Viennensis datis
to. 4. Conc. ad Clodoveum Litteris Conversionem ad
p. 1266. veram Fidem gratulatur, & præsertim,
Epist. Avit. quod illa Die, qua Dominus Noster in
 41. carne natus est, ipse in Sacro fonte Ba-
 ptismi renasci meritus sit. Precatur, ut
 optimus Deus tanti Regis opera Nationes
 remotas, nativæ ignorantia tenebris in-
 volutas, ad sui agnitionem adducat, &
 hortatur, ut Rex in hunc piissimum finem
 Legatos (*) mittat. S. Avito hic de Gen-
 tibus Germaniæ trans Rhenum habitan-
 tibus sermo est.

§. XLVII.

*Anastasius Papa ad Imperatorem
 scribit.*

Anastasius Papa sub Pontificatus sui ini-
 tium

(*) Herr Fleury hat das Wort: *Ambassadeur*.
 Das heisset bey unserm Uebersetzer: *Ein Mission-
 narius*. Andere Fehler verschweige ich.

tium ad Imperatorem Anastasium de-Sæculum V.
 dit Epistolam. Laudat ejus Pietatem, A. C. 496.
 quæ adhuc in sorte privata viventem
 commendaverat, rogat, ut Nomen Aca-
 cii abolendo Pacem Ecclesiis daret. Quia *Ep. I. to. 4.*
 vero nonnulli dicebant, Acacium, post-
 quam eum Felix Papa condemnasset, Po-
 testatem munere Episcopali fungendi fu-
 isse privatum, Anastasius Papa declarat,
 judicare se, Acacium valide Baptismum,
 & Ordinationem contulisse, quod indigni
 Ministri peccatum Sacramentorum vir-
 tuti non noceat. Rogat item Imperato-
 rem, ut Alexandrinos ad unitatem Eccle-
 siæ reduceret. Hanc epistolam detule-
 runt Episcopi duo Cresconius & Germa-
 nus, qui itineris Socios se præbuerunt Fe-
 sto Patricio, Roma Constantinopolim in
 causis Reipublicæ proficiscenti. Cresco-
 nius, & Germanus, Constantinopoli in-
 venerunt Ecclesiæ Alexandrini Apocri-
 siarios Dioscorum Presbyterum, & Che-
 remundum Lectorem, hi tradiderunt eis
 codicillos deferendos, quibus in Papæ
 Communionem recipi petebant. Dice-
 bant; unicam dissidii inter ambas Eccle-
 sias extitisse causam, quod epistola S. Leo-
 nis ad Flavianum imperite fuisset trans-
 lata, atque ut ostenderent, se esse Catho-
 licos, adjecerunt Fidei Confessionem, in
 qua tria prima Concilia recipiebant, &
 Eutychem perinde ac Nestorium damna-
 bant,

Hist. Eccles. Tom. VII.

K

bant,

Sæculum V. bant, nulla Concilii Calcedonenſis facta
A. C. 498. mentione. Affirmabant, Dioſcorum, Ti-
 motheum, & Petrum nunquam aliud, ac
 quod ipſi crederent, tenuiſſe. Sed Con-
 feſſio tam perplexa rejecta eſt.

Sub idem tempus, nempe anno 498.
Theoph. p. Anaſtaſii Imperatoris octavo, Macedonius
 122. Patriarcha, communicato cum Imperato-
 re conſilio, ad ſuam Communionem at-
 trahere conatus eſt Civitatis Conſtanti-
 nopolitanæ Monasteria, quæ a ſe receſſe-
 rant, quod Zenonis Henotico ſubſcri-
 piſſet. Cum id efficere non poſſet, Im-
 peratori ſuaſit, ut Episcopos Conſtantino-
 poli præſentes convocaret, in quo Con-
 ventu datis Litteris ea confirmarentur,
 quæ in Concilio Calcedonenſi fuiſſent de-
 creta. Convenerunt Episcopi, conſcri-
 pta ſunt Acta. Hæc vero Monachis Ca-
 tholicis non ſatiſfecerunt, hinc Macedo-
 nius, cum eos videret in rejiciendo He-
 notico conſtantes, & potius Exilium fer-
 re paratos, quam cum illis communica-
 turos, qui id recipiebant, credidit, opti-
 mum fore, ſi Monachis libertas faciendi,
 quod vellent, relinqueretur, & nulla in
 eos commoveretur perſecutio. Mona-
 ſteria, quæ præ cæteris inſigne conſtan-
 tiæ ſpecimen dederunt, fuere id, quod a
 Dio appellabatur, Baſſiani, Acemeten-
 ſium, & Sanctæ Matronæ.

Ipla

Ipsa S. Matrona multa passa est, per-
 sequente eam Diacono, nomine Chry-
 saoro, qui Mulierem, ut cum iis, qui He-
 noticum recipiebant, communicaret, co-
 gere volebat. Item alia Sanctimonialis,
 supra fæminam docta, & fortis, virili
 constantia restitit. S. Matrona nata Per-
 gæ in Pamphilia, relicto Coniuge, pri-
 mum suscepta est in Monasterium viro-
 rum. At sexu deprehensò, Emesum abiit
 in Phœnicen, ubi Virginum Cœnobium
 rexit. Beryti aliquas Mulieres ab Idolo-
 latria ad fidem convertit. Demum Con-
 stantinopolim delata, aliquot mulieres
 exteris illo congregavit, iisque præfuit.
 Verina Imperatrix Leonis uxor Matro-
 nam amore singulari profecuta est, præ-
 primis Sanctæ fæminæ animum ab ava-
 ritia alienissimum admirans. Nobilis ali-
 qua, & admodum dives fæmina magnam
 auri vim S. Matronæ contulit, unde am-
 plissimum condidit Monasterium. S. Ma-
 trona ad annum vitæ pervenit centesi-
 mum, postquam non plures, quam vigin-
 ti quinque, in Sæculo transegisset.

Festus Patricius cum Constantinopoli
 ageret, petiit, ut SS. Petri, & Pauli me-
 moria majori pompa, quam antea, in illa
 Civitate coleretur, & impetravit. Ma-
 cedonius Patriarcha Constantinopolita-
 nus epistolas suas Synodales Festo trade-
 re voluit, Anastasio Papæ reddendas, sed

Sæculum V.
 A. C. 498.

vit. S. Ma-
 tro. ap. Sur-
 8. Nov.

S. Matrona.

Theod. Lett.
 lib. 2. c. 560.

K 2

obstitit

Sæculum V. A. C. 498. obstitit Imperator. Imo inter Festum, & Imperatorem secreto convenisse ferunt, persuasuros se Papæ, ut Zenonis Henotico subscriberet. Interim Festus Romam reversus Anastasium Papam reperit mortuum. Is enim obierat 16. Nov. anno 498. postquam Sacram Sedem annis duobus non integris tenuisset. Una Ordinatione Mense Dec. creaverat Presbyteros duodecim, & alias Episcopos sexdecim. Confessionem S. Laurentii argenti octoginta libris appensis ornavit.

Lib. Pont.

§. XLVIII.

Symmachus Papa. Schisma Laurentii.

Theod. ibid. Anastasio successit Symmachus Diaconus, Fortunati Filius, in Sardinia natus. Verum Festus Patricius, cum talem vellet Pontificem, qui Henotico subscripturus esset, multos pecunia corrupit, qui eodem tempore Laurentium Archi-Presbyterum elegerunt. Ambo eadem die ordinantur, Symmachus in Basilica Constantini, cui major numerus favorebat, Laurentius in Basilica S. Mariæ. *Greg. IV. Dial. c. 40.* Inter cœteros, qui Laurentium sequebantur, illustrissimus fuit Diaconus Paschasius, quem eximia virtus, cura pauperum, & sui ipsius contemptus, commendabant. Is quoad vixit, Laurentio ad-

hæsit

hæsit. Duos de Divinitate Spiritus S. ^{Sæculum V.}
libros, qui nobis supersunt, scripsit. ^{A.C. 499.}

Ut Schisma tolleretur, inter Partes ^{Bibl. PP.}
convenit, ut ambo Electi Ravennam ^{Parif. to. 8.}
irent, Theodorici Regis utcunque Arianip. 118.

Judicium subituri. Pronunciavit Rex;
illi Sacram Sedem deberi, qui prior or-
dinatus fuisset, aut cui major eligentium
numerus suffragaretur. Cum igitur istud
Symmachi Electioni conveniret, Legiti-
mus Pontifex habitus est, & S. Sedem ul-
tra annos quindecim tenuit. Pontifica-
tus sui initio prima die Martii post Con-
sulatum Paulini, id est, anno 499. Romæ
in Basilica S. Petri septuaginta duorum
Episcoporum congregavit Concilium, cui
ipse præfuit.

Fulgentius Archidiaconus Actis ini-
tium dedit, dicens: *Sanctitas tua missis* ^{to. 4. Conc.}
per Provincias mandatis numerosam hanc ^{p. 1312.}
Synodum Episcoporum Italiae convocavit;
jam decernat, quæ ad securitatem, & Pa-
cem Ecclesiæ pertinent. Omnes Episco-
pi, & Presbyteri exclamarunt: *Œsu* ^{Concilium}
Christe, exaudi nos! vivat Symmachus! ^{Romanum.}
rogamus, ut facias. Has voces decies
repetierunt. Papa dixit: *convocavi vos,*
quamvis tempestas sit perfrigida, ut aptis-
sima quæramus remedia, quibus Episcopo-
rum ambitus coerceatur, & tumultus po-
pulares, quales in Ordinatione mea excita-
ti fuere, compescantur. Perpendamus

K 3

igitur,

Sæculum V. igitur, quæ imposterum in Ordinatione
A. C. 499. *Episcopi Romani observanda sint.* Omnes Episcopi, & Presbyteri dixerunt: rogamus, ut hæc fiant. Tollantur Scandala. *Æmulationes extinguantur.* Postquam acclamationes istæ sæpius fuere repetitæ, iussit Papa, ut *Æmilianus Notarius Decreta Concilii prælegeret.*

In primo Decreto dicitur: *Si quis Presbyter, Diaconus, aut Clericus, vivente Pontifice, & ipso ignaro, subscribere, Suffragium suum data Scheda, aut edito juramento promittere, aut in quocunque privato Conventu hac super re deliberare præsumat, deponatur, aut excommunicetur.* In secundo. *Si Papa morte repentina decedat, ita ut nihil de Successoris Electione potuerit decernere, (*) ille consecrabitur Episcopus, quem omnium Clericorum, aut Majoris Partis Suffragia elegerint.* In tertio. *Si quis ambientium Machinationes, quas modo damnavimus, deferat, & probet, non tantum, si conscius fuerit, absolvetur, sed etiam mercedem feret.* Tum Patres consensum suum multoties acclamando professi sunt. Subscripsere septuaginta tres Episcopi, si etiam Papa annumeratur, cujus verba in Subscriptione hæc sunt: *Celius Symmachus*

(*) Nempe mos erat, viventem Pontificem de Successore consulere.

bus Sanctæ Ecclesiæ Catholicæ Civitatis Romanæ Episcopus Subscripsi his Decretis Synodalibus, quæ approbavi. Deinde sub-

Sæculum V.
A. C. 499.

scripsit Rusticus Episcopus Minturniensis, Bonifacius Vellitriensis, Misenus Cumanus, alique, quos pro ratione temporis ordinationis suæ subscripsisse conjectura est. Tum visuntur Nomina Presbyterorum sexaginta septem, quorum primus est Celius Laurentius Archipresbyter Titulo S. Praxedis, ille ipse, qui Antipapa electus fuerat, & postea Episcopus Numerinus fuit. Tandem Diaconi quinque nomen suum apposuerunt.

Theod. Lect.
Lib. Pont.

§. XLIX.

Symmachus coram Theodorico accusatur.

Haud diu exinde Clericorum Romanorum aliqui, & nonnulli ex Senatu maxime Festus, & Probinus, Symmachum Papam horrendorum criminum insimularunt, testesque subornatos ad Regem Theodoricum Ravennam miserunt, cumque simul Laurentium clam revocassent, Schisma recrudit, Clericorum Parte cum Symmacho, altera cum Laurentio communicante. Festus, & Probinus petierunt a Rege, ut Episcopum Visitatorem Romam mitteret, ut mos ferebat, si qua Ecclesia vacaret. Rex Theodoricus mi-

Sæculum V. sit Petrum Episcopum Altinæ Civitatis, cui
A. C. 499. districte mandatum, ut quamprimum Ro-
 mæ esset, statim ad S. Petri Basilicam se
 conferret, Symmachum Papam salutaret,
 peteretque, ut traderet illa mancipia, quæ
 ipsius Adversarii testes contra Dominum
 producere velle affirmabant; hæc ab
 Episcopis interrogarentur, at equuleo
 non imponerentur. Episcopus Altinen-
 sis neglectis mandatis ad S. Petrum non
 ivit, sed Schismaticis junctus est. Econ-
 tra Catholici indignabantur, contra Con-
 suetudinem, & Canones Episcopum Visi-
 tatorem Romam missum.

p. 343.

§. L.

Concilium Palmare.

Conjecturæ locus est, hæc dissidia Theo-
 doricum Regem permovisse, ut Ro-
 mam iret, quod multi vehementer opta-
 bant, quippe ejus præsentia securitatem
 Concilii, in quo Symmachus Papa judi-
 candus erat, præstare poterat. Utut ve-
 ro sit, Romam venit, Patricio, & Hypa-
 tio Consulibus, nempe anno 500. at Con-
 cilium non ante annum sequentem 501.
 Consulibus Pompejo, & Fausto Avieno,
 qui pro Symmacho Papa, & bona causa
 stabat, celebratum. Faustus Avienus jam
 prius anno 490. Consulatum gesserat, ab
 Illustrissima Scipionum Familia genus du-
 cens. Episcopi Liguriæ, Æmiliæ, & Ve-
 netiæ

Cassiod. Chr.
Lib. Pont.

Ennod. I.
epist. I.

netiae ad celebrandum Concilium profi-Saeculum VI.
ciscentes, in via Ravennam ingressi, & A. C. 501.

Regi, qui illo redierat, collocti sunt. His interrogantibus, cur se convocasset, respondit Rex; ideo factum, ut crimina, quorum insimulabatur Symmachus Papa, maturo examine discuterent. Episcopi dixerunt; ipsius Papae esse hoc Concilium convocare, hanc Prærogativam tam Jure Primatus, a S. Petro acquisiti, quam Conciliorum, & Canonum Auctoritate, Sacrae Sedi competere. Rem sine exemplo esse, Sedem hanc inferiorum judicio fuisse subjectam. Dixit Rex, consensisse Papam, ut Concilium convocaretur, atque epistolas a se scriptas eis tradi jussit. Ubi Episcopi Italiae Romam pervenerunt, a Symmachi Papae alloquio abstinere, ne collusionis suspicionem crearent adversariis; nihilominus ipsius mentionem in S. Sacrificio semper fecerunt, ut in ipsius Communione se vivere demonstrarent. Nominatim Laurentius Mediolanensis, & Petrus Ravennatensis id fecisse memorantur, quia Ecclesiarum suarum Dignitate cæteros omnes antecedeabant.

Concilium primo in Basilica Julii Mense Julio congregatur. Episcopi, qui in via Ravennam intraverant, quid Regi dixissent, retulerunt. Tum Episcopis Rei summam tractare volentibus, Symmachus Papa Ecclesiam ingressus edixit,

K 5

Gratias

Sæculum VI. A.C. 501. Gratias se Regi agere, quod Concilium

fuiſſet convocatum, & ſe ipſum id poſtulaſſe affirmavit. Ita demum Epiſcopi hac ſuper re acquieverunt. Tunc vero Papa petiit, ut priuſquam de ipſa accuſatione ageretur, Viſitator, quem aliqua Clericorum Pars, & aliqui Laici contra Canones mitti rogaffent, exeſſe juberetur, & omnia ſibi ablata reſtituerentur. Deinde ſe, ſi Epiſcopis videretur, ad accuſationes reſponſurum. Majori Epiſcoporum numero æqua petere videbatur; verumtamen Patres circa hæc non auſi ſunt decernere, Rege inconfulto. Is autem minime, quæ optabantur, reſcripſit; juſſit enim, ut Symmachus Papa Accuſatoribus reſponderet, antequam ejus Patrimonium, & Eccleſiæ ablata reſtituerentur; nec Papa ultra huic poſtulado inſtitit.

Igitur Patres prima Sept. in Eccleſia S. Crucis de Jeruſalem, alio nomine Baſilica Palatii Seſſoriani conveniunt. Quibusdam Epiſcopis viſum, Accuſatorum Libellum eſſe recipiendum. At is duplici defectu laborabat; primo, quod in eo dicerent, Symmachi crimina coram Rege fuiſſe probata; id falſum videbatur, cum hanc Cauſam tanquam integram Epiſcopis judicandam reliquiſſet. Secundo, quod Accuſatores Symmachum teſtimonio mancipiorum ipſius convincere vellent, ideoque peterent, ut eos traderet;

ret; id vero Legibus Civilibus repugna-
re, & ex consequenti etiam Constitutio-
nibus Canonicis, quæ a Legibus Civilibus
exclusos ad Judicium non admitte-
bant.

Inter hæc veniebat ad Synodum Symmachus, stipatus magna utriusque Sexus
multitudine, quæ amorem in Pontificem
lacrymis, & planctibus profitebatur. Ecce vero ab irruentibus Adversariis in via
intercipitur, & inter lapidum imbres
vix evadit. Aliqui Presbyteri, qui Pontificem
sequebantur, vulnerati; nec ef-
fugissent necem, nisi accurrentes Regii
Duces furentium vim inhibuissent, & Pa-
pam ad S. Petrum, unde exierat, reduxif-
sent. Duces isti erant Comes Aligernus,
Gudila, & Bedulphus Regii Palatii Magi-
stri, qui Mandatum ad Concilium detu-
lerant, ut cito absolverent hoc Negotium.
Episcopi miserunt ad Regem Codicillos,
in quibus omnia, ut acta erant, refere-
bant. *Quater misimus ad Pontificem Epis-
copos, inquebant, qui interrogarent, an
ad hoc in Judicio comparere vellet. Ab
aliis Episcopis nomine suo responderi jus-
sit, quod initio quidem desiderium plene se
purgandi ipsum permovisset, ut jure suo
cederet, & dignitatem non obtenderet, sed
nunc postquam extremum subiisset pericu-
lum, faceret Rex, quod videretur; se vero
salvis Canonum Decretis cogi non posse.*
Adji-

Sæculum VI.
A. C. 501.

Ennod.
Apol.

To. 4. Conc.
p. 1326.
Schismatico-
rum Seditio.

p. 1330.

Sæculum VI. Adjiciunt Episcopi: *nos in absentem pronun-
A. C. 501. ciare Sententiam non possumus, nec contumaciæ eum arguere, qui in Judicium venire voluit.* Denique rogant Regem, ut se a periculis, quibus Romæ circumdarentur, liberaret, & ad Ecclesias suas revertendi licentiam faceret.

In hac Seditioe præter alia vi injusta commissæ, etiam cædes Civitatem funestant. Virgines e Monasteriis suis, aut ædibus paternis abstractæ, ignominiose nudatæ, cæsæ, & vulneribus affectæ. Aliqui Presbyteri, quos inter Dignissimus, & Gordianus, fuere, occisi.

Theodoricus Rex datis litteris Patribus respondit in hunc modum: *Si in hac causa Judex esse voluissem, ea æquitate me pronuntiaturum fuisse credo, ut Partes ambæ sibi satisfactum jure existimassent. Verum non arbitror, meum esse, de Causis Ecclesiasticis decernere. Vestrum est judicare, quod optimum videbitur, sive causam banc discutiat, sive dissimulandam censueritis, dummodo urbi Pacem reddatis.* Hæ litteræ prima Octobris datæ erant, quibus acceptis Patres miserunt Legatos ad Senatum, qui monerent, Causas Dei Judicio Dei esse relinquendas, præsertim cum ageretur de Causa Successoris S. Petri; omnem ferme Populum cum Symmacho communicare. Strenue obstandum esse principiis malorum, quæ dissensio animorum

rum post se esset tractura. Monitis ejus. Sæculum VI.
 modi ad Senatum sæpius missis, tandem A.C. 501.
 20. Octobr. ultimam celebraverunt Sef-
 sionem, cujus Acta habemus. Referun-
 tur ea omnia, quæ in tribus præcedenti-
 bus nempe in prima Ravennæ, ab Episco-
 pis, qui ibi in transitu erant, celebrata,
 secunda Romæ in Basilica Julii, & tertia
 etiam Romæ ad S. Crucem Jerosolymæ.
 Tum Sententia pronunciatur in hunc mo-
 dum: *Symmachum Papam coram Homini-*
bus ab omni accusatione contra eum mota
absolvimus, omnia Dei Judicio relinquen-
tes. Decernimus, ut Divina Mysteria in
omnibus Ecclesiis Sedi suæ subjectis admini-
stret. Vi Mandatorum Principis, qui no-
bis hanc potestatem dedit, omnia, quæ ad
Ecclesiam tam intra, quam extra Civita-
tem Romanam spectant, ipsi restituimus.
 Id de Bonis temporalibus accipiendum,
 quæ adempta fuerant. Omnes Fideles
 hortamur, ut Sacram Communionem ab
 ipso accipiant, & detrectantibus Divinum
 Judicium denunciamus. Clerici Schisma-
 tici, si veniam a Pontifice oraverint, im-
 petrabunt, & Ordini suo restituentur.
 Quicumque vero post hanc Sententiam in
 quibuscunque Ecclesiæ Romanæ Locis Deo
 consecratis absque Symmachi Papæ consen-
 su Missas celebrare ausus fuerit, Canoni-
 cam Schismaticorum Pœnam subibit. Huic
 Sententiæ subscripserunt Episcopi septua-
 ginta

p. 1323.

Conciliū
Sententia.

p. 1364.

Sæculum VI. ginta Sex, & primo Laurentii Mediola-
A. C. 501. nensis, & Petri Ravennatensis Nomina
 leguntur. De hac quarta Sessione in ali-
 quo Concilio sequente legitur: *secundum*
quartam Synodum, seu Synodum Palma-
rem. Id nominis forte a Loco, in quo
 Patres congregati erant, contraxit.

§. LI.

S. Aviti Epistola.

Ubi Decretum Concilii Romani in Gal-
 liam delatum est, omnes Episcopi
 commoti, S. Avito Episcopo Viennensi
 mandarunt, ut nomine omnium scribe-
 ret. Epistolam direxit ad primos Sena-
 tores Faustum, & Symmachum, ambos
 Patricios, & Consulares; Faustus enim
 anno 483. & Symmachus 485. illam Dig-
 nitatem gesserat. S. Avitus in exordio
 p. 1336. Epistolæ dicit, quod ob temporum iniqui-
 tatem, & Regnorum perturbationem,
 Episcopis Galliarum non amplius liceret
 libere Romam commeare, nec in unum
 omnes coire. Tum ad ipsam Causam
 transiens queritur, Episcopos, quos Pa-
 pam coram Principe accusatum oportuif-
 set defendere, judicandi provinciam in
 se suscepisse; *sicut enim, inquit, præci-*
piente Deo hujus Terræ Potestatibus sub-
dicti sumus, ita etiam difficile captu est, quo-
modo Superior a Subditis suis, præsertim
Caput Ecclesiæ, judicari possit. Nihilo-
 minus

ominus Concilii Patres laudat, quod Dei ^{Sæculum VI.}
 Judicio reliquerint hanc ^{A. C. 501.} Causam, qua non
 sine omni levitatis nota se implicassent,
 & indicaverint, nec se, nec Regem Theo-
 doricum argumenta criminum, quorum
 Papa accusabatur, deprehendisse. Sena-
 tores obtestatur, ut Ecclesiæ Honorem
 tueantur, totum Episcopatum in Persona
 Papæ lædi non sinant, nec pessimum gre-
 gibus Exemplum suis Pastoribus insultan-
 di præbeant.

S. Avitus in hac Epistola Senatoris
 Romani, & Episcopi Dignitatem Titu-
 lumque jungit, nam ex primis stirpibus
 Romæ natus Imperatorem Avitum Avum,
 & Hefychium Senatorem habebat Pa-
 trem, qui ante ipsum Episcopus Vien-
 nensis fuerat. Rex Gundebaldus, etsi
 esset Arianus, S. Avitum maximi facie-
 bat, & sæpe in dubiis consulebat, quod
 ex Viri Sancti Epistolis super diversis Scri-
 pturæ quæstionibus apparet. In prima
 docet nos originem vocis: *Missæ*, dicit-
 que, hanc Formulam: *ite Missæ est*, non
 solum in Ecclesia fuisse usurpatam, sed et-
 iam in ædibus Principum, & Judicum
 Prætoriis, quando soluto conventu po-
 pulus dimittebatur. S. Avitus sub an-
 num 500. in aliqua Collatione cum Aria-
 nis adfuit, in qua ipse Principem egit Per-
 sonam. Res ita se habuit.

Sæculum VI.

A. C. 501.

§. LII.

Collatio Lugdunensis cum Arianis.

Coll. ep. to.
4. Conc. p.
1318. to. 5.
Spicil. p.
110.

Martyr.
Usuard. 2.
Sept.

Sancti Remigii Exemplum Clodoveo ad Fidem converso Idolorum Aras ubique destruentis, & Miraculorum multitudine Christi Religionem mire dilatantis multos Episcopos excitavit, ut convenirent, & Arianos ad unitatem reducere conarentur. Ne autem Res ex composito agi videretur, Stephanus Episcopus Lugdunensis ad celebrandum S. Justi Festum, quod prope erat, nempe secunda die Sept. Collegas suos invitavit. Multi, atque inter illos S. Avitus Viennensis, Frater ejus Apollinaris Valentinus, Eonius Arelatensis, venerunt. Omnes simul Gundebaldum, tunc Salviniaci versantem, adierunt, & ad salutandum Regem admissi sunt, ringentibus non nullis, quorum major in aula erat Auctoritas, Arianis. S. Avitus, cui cœteri decedebant, etiamsi nec tempore nec Dignitate potior esset, Regem affatus, petiit, ut ad procurandam pacem publice cum Arianis colloqui liceret.

Respondit Rex: *Si veram tenetis fidem, cur Episcopi vestri Regem Francorum non cobibent, ne mihi bellum inferat, seque hostibus meis jungat, ut afferat perniciem. Per veram Fidem non licet rem alterius concupiscere, & cædes cædibus miscere.*
Osten-

Ostendat Fidem operibus! S. Avitus di-
xit: *nescimus, Rex! quæ Regi Francorum*
bellandi causæ sint. Sed ex Scriptura
discimus, sæpe ob neglectam Religionem
Regna everti. Redi cum populo tuo sub
Legem Dei, Dei amicus sis, & Pacem cum
omnibus hominibus habebis. Dixit Rex:
Quia tres Deos colere nolo, dicis, quod Le-
gem Dei non profitear? non legi in Scri-
ptura plures, sed unum dari Deum. S. Avi-
tus respondit: *absit a nobis, Rex! ut plu-*
res Deos adoremus. Sed Deus hic unus in
Essentia existit in tribus Personis. Fi-
lius, & Spiritus S. non sunt alii Dii, sed
idem Deus. Tum cœpit ei explicare Fi-
dem Catholicam, vidensque, quod be-
nevole auscultaret, addidit: *utinam, si-*
cut perspicaci vales ingenio, agnoscere
velles, quam solido Fides nostra funda-
mento nitatur! quanta inde nobis bona,
quanta populo tuo evenirent! nunc au-
tem, cum Subditi tui Jesu Christi ini-
mici sint, iram Dei in te accersunt. Mu-
taretur rerum facies, si nos audires, &
Episcopis tuis præciperes, ut publice no-
biscum super Fide conferant. Hæc dicens
ad pedes Regis procidit, eosque ample-
xus amare flebat. Simul cum eo om-
nes Episcopi in terram se demiserunt.
Rex valde commotus prostratos erexit,
promisitque lenibus verbis, se responsum
daturum.

Hist. Eccles. Tom. VII.

L. Alte-

A. C. 501.

To. 4. Conc.
p. 1319.

Sæculum VI.

A.C. 501.

Colloquium
cum Arianis.v. Mabill. de
curs. Gall. 2.
n. 25. p. 1310.

Exod. 7. 3.

Isa. 6. 9.

Matt. 11. 21.

Rom. 2. 4.

Altera statim die reversus Lugdunum Rex, Stephano, & Avito, accersitis, inquit: *Fiet, quod petitis. Volunt Episcopi mei vobis demonstrare, neminem Deo coæternum, & consubstantialem esse posse. Sed nolo, ut hæc coram toto populo agitentur, ne tumultus cieatur. Aderunt tantum Senatores mei, alique, quos deligam. Vos quoque ex vestris, quos lubebit, eligite, sed numero paucos. Crastina, & in hoc loco, conferetis.* Recesserunt interim Episcopi, ut hæc cæteris nunciarent. Erat dies illa Vigilia S. Justi, & cupiebant quidem certamen differre in diem Festum subsequenter, sed tanto bono moram ingerere noluerunt. Id solum decreverunt, ut illam noctem apud Sancti Sepulchrum transigerent, & a Deo, quod optabant, precibus ejus obtinere adniterentur. In illius noctis officio pro more illius temporis recitatae sunt quatuor Lectiones ex Scriptura, duæ ex Veteri Testamento, scilicet ex Lege, & ex Prophetis, duæ ex Novo Testamento, scilicet ex Evangelio, & ex Epistolis. In omnibus autem quatuor Lectionibus occurrerunt textus, de corde Peccatorum indurato mentionem facientes. Crediderunt Episcopi, his Deum ipsis Regis obstinatum animum præmonstrare; hinc inter lacrymas & planctus diem expectabant. Hora a Rege præstituta

Epis.

Episcopi omnes congregati ad Regiam Sæculum VI.
A. C. 501.
iverunt; eos multi Presbyteri, & Diaconi, aliqui etiam Laici Catholici, & inter alios Placidus, & Lucanus Optimatum præcipui comitabantur. Advenerunt etiam Ariani. Cumque omnes confedis-
sissent, Rege præsentem, S. Avitus Catholicorum, & Bonifacius Arianorum nomine dixit. Initio Bonifacius S. Avitum loquentem satis, ut videbatur, modeste auscultavit; ut vero S. Avito conticente, ipsum loqui oportuit, perplexas quæstiones in medium attulit, ceu Principis patientiam fatigaturus. Quantumvis S. Avitus urgeret, ad nullum argumentum quidquam respondit, sed convicia effudit; Catholicos veneficiis esse infames, & plurimum Deorum Cultores. Rex, cum constaret hominem esse perturbatum, e Sede surgens dixit, eum sequente die ad objecta responsurum. Omnes Episcopi discesserunt, & quia bona supererat pars diei, cum cæteris Catholicis ad Ecclesiam S. Justi processerunt, acturi Deo Gratias, quod primo congressu superiores evasisent.

Die altera Episcopi rediere ad Regiam, intrantes obvium habuerunt Are-
dium, nobilem, & notæ calliditatis virum, qui licet Catholicam Religionem profiteretur, Arianis tamen favebat, ut adularetur Regi, cujus consuetudine in-

L 2

tima

p. 1321.

Sæculum VI. tima fruebatur. Is Episcopus permovere
A. C. 501. re nitebatur, ut abirent; his rixis con-

citari plebis animos, nec quidquam emolumentum inde sperandum. Stephanus Episcopus Lugdunensis respondit: *Nil magis ad concordiam animorum facit, quam si noverint homines, quæ ex parte stet veritas, semper amabilis, & maxime idonea, quæ sequentibus se omnium animos conciliet.* Tandem adjecit, omnes ex Regis imperio advenisse; itaque Are dius ultra obsistere non est ausus. Ipsi intransitibus surrexit Rex, ut obviam procederet, stansque inter Stephanum, & Avitum iterum de Rege Francorum conqueritur, dicens, quod Fratris sui animum contra se sollicitaret. Verum quidem erat, Clodoveum cum Godegisilo, qui in aliqua Burgundiæ parte imperabat, & Genevæ sedem habebat, consilia communicare; at Godegisilus Clodoveum concitaverat, ut arma verteret in Gundebaldum, qui fratris perfidiam ignorabat. Episcopi responderunt, ad reducendam Pacem nihil esse efficacius, quam de Fide consentire, & sua obtulerunt officia, tractaturi de pace, si id Rex juberet. His dictis, omnes confedere.

*Greg. Tur.
II. hist. c. 32.*

S. Avitus, ut his, quæ Bonifacius Catholicis objecerat, responderet, ostendit, eos nullatenus plures Deos adorare, idque adeo claris confecit argumentis, ut ipsi

ipſi Ariani virum admirarentur. Boni-Sæculum VI.
facius nihil, niſi convicia cumulare con- A. C. 501.

viciis, tanta vehementia, ut contracta
ravi amplius vocem, quæ intelligi poſ-
ſet, non ederet. Rex cum mora ſatis
longa expectaſſet, ſurrexit, vultu pro-
feſſus, quantum Bonifacio indignaretur.

Tum Avitus ad Regem: *Si tui non ha-* Ariani vin-
bent, quod argumentis noſtris respondeant, cuntur.
quid obſtat, quin omnes in eandem Fidem

conſentiamus? Arianis autem muſſitan-
tibus, ſubjunxit ſingulari fiducia: *Si*
Argumentis noſtris convinci non poſſunt,
nullus dubito, quin Deus Veritatem Fidei
noſtræ miraculo confirmaturus ſit. Ju-

be, ut omnes ad Sepulchrum S. Juſti ea-
mus, interrogemus Sanctum ſuper Diſſi-
dio Fidei; & Deus, quod ipſi probatur,
per os Servi ſui pronunciabit. Rex in-
ſolita S. Viri Religione attonitus videba-
tur annuere; at ſtrepitabant Ariani, di-
centes, nolle ſe ad demonſtrandam Fi-
dem ſuam imitari Saulem reprobum, qui^{p. 1322.}

Dei vindictam in ſe concitaſſet, dum mu-^{I. Reg. 28. 12}

lieris venificæ carmina adhibuit; ſatis
ſibi argumentorum eſſe in Scriptura, o-
mnibus Præſtigiis fortiore. Hæc magnis
clamoribus diu ingeminarunt. Rex, qui
jam Sedem reliquerat, Stephani, & A-
viti manum prehensens, in Regium de-
duxit conclave, & utrumque amplexus,
rogat, ut pro ſe ad Deum orarent, per-

Sæculum VI. plexis enim cogitationibus angebatur.
A. C. 501. Multi Ariani conversi post aliquot dierum
 intervallum baptizati sunt. (*)

Greg. II.
 hist. c. 34.

Ipse Gundebaldus, bello, quod adversus Clodoveum sustinuerat, expeditus, cum cognosceret, Hæreticorum argumenta esse admodum infirma, coram S. Avito confessus est, Filium Dei, & S. Spiritum esse æquales Patri, rogavitque, ut sibi Unctionem S. Chrysmatis secreto conferret. S. Avitus dixit: *Si vere credis, serva Præceptum Domini dicentis: qui me confessus fuerit coram hominibus, confitebor & ego eum coram Patre meo. &c. Rex es, nec persecutio tibi timenda, sicut Apostolis. Populi seditionem reformidas; imo magis oportet Populum exemplum tuum sequi, quam te populi vecordiam fovere. Deus non irridetur, nec amat Regem, qui ne Regnum terrestre amittat, eum coram Mundo confiteri non audet. Non habuit Rex, quod Viro sancto reponeret; nunquam tamen misero Principi tantus animi vigor fuit, ut Fidem Catholicam palam profiteretur,*

(*) Hic videmus Arianos conversos fuisse baptizatos, cum tamen aliunde constat, Arianos si ad Ecclesiam Catholicam redirent, non fuisse rebaptizatos. Sed verisimile est, istos, de quibus hic sermo, nunquam Baptismum accepisse, sed inter Arianos fuisse Catechumenos.

tur, sed in hac fluctuatione excessit e Sæculum VI.
A. C. 501.
vita.

§. LIII.

*Lis inter Ecclesiam Viennensem, &
Arelatensem.*

Sanctus Avitus ab Anastasio Papa in
Controversia inter se, & Episcopum
Arelatensem obtinuerat Rescriptum, in
quo ejus Jurisdictio in Episcopos vicinos
extendebatur. Eonius Episcopus Are-
latensis Rem ad Symmachum Papam de-
tulit, conquerens, Rescriptum hoc sub-
reptitie contra Canones fuisse impetra-
tum. Symmachus Papa, ne causa non Ep. 2. p. 1292
satis cognita judicaret, utrumque Epis-
copum Arelatensem, & Viennensem,
præstituta die ad se mittere Mandatarios
jubet, qui postulationis suæ argumenta
proferrent. Hæc Epistola tertio Kal.
Nov. post Consulatum Paulini, nempe 30.
Octobr. anno 499. data est. Eonius Ro-
mam misit Presbyterum, nomine Cre-
scentium, qui cum causam exposuisset,
Pontifex judicavit, Anastasium Papam
Provinciam illam perturbasse, mutato an-
tiquo ordine; hinc factum vituperat, di-
cens, cum Sacerdotium sit Res indivisi-
bilis, Successores Antecessorum suorum
Decretis præjudicare non posse, quippe
alias ob levitatis Notam Sacræ Sedi de-
bitam Reverentiam perituram. Itaque

Epist. I.

Sæculum VI.
A. C. 501. Eonio mandat, ut venerabilem Antiquitatem servet, nulla habita ratione novarum Constitutionum, quæ Pacem labefactant, & Episcoporum Ambitioni favent. Nempe sententiam pro Eonio pronunciat. Hæc Epistola 29. Sept. anno 500. data. Ubi istud ad S. Aviti notitiam pervenit, questus est, se inauditum fuisse damnatum; nec etiam legimus, ab ipso quoque Mandatarium Romanum missum. Papa datis litteris ei respondit in hæc verba: *Si probare potes Anastasium Antecessorem meum jure merito fecisse, quod fecit, lubentissime intelligam, Canones ab ipso non fuisse violatos. Non nunquam enim aliquid de rigore Legis remittendum, ad obtinendum majus Bonum, cum id ipse Legislator præcepisset, si prævidisset.* Hæc Epistola tertio Kal. Nov. Avieno, & Pompejo Consulibus, id est, 30. Octobr. anno 501. data.

Epist. 12. p.
1311.

§ LIV.

Decreta, ne Bona Ecclesiarum alienentur.

Anno sequente 502. Avieno Juniore Consule 6ta Nov. Symmachus Papa celebravit Romæ Concilium, cujus Canones præprimis cavent, ne Bona Ecclesiastica alienentur. Hæc Synodus in Basilica S. Petri congregata est. Cum Pa
 pa

pa aderant octoginta Episcopi, quorum ^{Sæculum VI.}
 primi leguntur Laurentius Mediolanen- ^{A. C. 502.}
 sis, & Petrus Ravennatensis. Occurrit
 etiam Eulalius Syracusanus, Vir Pietate
 insignis. Præterea aderant Presbyteri ^{Vit. S. Fulg.}
 triginta septem, & Diaconi quatuor, in- ^{c. 12. ap.}
 ter quos secundus est Hormisdas, qui ^{Boll. 1. Jan.}
 posteriore tempore ad Dignitatem Papa- ^{p. 36.}
 lem evectus est. Primo Symmachus
 Gratias dixit Patribus, quod Clericis
 Schismaticis veniam obtulerint. Tum
 memorat, quod Schismatici Auctorita-
 tem alicujus Edicti jactarent, a Basilio
 Patricio editi, Bonorum Ecclesiasticorum
 conservandorum obtentu, idque Hormis-
 das Diaconus prælegere jussus est. Il-
 lud nempe hoc est Edictum quod anno ^{Sup. L.}
 483. sub Rege Odoacro emanavit. ^{XXIX. g.}
 59.

His perlectis Laurentius Mediolanen-
 sis dixit: *Hoc Rescripto nullus Episcopo-
 rum Romanorum teneri potuit; unde e-
 nim Laico Potestas quidquam in Ecclesia
 præcipiendi, præsertim cum nec Papa, nec
 Metropolitanarum aliquis subscripserit?*
 Eadem Petri Ravennatis sententia fuit.
 Eulalius Syracusanus addidit, Episcopos,
 qui huic Decreto consensissent, Papæ
 præjudicio esse non potuisse, cum sancta
 Sedes vacasset. In eandem opinionem
 omnes Patres ivere; hoc Rescriptum
 nullius esse Auctoritatis. Tum Papa,
 ut futuris provideret, Decretum pro-

L 5 nuncia

Sæculum VI. nunciavit, quod sequitur: *Non liceat*
 A.C. 502. *Papæ in perpetuum alienare quamcunque*
 p.1337.n.4. *Hæreditatem bonorum ruralium, aut in*
usumfructum dare, nisi Clericis, captivis,
aut peregrinis. Domus in Civitatibus
sitæ, quæ sine magnis sumptibus servari
non possunt, in annuos census locari pote-
runt. Presbyteri, quibus in Civitate Ro-
mana Titulus est, sub Depositionis pœna
eadem Lege tenebuntur. Qui rem aliena-
tam acceperit Anathemate ferietur, &
initus contractus erit nullus. Omnes
Clerici rem alienatam unacum fructibus
repetere poterunt. Hoc Decretum so-
lummodo sacram Sedem tangit, quilibet in
Provinciis Episcopus Ecclesiæ suæ usus
tenebit.

§. LV.

Apologia pro Symmacho Papa.

to.4. p.1364. Anno posteriore 503. post Consulatum
 Avieni actum est Romæ Concilium,
 quod sub Symmacho Papa quintum nu-
 meratur. Episcopis coram Confessione,
 id est, Reliquiis, S. Petri sedentibus dixit
 Papa: *Afferatur Scriptum ab Ennodio com-*
positum adversus illos, qui quartam no-
stram Synodum Romæ ad Palmaria cele-
bratam calumniari ausi sunt, & coram o-
mnibus legatur. Erat Ennodius Diaco-
nus Eloquentiæ laude celebris. Habe-
mus hunc Tractatum, ad Defensionem
 Sym-

Symmachi Papæ concinnatum, qui simul ^{Sæculum VI.} est Responsum ad Scriptum a Schisma- ^{A. C. 503.} ticus editum sub Titulo: *Contra Synodi* ^{Edit. Sirm.} *Illegitimam Absolutionem*. Præcipuum ^{p. 317. to. 4.} quod obiciebant, illud erat; quod di- ^{Conc. p. 134.} centes Papam a nemine posse judicari, viderentur etiam affirmare, S. Petro, & Successoribus ejus unacum Prærogativa Sedis suæ Licentiam peccandi a Deo datam fuisse. Ennodius negat istud sequi, ^{ibid. p. 134.} & de S. Petro dicit: *Perpetuum Meritorum Decus unacum Hæreditaria Innocentia ad Successores suos transmisit; quod ipsi propter Actorum Gloriam concessum, ad illos quoque extenditur, quorum vita æqualibus factis (*) coruscat. Cui enim dubium esse possit, num ille Sanctus sit, qui ad sumum Dignitatis apicem evehitur? Si propria desint, Antecessoris ejus Merita ipsi sufficiunt. Iesus Christus vel Viros Illustres ad bujus Potentiæ fastigium elevat, aut elevatos Illustres facit. Ille, cui Ecclesia innititur, prævidet, quodnam Fundamentum eidem maxime idoneum futurum sit.* Paucis, Ennodius vult dicere, sacram Sedem Pontifices, qui eam conscendunt, reddere impeccabiles; vel potius, Deum non permittere, ut alii assumantur, quam tales, quos ad Sancto-
rum

(*) Protestans hic particulam negativam: non, inseruit.

Sæculum VI. rum Gloriam prædestinavit. Et profe-
 A. C. 503. cto plerique Pontificum hætenus ea vi-
 tæ Sanctitate effulserant, ut huic opinio-
 ni locus esse potuerit.

p. 1244.

Rursus Schismatici dicebant: *Si ve-
 rum esset, Papam nunquam Inferiorum
 suorum iudicium subiisse, quare ergo Sym-
 machus citatus fuit, & in Iudicium du-
 ctus?* Ad hoc Ennodius respondet; id

p. 1346.

Schismatici
 contra Sym-
 machum.

Pontificem, non quod teneretur, sed Hu-
 militatis causa sustinuisse, ipsorum vero
 violentia coactum fuisse, ut recederet.
 Contendebant etiam; Papam obligari, ut
 Episcopum Visitatorem admitteret, qua-
 lem ipse aliis Ecclesiis dabat. Ennodius
 negat, & addit: *DEus forte Hominum
 Iudicio aliorum Hominum causas compo-
 ni voluit, at hujus Sedis Episcopum suo
 reservavit Iudicio. Si autem objicitis,
 omnes Animas Dei Iudicio subjici, re-
 spondeo; uni soli dictum: Tu es Pe-
 trus &c.*

Matth. 16.

p. 1364.

Ennodii Scriptum in Concilio Roma-
 no recitatum Episcopi uno ore approba-
 runt, dixeruntque: *Hoc Scriptum ab o-
 mnibus Fidelibus recipiatur, & inter no-
 stri Concilii Acta ad posteritatis memo-
 riam transmittatur, tanquam Auctorita-
 te publica compositum.* Papa jussit, ut
 numero Decretorum Apostolicorum in-
 fereretur. Postea Episcopi petierunt,
 ut illi, qui Papam accusaverant, & Con-
 cilium

cilium impugnaverant, damnarentur. Sæculum VI.
Sed rogavit Papa, ut Persecutores ipsius A. C. 503.
mitius haberentur, & se quidem plene
eis ignoscere edixit. Verumtamen, ut
ejusmodi malis in futurum caveretur,
petiit, ut observarentur antiqui Cano-
nes, secundum quos oves Pastorem suum
non accusent, nisi contra Fidem erret,
aut cuiquam privato damnum inferat.
Prima exceptio, quam ponit Pontifex,
notari meretur, quia Papa fatetur, quod
omnis Episcopus, & ipse etiam, possit de
errore contra Fidem accusari. (*) Ad-
jungit, quod Episcopus Bonis suis spolia-
tus, aut Ecclesia sua pulsus, statim sit re-
stituendus, & omnia in pristinum statum
reducenda, priusquam in Judicium vo-
cari possit. Concilium omnes hos Ca-
nones confirmavit, addita pœna, Cleri-
cos, si rei fuerint, esse deponendos, Mo-
nachos, & Laicos Communionem privan-
dos, & nisi emendentur, Anathemate
percutiendos. Hic dispicitur, Excom-
municationem fuisse pœnam, Anathema-
te minorem.

p. 1365.

p. 1366.

Ex

(*) P. Balduinus ad hunc locum Fleurio ve-
hementissime succenset, quod in Reflexione ista
insinuet, S. Pontificem quoque in Fide errare
posse; sed supervacue irascitur, nam passim Theo-
logi docent, Papam, non docentem ex Cathe-
dra, errare posse. Ergo iterum hic nulla mala
fides!

Sæculum VI. Ex quibusdam Apologiæ ab Enno-
A. C. 503. dio concinnatæ locis conjicere est, calu-
p. 1341. mnam in Symmachum Papam confictam,
p. 1347. adulterium fuisse, aut aliud crimen huic
 affine. Id ansam dedisse creditur con-
Cellulani. dendo Decreto, quod a Papa illo tem-
 pore, sed incertum quo in Concilio, e-
 manavit, quo Episcopis, Presbyteris, &
 Diaconis præcipitur, ut nunquam non
 apud se habeant Contubernalem, virum
 exploratæ probitatis, actuum suorum te-
 stem. Illi autem, quibus facultates de-
 erant, quibus ejusmodi socium alerent,
 aliorum Contubernales esse jubebantur,
 ut vita Clericorum non a crimine modo,
 sed etiam a suspicione criminis esset li-
 bera. Habemus Mandatum nomine cu-
 jusdam Episcopi ab Ennodio conscri-
 ptum, in quo memoratus Canon obser-
 vari jubetur. Ceterum Contubernales
 isti inseparabiles Syncellani (*) voca-
 bantur.

T. 4. conc. Symmachus Papa pro se ipso scripsit
p. 1266. Apologiam, in qua respondet Libello,
 contra se ab Imperatore Anastasio edito.
p. 1297. Eum Imperator accusabat, quod esset
 Manichæus. Id a se amolitur Papa, di-
 cens: *Num Eutychianus ego sum, vel*
Eutychianorum Defensor, quorum Hære-
sis Manichæorum impietati maxime fa-
vet?

(*) Cancellanei etiam, vel Cellulani.

vet? Roma mihi Testis est, & ejus Tabularia fidem faciunt, quod a Religione quam Gentilitatem relinquens a sancta Sede accepi, nec latum unguem discesserim. Ceterum Idem Papa, cum Romæ Manichæosprehendisset, Libris eorum ante Basilicam Constantini concrematis, ipsos in Exilium ejecisse fertur. Apologiam prosequitur in hæc verba: *Dicis, me cum Senatu ad te excommunicandum conspirasse. Fateor; sed ita nihil aliud facio, quam quod Antecessores mei jure merito fecerunt. Dicis etiam: quid ad me, num peccaverit Acacius? ergo Acacium damna, ut sciamus, nihil ad te pertinere, quid peccaverit Acacius! nihil ultra petimus. Non te, Princeps! excommunicamus, sed Acacium. Ab Acacio separare, & simul ipsius Excommunicationem effugies; ni feceris, non nos te, sed tu te ipsum excommunicas.* Ex his verbis credere pronum est, Excommunicationem, de qua querebatur Imperator, non fuisse sententiam nominatim contra ipsum pronunciatam, sed secundum illius temporis usum Communionis cessationem. Et tamen memorat Papa, quod Imperatori scripisset, etiamsi pro more nihil litterarum ab ipso post suam Ordinationem accepisset. Tum querelas movet, quod Imperator persequatur Catholicos, & illos solos Religionis suæ Sacris vacare prohibeat,

Sæculum VI. hibeat, cum interim id omni Hæretico-
 A. C. 503. rum generi concedat. *Si Fides Catbo-
 lica error esset, inquit, illum sicut cæte-
 ros omnes tolerare debuisses, aut si hunc
 dissimulare nolis, omnes cæteri cum eo
 tibi essent extirpandi.*

§. LVI.

Anastasius Catholicos persequitur.

*Act. 5. Leonc. Anastasius Imperator non erat simplici-
 de Sect. to. 4. ter Eutychianus, sed Sectator Ace-
 Bibl. Pat. p. phalorum, qui etiam hæsitantes diceban-
 97. Sup. tur, quia nullam sincere sequebantur
 n. 21. Evagr. Sectam. Sub initium Regni sui, Pacis
 III. c. 30. conservandæ specie, prohibuit, ne ulla
 fieret innovatio; nempe volebat, ut sin-
 gulæ Ecclesiæ, sicut erant, libertate re-
 cipiendi, vel rejiciendi Concilium Cal-
 cedonense fruerentur; Episcopos, qui
 illud Concilium ex eo tempore recipie-
 bant, vel rejiciebant, pellebat, volens, ut
 omnes Zenonis Henoticum tanquam nor-
 mam amplecterentur.*

*Lib. brev. Bellum, quod Anastasio ab Isauris, &
 c. 18. Theod. aliis Barbaris, Persisque illatum propul-
 Lect. 2. p. 561 sandum fuit, per aliquot annos Persecu-
 Theoph. tionem in Catholicos distulit. At Bello
 p. 128. confecto, anno Regni sui decimo sexto,
 Jesu Christi 506. eosdem iterum vexare
 cœpit, & cœteris ferocius Macedonium
 Patriarcham Constantinopolitanum. E-
 piscoporum aliqui, ut Imperatori assenta-
 rentur,*

rentur, Concilium Calcedonense rejece- Sæculum VI.
A. C. 506.
runt; quorum primus fuit Eleusinius
Sasimensis in secunda Cappadocia. Im-
perator Cyzico accersivit quemdam Sy-
rum Semi Persam, habitu Sacerdotis ve-
stitum, Religione Manichæum, Arte Pi-
ctorem. Is in Palatio Helenæ Icones
pinxit exoticas, & plurimum abhorren-
tes ab Imaginibus sacris, quas Ecclesia
approbabat; idque factum jussu Impe-
ratoris, cui Manichæorum deliramenta
placebant. Hæc res Constantinopoli
magnæ Seditionis causa fuit; hinc Im-
perator, Catholicorum, Concilii Calce-
donensis Auctoritatem tuentium, zelum
reformidans, jussit, ut urbis Præfectus,
quotiescunque Populus inter publicas
preces procederet, agmen clauderet,
quod posteriori tempore in consuetudi-
nem abiit.

Imperator Xenaïam quoque seu Phi- Sup. 2. 18.
loxenem, impium illum Persam, quem
Petrus Fulo Episcopum Hierapolitanum
esse jusserat, Constantinopolim advoca-
vit. Xenaïas odio flagrans in Flavia-
num Patriarcham Antiochenum, eun-
dem accusavit, quod esset Nestorianus;
cum Flavianus Nestorium, & Doctrinam Epist. ad
Alcis. Evag.
III. c. 31.
v. Vales. hic.
ejus anathematizasset, Xenaïas instabat,
ut etiam omnes illos condemnaret, in
quos Nestoriani erroris suspicio cecide-
rat, scilicet Diodorum Tarsensem, Theo-
Hist. Eccles. Tom. VII. M do-

Sæculum VI. **A C. 506.** dorum Mopsuestenum, Theodoretum, I-
bam, Euthereum Tyaneum, & plures alios, quorum aliqui re ipsa Nestoriani fuerant, alii, cum fuissent suspecti, se ple-
ne purgaverant, & in Communione Ecclesiæ decesserant. Xenaias datis ad Euty-
chianos litteris eos contra Flavianum concitabat; quare Eleusinius Sasi-
mensis, Nicias Laodicens in Syria, & quidam alii diversis ex causis Flaviano infensi, junctis cum Xenaia consiliis, Constantinopolim venerunt, atque in Flavianum tanquam Macedonii Fauto-
rem Imperatoris animum accenderunt.

Theoph. an.
506. p. 128.

Xenaias.

Sup. n. 21.

Nihilominus Imperator Xenaïam se-
creto e Civitate dimittere compulsus est,
quippe ejus adventus Catholicos, Cleri-
cos, Monachos, populumque, vehemen-
ter commoverat, & Macedonius Pa-
triarcha cum ipso non communicabat,
imo nec homini colloqui dignatus fue-
rat. Jam exinde Anastasius Imperator
animo constituerat, Macedonium per-
dere, & in æquitatis speciem obtende-
bat Religionem. Euphemius Patriar-
cha, antequam Anastasio Coronam Cæ-
saream imponeret, litteras exegerat, qui-
bus promittebat, nihil se circa Religio-
nem innovaturum, & hæ litteræ Mace-
donii tunc Ecclesiæ Constantinopolita-
næ Thesauro Præfecti Fidei fuerant com-
missæ. Postquam electus fuit Patriar-
cha,

cha, has litteras Anastasius addito im-
perio repetiit, quod Dignitati suæ con-
tumeliosas crederet. Macedonius eas
reddere fortiter recusabat, dicens, nun-
quam commissurum se, ut ita Fidem pro-
deret. Hæc constantia Persecutionem
in se concivit. Inimici Macedonii sica-
rium nomine Acholium subornarunt,
qui interceptum gladio confoderet. Ma-
cedonius re comperta, ut Bonum pro
Malo redderet, Acholio censum annum
constituit. Eadem misericordia fuit in
alios quosdam pauperes, qui Ecclesiam
diripuerant.

Sæculum VI.
A. C. 506.

§. LVII.

Persecutio in Africa.

In Africa quoque Persecutio in Chri-
stianos recruderat. Guntamundus
Rex, cum anno 484. Hunerico successis-
set, dedit Pacem Ecclesiæ, & Catholicos
ab Exilio revocavit. Nihilominus ali-
quod Persecutionis genus non defuit.
Anno Regni sui tertio Carthaginensibus
Cœmeterium S. Agilei, revocato ab E-
xilio Eugenio eorum Episcopo, restituit.
Anno decimo, nempe 494. omnes Eccle-
sias aperiri iussit, postquam annis decem
mensibus sex diebus quinque, a septima
Febr. anni octavi regnantis Hunerici us-
que ad diem ultimam Aug. hujus anni,
clausæ fuissent. Guntamundus etiam

*Sup. n. 12.
Isid. Hist.
Vand. æra
514. Vict.
Tun. Chr.*

M 2

S. Eu-

Sæculum VI S. Eugenii precibus dedit, ut cœteros
A. C. 506. omnes Episcopos revocaret. Sed eum

Procop. 1.
Vand. c. 8.
Vit. S. Fulg.
c. 16. Boll.
1. Jan.

post biennium fatum abstulit, successitque frater ejus Trasamundus 24. Sept. anno 496. Is aliis intentatam viam persequendi Catholicos ingressus, vim nullam contra Antecessorum suorum morem inferebat, sed Munera, Dignitates, Divitias, aut flagitiorum impunitatem a fide defecturis promittebat. Episcopos in Ecclesiis, quæ vacarent, ordinari prohibuit. Verum qui superstites erant Episcopi hoc mandatum contemnere communi omnium consilio decreverunt. Sperabant mora Regis iram mitigari posse, aut certe, si Persecutio efferveret, recens ordinatos Pastores populis solatium, & opem allaturos, & Martyrii corona decorandos. Hoc inter Episcopos anno 507. statutum fuisse creditur, cum ante annos duos Eugenius Carthagenensis ad Superos migrasset Albygæ in Galliis, ubi celebris est ejus Memoria, atque sicut & in tota Ecclesia 13. Julii honorifice colitur. Forte illo missus fuerit a Trasamundo, qui amicus erat Alarici Visigothorum Regis, & etiam Ariani. S. Eugenius Theodoro Consule, seu anno 505. obiit.

Martyr.
Rom. 13.
Jul.

Vit. Tun.

Quemadmodum inter Episcopos convenerat, cito multi Presbyteri, & Diaconi eligebantur, qui sine mora assumebantur,

bantur, & consecrabantur Episcopi. Urbs Sæculum VI.
A. C 506.
 quælibet Electionem urgebat, ne cœteris segnior in deligendo Præsule, qui Sedem vacantem impleteret, videretur. Brevis tempore omnes Provinciæ Byzacenæ Cathedras novi Episcopi occuparunt. Infremuit Rex, omnesque in Exilium pellere, & omnium primo Victorem Primatem, qui eos ordinaverat, statuit. Comprehensus est Victor, & Carthaginem deductus; hinc novarum Ordinationum lætitiæ major luctus excepit. Illo tempore ordinatus est Fulgentius Episcopus Ruspensis, celebri ejusdem Provinciæ urbe. At adeo illustris est hujus Viri fama, ut ejus exordia altius repeti mereantur.

§. LVIII.

S. Fulgentii Principia.

Sanctus Fulgentius nobilissimo genere Vit. e. 2.
 ortus erat Carthagine. Gordianus Senator Avus ejus cum pluribus aliis a Genserico expulsus, in Italiam fugerat, ibique fatis functus est. Ex Filiis ipsius duo in Africam redierunt, sperantes, Hæreditatem Paternam se posse recipere. At, cum Carthagine, ubi Domus eorum Arianorum Presbyteris in prædam cesserat, habitare non possent, Sedem elegerunt Telepti in Byzacena, ubi eis aliquot agri Regis imperio restituti. Horum filiorum

Sæculum VI. liorum alter, cui nomen Claudius, Ma-
A. C. 506. trimonio sibi copulavit Marianam, Mu-
 lierem Christianam, ex qua anno 468.
 suscepit hunc Filium, quem Fulgentium
 appellavit, & haud diu postea e vivis
 abiit. Mater puerum Græcis litteris,
 & sermone, statim institui voluit, ut hanc
 linguam perite pronunciaret. Spes non
 fefellit; nam Fulgentius semper Græco
 sermone ita expedite, ac terse locutus
 est, ac illi, qui in Græcia nati erant. Ad-
 huc juvenem Rem domesticam curare
 c. 2. coactum, brevi tumultus mundani tœ-
 dium subiit, cumque sæpius Monachos
 inviseret, eos imitandi vehementi cupi-
 dine trahebatur. Ardens hoc deside-
 rium aliquamdiu celavit, in Domo Ma-
 terna solitudinis, jejunii, & orationis a-
 mans. Semel vero S. Augustini Sermone
 in Psalmum trigesimum sextum commo-
 tus, quid sibi propositum haberet, aperi-
 re decrevit.

Quidam Episcopus, cui nomen Fau-
 stus, Hunerici jussu prope suam Dicece-
 sin relegatus, in loco Exilii sui ædifica-
 verat Monasterium, & tanta sanctitate
 fulgebat, ut omnium Christianorum a-
 morem sibi pepererit. Huic viro, cui
 erat notissimus, S. Fulgentius arcana cor-
 dis sui vota revelavit. Sed sanctus E-
 piscopus videns Juvenem nobilem, divi-
 tem, in Deliciis enutritum, primo durius-
 cale

cule repulit, nec ante quam diu probas-
set, suscepit. Mater etsi esset piissima,
tamen filii discessu turbabatur. Ad Mo-
nasterium advolavit, clamoribus, & la-
mentis filium repetens. Eum non mi-
nore luctu, ac si mortuus esset, deflebat,
Faustum Episcopum jurgiis fatigabat, ur-
gebatque muliebriter, ut sibi Filium red-
deret. S. Fulgentii tenerrime Matrem
amantis ad Fœminæ ejulatum commota
sunt quidem viscera, sed virili constan-
tia in proposito perseveravit, atque S. E-
piscopus tam arduo certamine Victorem
ultra non dubitavit in Discipulorum suo-
rum numerum admittere. Multi ex a-
micis Fulgentii, clarissimum Exemplum
secuti, Monasteria ingressi sunt. Ipse
Bona omnia reliquit Matri suæ, quamvis
haberet fratrem ætate minorem, cui no-
men Claudius; sed maluit, ut ea, si bo-
nis moribus esset, aliquando Beneficio
Matris acquireret.

c. 7.

c. 8.

Cum Persecutio restauraretur, Faustus
Episcopus sæpe de loco in locum migra-
re coactus est, ut se occultaret. Id
S. Fulgentium, ipso Fausto suadente, per-
movit, ut transiret in aliud Monasterium
vicinum, quod Abbas regebat nomine
Felix a pueris Fausto amicitia junctus.
Is Monasterii Regimen Fulgentio cedere
volebat, quia se aptiorem credebatur;
tandem accedente Fratrum consensu in-

M 4

ter

Sæculum VI. ter ambos convenit, ut communi labo-
A. C. 506. re, & Auctoritate præessent. Fulgen-
 S. Fulgentius tius præprimis informandis fratribus, &
 advenis, occupabatur, Felix vero œco-
 nomia, & Hospitum curam gerebat.
 Barbarorum incurſibus coacti sunt Mo-
 nasterio hoc relicto alibi quietem quæ-
 rere. Exierunt itaque cum omnibus
 Fratribus, &, emenso itinere satis lon-
 go, in Territorio Sicquensi, quo loci fer-
 tilitas, & quorundam Fidelium Chari-
 tas invitabat, subſtiterunt.

Presbyter aliquis Arianus, cui nomen
 Felix, in illa vicinia Parœciæ præerat,
 vir dives, nativitate barbarus, crudelis,
 & animo Catholicis infensissimo. Is
 S. Fulgentium esse Episcopum sub Mona-
 chi habitu latentem suspicatus timuit,
 ne multos ex illis, quos ipse seduxerat,
 Ecclesiæ Catholicæ secreto reconcilia-
 ret. Nec aberrabat a vero, nam S. Ful-
 gentius illis hominibus convertendis
 summo conatu incumberebat. Itaque A-
 rianus Presbyter positus in via explora-
 toribus præcepit, ut ambos amicos com-
 prehenderent. Capti sunt, cumque
 Abbas Felix aliquot nummos aureos ad
 coemendam annonam apud se haberet,
 eos ut potuit clanculum projecit cu-
 ſtodibus non advertentibus. Ambo
 vincti ducuntur ad Presbyterum Aria-
 num,

c. 10.

num, qui voce terribili quærebat: *Cur ex Patria vestra clam hac venistis, Regibus Christianis refractarii?* nec expectans, quid responderent, jubebat eos fustibus cædi. Tunc vero Abbas Felix dixit: *Parce Fratri meo Fulgentio! impar est ferendis tormentis, forte sub manibus tuorum expiraturus. Effunde iram tuam in me, habeo, quæ respondeam, ego omnium causa sum.* Presbyter Arianus obstupescens tantam charitatem, aliquantum removeri Fulgentium jussit, suisque mandavit ut acerbè verberarent Felicem, qui lætanter patiebatur, ut Fratrem liberaret. Nihilominus Arianus postea etiam Fulgentium verberibus affecit. Is cum multo delicatiore esset corpore fustium ictus haud diu potuit sustinere; igitur, ut respirandi moram impetraret, exclamavit; esse aliqua, quæ referret, si facultatem darent. Tum itineris sui causam, & modum narrare cœpit, tanta modestia sermonem commendante, ut non parum miraretur Presbyter Arianus. Tamen, ne vinci videretur, dixit: *Ulterius percutite! forte me ipsum iste pervertere cogitat.* Tandem ab rasis capillis, & ablatis vestibus ita omnibus spoliatus expulit. Dum per campum, ubi in insidias inciderant, redeunt, omne

M 5 aurum,

Sæculum VI.
A. C. 506.

Sæculum VI. aurum, quod Abbas Felix projecerat, A. C. 506. repererunt, & laudantes Deum ad suos reversi sunt. Hujus facti immanitatem fama Carthaginem detulit, nam urbs Sicquensis in Provincia Proconsulari sita erat, & quidem Episcopus Ariarum, qui S. Fulgentium, & nobilissimum Genus, noverat, castigasset Presbyteri sui improbitatem, si Fulgentius permoveri potuisset, ut eum accusaret; sed amicis, ut id faceret, instantibus dicebat: *Non licet Christiano in hoc mundo vindictam quærere. Dei est, famulos suos tueri. Res forte multis scandalum pareret, si viderent hominem Catholicum, & Monachum, coram Episcopo Ariarum Actionem movere.* Ex illa tamen Provincia discesserunt, cum mallent inter Mauros, quam Arianos fortunam experiri. In locum Patriæ suæ vicinum reversi novum Monasterium fundarunt.

§. LIX.

S. Fulgentius in Siciliam navigat.

Haud multum temporis effluxerat, cum S. Fulgentius, Monachorum in Ægypto vitam admirans, quippe Institutiones, & Collationes Cassiani legerat, illo

c. 12.

illo migrare statuit, partim quod mune-
 ri Abbatiali renunciare, & sub Obedien-
 tia esse, partim quod magis rigidam vi-
 tæ rationem amplecti cuperet. Itaque
 Carthaginem se confert cum Monacho,
 cui nomen Redeptus, & Navi se com-
 mittit Alexandriam petiturus. Cum Sy-
 racusas appulisset, hospitem excepit Eu-
 lalius Episcopus, qui multis ornatus vir-
 tutibus Institutum Monasticum amabat,
 habebatque suum Monasterium, in quo
 omne tempus, quod a Functionibus su-
 pererat, transigebat. Is S. Fulgentium
 magna quidem charitate, sed tanquam
 vulgarem Monachum, in ædes admisit;
 verum inter vescendum pro Episcopo-
 rum mensæ assidentium more de Rebus
 divinis sermo misceretur, ubi Eulalius
 S. Fulgentium loquentem audivit, sta-
 tim cognovit, sub simplicis Monachi spe-
 cie magnum Doctorem latere.

Dum surgunt a prandio, Eulalius
 Fulgentium vocat, & intellecta itineris
 suscepti causa, inquit: *Laudari mereris,*
quia vitæ perfectionem quæris. Sed si-
ne Fide impossibile est placere DEO.
Regio illa, quo tendis, a S. Petri Com-
munionem separata est, & omnes hi Mo-
nachi, quorum admiramur abstinentiam,
tecum non communicabunt. Revertere,
Fili

Sæculum VI. *Fili mi! ne in periculum mittas Fidem*
 A.C. 506. *tuam. Mibimetipsi adhuc juveni, ante-*
quam Episcopatum suscepissem, idem ac
tibi modo in Ægyptum migrandi consi-
lium fuit, & eadem causa deterruit.
 Morem suadenti gessit S. Fulgentius,
 consensitque, ut aliquot menses Syra-
 culis maneret. Tunc S. Fulgentius in
 ædícula, ab Eulalio sibi concessa, etsi si-
 bi ipsi arcta annona præberetur, peregrini-
 nos recreare cœpit, quod Eulalium ad-
 miratione implevit, & gaudio.

c. 13.

Ubi hyems transiit, S. Fulgentius i-
 tinere terrestri Siciliam pertransiit, ut
 inviseret Episcopum Africanum nomine
 Rufinianum, qui Persecutionem fugiens,
 in exiguam Insulam se receperat, & ibi
 Monachi vitam ducebat. Cum virum
 hunc invenisset, eum quoque super iti-
 nere in Ægyptum suscipiendo consuluit,
 qui etiam nullatenus id consilii appro-
 bavit. Itaque Fulgentius, antequam re-
 dired in Africam, oblata occasione uti
 voluit, & ad Limina Apostolorum pro-
 ficisci. Illuc pervenit eodem tempore,
 quo Rex Theodoricus, nempe anno 500.
 dum tota Civitas lætitiâ profitebatur.
 Præsens quoque adfuit orationi, quam
 Rex coram Senatu, Populoque pronun-
 ciavit, tanta, quanta illis temporibus
 Roma

Roma valebat, Pompa. De hoc Spe- Sæculum VI.
 ctaculo S. Fulgentius ad Fratres, qui i- A. C. 506.
 psu comitabantur, dixit: *Quanta pul-
 chritudine Cælestis Ierosolyma fulgeat,
 necesse est, dum tantus terrestris Romæ
 est splendor! si tantus honor in hoc Mun-
 do vanitatis amatoribus conceditur, quan-
 ta erit Sanctorum, qui veritatem contem-
 plantur, Gloria?*

In Africam reversus, novi Monasterii
 Fundator extitit in Provincia Byzacena,
 largitionibus cujusdam nomine Sylve-
 stri adjutus, ibique magno Monachorum
 numero præfuit. Rursus autem solitu-
 dinis amore ductus in alio Monasterio in
 aliqua Insula posito se abscondit, ubi ma-
 jori rigore antiqua Disciplina observaba-
 tur. Ibi ut simplex Monachus versa-
 tus est, manu sua libros describens, &
 ex Palmarum foliis conficiens flabella,
 mitigando calori in fervidis plagis ne-
 cessaria. Interim Abbas Felix, & Mo-
 nachi ejus, cum explorassent, ubi Ful-
 gentius degeret, Faustum Episcopum
 coegerunt, ut sibi eum tanquam Mona-
 chum suum reposceret. Quamprimum
 Fulgentius rediit, eum derepente Pres-
 byterum ordinavit, ne amplius vel Mo-
 nasterium relinquere ipse posset, aut in
 alia Ecclesia ordinari. Nam fama viri
 totam

Sæculum VI. totam Africam pervaserat, fuissetque in
A. C. 506. Episcopum postulatus, si Episcopos or-
 dinare tunc licuisset; illo enim id con-
 tigit tempore, quo Trasamundus Epis-
 copos ordinari vetuerat. Sed hoc ipsum
 Mandatum Fulgentio, populorum desi-
 derium non ignoranti, maximopere pla-
 cebat. Postea sciens, Episcopos decre-
 visse, ut hujus Legis nulla habita ratio-
 ne ordinarent, tanta industria se ocul-
 tavit, ut inveniri non potuerit, & post-
 quam in pluribus locis fuisset electus,
 Fideles coacti fuerint alium eligere.
 Tandem ubi rescivit, plurimis Cathe-
 dris Episcopos fuisse datos, & neo-Ele-
 ctos ad Exilium damnatos, credidit pe-
 riculo se defunctum, & ad suum Mona-
 sterium rediit.

§. LX.

S. Fulgentius Episcopus.

Civitas Ruspensis necdum Episcopum
 habebat ob ambitionem Diaconi,
 nomine Felicis, cui sat virium erat, ut
 Electionem alterius impediret, sed nulla
 merita, propter quæ ipse eligi posset.
 6. 17. Optimi civium, quia sciebant, S. Ful-
 gentium adhuc in Ordine Presbytero-
 rum esse, adierunt Primatem Victorem,
 cum Carthaginem deveheretur, & li-
 cen-

centiam obtinuerunt, ut S. Fulgentius a ^{Sæculum VI.} vicinis Episcopis ordinari posset. Ita ^{A.C. 506.}
 que magnam hominum turbam convo-
 cant, Cellulam S. Fulgentii tunc oculis
 laborantis improvise intrant, compre-
 hendunt Sanctum, Episcopum esse co-
 gunt, ad illum, qui ipsum ordinaturus
 erat, hujus rei conscium deducunt.
 Quamvis illius loci Incolæ nunquam vi-
 diffent S. Fulgentium, brevi tamen om-
 nium corda vultus, incessus, pauperis-
 que habitus modestia sibi devinxit.
 Diaconus ille æmulatione ardens colle-
 cta valida manu in insidiis stetit, qua
 S. Fulgentius jam Episcopus consecratus
 Ruspam deducendus erat; verum po-
 pulus, etsi periculum nesciret, Episco-
 pum per aliam viam deduxit, qui Ca-
 thedram conscendit, sancta celebravit
 Mysteria, & toti Populo Communionem
 distribuit. Tandem Diaconus Volun-
 tati Divinæ resistere ulterius noluit, &
 se subjecit. S. Fulgentius, benigne re-
 ceptum, postea Presbyterum ordinavit;
 sed intra anni spatium mortuus est.
 Alius quoque, qui Diaconi hujus Fa-
 ctionem opera & consilio rexerat, ad
 inopiam est redactus. S. Fulgentius or-
 dinatus est anno Christi 508. quadra-
 genarius.

Cum

Sæculum VI.

A. C. 506.

*v. Noris. hist.**Pelag. II. c.**ult. v. Fulg.*

c. 18.

Cum esset Episcopus, Instituti Monastici Leges servabat. Vestem pretiosam nunquam induit, nec in jejuniis exemptionem admisit. Tunica paupere tegebatur in hyeme, & in æstate; Orario, quod tamen omnes alii Episcopi gestabant, non utebatur. Erat Orarium fascia, collo circumdata, unde hodie nostræ Stolæ usus originem habet. Non in calceamentis Clericorum, sed Monachorum, & sæpe nudis pedibus incedebat. Quod hodie Casulam dicimus, illa ætate erat vestimentum quotidianum, quod totum corpus tegebatur. S. Fulgentius nunquam magni pretii Casulam adhibuit, aut purpureo colore nitentem, nec indulgit, ut Monachi sui ejusmodi splendore tumerent. Subtus palliolum nigri aut albi coloris habebat, & quandoque aere temperato in Monasterio solo palliolo tegebatur. Dormiturus Cingulum non solvebat, & eadem indutus tunica, in qua dormierat, Sacrificium offerebat, dicens; ad hujus Actionis sanctitatem accedenti non tam vestem esse mutandam, quam Cor renovandum. Carnes nunquam comedit, sed solummodo olera, grana, & ova, & quidem dum juventute valeret, sine adhibito oleo; post hæc autem ipsi persuaferunt, ut oleo uteretur,

uteretur, ne oculorum aciem frangeret. Sæculum VI.
A.C. 506.
Nunquam vinum bibit, nisi in Medici-

nam, atque ita aqua dilutum, ut gustus nullam delectationem sentiret. Antequam Fratres ad nocturnum officium excitarentur, ipse vigilabat orans, legens, dictans, aut meditans, nam totum diei tempus ovibus suis ad se venientibus dabat. Quandoque descendebat, ut cum cœteris vigilias celebraret.

Cum sine Monachis vivere non posset, primum a Civibus Ruspensibus exoptit obsequium, ut sibi locum condendo Monasterio concederent. Vir nobilis cui nomen Posthumianus modicam Domum haud procul ab Ecclesia sitam eidem donavit. Illico S. Fulgentius Abbatem Felicem, majoremque Discipulorum suorum partem advocavit, & cœteri sub Regimine cujusdam Monachi nomine Vitalis remanserunt. Ea vero animorum conjunctio duravit, ut duo Monasteria unum putari potuissent.

c. 19.

§. LXI.

S. Fulgentii Exilium.

Inter hæc Trasamundus Rex S. Fulgentium comprehendi jussit, cum aliis Episcopis in Sardiniam deportandum.

Hist. Eccles. Tom. VII.

N

dum,

Sæculum VI. dum, priusquam Ecclesiam suam satis in
A. C. 506. Fide erudire potuisset. Ille excessit,
 comitantibus Monachis, & Clericis, ve-
 nitque Carthaginem, ubi munera acce-
 pit ab amicis, eaque ad Monasterium,
 quod ædificare cœperat, misit; ipse ve-
 ro nihil omnino secum abstulit. Epis-
 copi in Exilium simul migraverant plus-
 quam sexaginta, & quamvis S. Fulgen-
 tius esset tempore Ordinationis ulti-
 mus, eum tamen Scientia & Virtus ef-
 fecerunt omnium spectatissimum. Quan-
 do ad deliberandum conveniebant, Pri-
 mas, & cœteri omnes ipsius senten-
 tiam exquirebant, eique mandabant, ut
 ea, quæ communi consensu fuerant
 decreta, explanaret. Id quoque mune-
 ris ei deferebant, ut nomine omnium
 ad Quæstiones Episcoporum ultramari-
 norum responderet, nimirum, ut Epi-
 stolas componeret, quibus omnes no-
 men apponebant. Præter has Episto-
 las publicas quilibet Episcoporum eum
 rogabat, ut privatas etiam ipsorum
 nomine scriberet, dum gregi suo bo-
 na consilia suggerenda erant, aut ali-
 quis peccator castigandus. Illi autem
 qui aliqua absentium Episcoporum Cen-
 sura fuerant innodati, ad Fulgentium
 convertebantur, ut absolutionem impe-
 trarent.

Primo

Primo Exilii tempore fundare Mo-
nasteria non potuit, cum paucissimos
illo Monachos deduxisset; quia vero
vitæ communis erat amantissimus,
duobus Episcopis Illustri, & Januario
persuasit, ut apud se remanerent, tum
collectis Monachis, & Clericis, ampli
Monasterii speciem fecit. Eadem o-
mnibus Mensa, simul orabant, lege-
bantque; at Monachi majori rigore a
Clericis internoscebantur, & nihil sibi
proprium possidebant. Ad hanc Do-
mum populus Calaritanus, ac si Divi-
num inesset oraculum, confluebat.
Afflicti inde petebant solatium, dissi-
dentes reconciliabantur, sacra ibi ex-
plicabatur Scriptura, pauperibus Elee-
mosynæ distribuebantur. Sæpe S. Ful-
gentius illos, quorum inopiæ subve-
nerat, ad vitam Monasticam suo hor-
tatu traducebat. Hæc bona nuncia sæpe
Carthaginem magno populi fidelis gau-
dio deferebantur.

Præter sexaginta Episcopos ex By-
zacena Trasamundus Rex plures alios
ex reliquis Africæ Provinciis expulit,
ita ut universim ducenti, & viginti
numerarentur. Illi multas ex Africa
Reliquias in Sardiniam transtulerunt,
& inter alias S. Augustini Corpus, quod
N 2 exinde

Sæculum VI.
A.C 506.

Chr. br. ap.
Canis. to. 4.
hist. misc.
Ep. Oldr.
ap. Baro.
an 725. n. 2.
hist. misc.
Lib. VI.
c. 48.

Sæculum VI. exinde per annos ducentos ibi fuit.

A. C. 506. Symmachus Papa his Episcopis singulis
annis pecunias, vestesque, Exilii sola-

Lib. Pont. tium, mittebat, habemusque Episto-
Ep. 7. ap. lam, quam illis scripsit, haud dubie
Enn. Lib. II. opera Ennodii, cum inter ipsius ope-
ep. 14. ra occurrat. Papa cum illa Epistola

iisdem SS. Nazarii, & Romani

Reliquias trans-
 misit.

HISTO-